

RĪGAS CENTRĀLĀ BIBLIOTĒKA

2025

GADA PĀRSKATS

RĪGA

SATURS

Pārskata perioda kopsavilkums	4
1. Vispārīgs bibliotēkas raksturojums.....	9
2. Finansiālais nodrošinājums	10
3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums.....	11
4. Personāls.....	16
5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība	20
6. Krājums un datubāzes	32
7. Darbs ar bērniem un jauniešiem.....	43
8. Novadpētniecība	56
9. Finansējuma piesaiste projektos	62
10. Publicitāte.....	63
11. Sadarbības tīkla raksturojums	67
12. Metodiskais un konsultatīvais darbs	73

Pielikumi

[Rīgas Centrālās bibliotēkas un filiālbibliotēku 2025. gada izmantojuma rādītāji](#)

[Rīgas Centrālās bibliotēkas un filiālbibliotēku kopējais krājums](#)

[Rīgas Centrālās bibliotēkas un filiālbibliotēku jaunieguvumi 2025. gadā](#)

[Norišu cikla “Latviešu grāmatai 500” pasākumi Rīgas Centrālajā bibliotēkā 2025. gadā](#)

[RCB darbinieku apmeklētie citu institūciju organizētie profesionālās pilnveides pasākumi 2025. gadā](#)

Rīgas Centrālās bibliotēkas 2025. gada pārskata sagatavošanā piedalījās: Aiga Balode, Vineta Baško, Daina Ģeibaka, Ineta Kaļķe, Sintija Krontāle, Sanita Lapiņa, Maija Mauriņa, Sigita Sīle, Dzidra Šmita, Linda Štamere, Klāra Švedra, Zane Valaine, Dace Vlasova, Gida Zepkāne.

Fotogrāfijas no Rīgas Centrālās bibliotēkas arhīva.

© Rīgas Centrālā bibliotēka
Rīga, 2026

Pārskatā izmantotie saīsinājumi

ĀAP - ārējais apkalpošanas punkts

BJC - Bērnu un jauniešu centrs

BKUS - Bērnu klīniskā universitātes slimnīca

BJVŽ - lasīšanas veicināšanas programma "Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija"

BLN - Bērnu literatūras nodaļa

CB - Centrālā bibliotēka (Brīvības ielā 49/53)

ČAB - Čiekurkalna attīstības biedrība

ES - Eiropas Savienība

IFLA - Starptautiskā bibliotēku asociāciju un institūciju federācija

IKSD - Izglītības, kultūras un sporta departaments

IKT - informācijas un komunikāciju tehnoloģijas

ISAN - Informācijas sistēmu administrēšanas nodaļa

KAN - Komplektēšanas un apstrādes nodaļa

KISC - Kultūras informācijas sistēmu centrs

MK - Ministru kabinets

LAN - Lasītāju apkalpošanas nodaļa

LBB - Latvijas Bibliotekāru biedrība

LKA LKK - Latvijas Kultūras akadēmijas Latvijas Kultūras koledža

LNB - Latvijas Nacionālā bibliotēka

LNB BAC - Latvijas Nacionālās bibliotēkas Bibliotēku attīstības centrs

LR KM - Latvijas Republikas Kultūras ministrija

LU - Latvijas Universitāte

PII - pirmsskolas izglītības iestāde

PLN - Pieaugušo literatūras nodaļa

RCB - Rīgas Centrālā bibliotēka

RD - Rīgas dome

RPMMS - Rīgas Pārdaugavas Mūzikas un mākslas skola

RVP - Rīgas valstspilsētas pašvaldība

RDA - Rīgas valstspilsētas pašvaldības aģentūra "Rīgas digitālā aģentūra"

SBA - Starpbibliotēku abonements

Pārskata perioda kopsavilkums

RCB 2025. gada darba prioritātes

- RCB tīkla attīstība un telpu labiekārtošana:
 - 23. aprīlī svinīgi tika [atklāta renovētā filiālbibliotēkas “Rēzna”](#). Atklāšanā piedalījās RD, RVP IKSD, LR KM pārstāvji un kolēģi.

Filiālbibliotēkas “Rēzna” atklāšana

- Biķernieku filiālbibliotēka pārcelta uz citām telpām Ieriķu ielā 43A, NVO nama 1. stāva telpās (skat. Bibliotēku pārvietošana uz citām telpām).
- 2025. gada otrajā pusē uzsākta gatavošanās CB telpu Brīvības ielā 49/53 remontdarbiem un telpu atbrīvošanai 2. stāvā (skat. Veiktie un plānotie telpu un ēku rekonstrukcijas projekti un remontdarbi).

Jauni pakalpojumi, esošo pakalpojumu pilnveide

- Āgenskalna filiālbibliotēkas lietotājiem pieejams **bibliomāts** (skat. [Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība](#)).
- No 2025. gada lasītājiem izmantošanai ārpus bibliotēkas tiek izsniegti arī kalendārā gada žurnāli (izņemot pēdējo numuru). Lai to nodrošinātu, tika veikta žurnālu ievadīšana BIS ALISE un katram žurnāla eksemplāram tika piešķirts svītrkods (skat. [Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība](#)).

Nozīmīgi/jauni projekti

- Bolderājas filiālbibliotēka īstenoja Rīgas Apkaimju iedzīvotāju centra sabiedrības integrācijas projektu konkursā atbalstīto RCB sabiedrības integrācijas projektu “Grāmata svētkus svin” (skat. [Finansējuma piesaiste projektos](#)).
- Tika izdots informatīvais izdevums “Rīgas Centrālā bibliotēka un tās filiālbibliotēkas. Riga Central Library and Its Branch Libraries”, kurā informācija par RCB pieejama paralēli latviešu un angļu valodā.
- Nozīmīgs notikums bija [Nacionālo skalās lasīšanas sacensību Rīgas reģionālais fināls](#) VEF Kultūras pilī.
- RVP vasaras [kultūrpunktu “Strops” pasākumi](#) Bolderājas un Čiekurkalna filiālbibliotēkas dārzā.

- RCB piedalījās Rīgas svētkos Vērmānes dārzā “Rīga(s) stāsti”, organizējot pasākumu ģimenēm [“Izlasi Rīgu radoši ar Rīgas Centrālo bibliotēku”](#).

Norišu cikla “Latviešu grāmatai 500” aktivitātes

2025. gadā RCB turpināja aktīvu dalību [norišu ciklā “Latviešu grāmatai 500”](#), īstenojot daudzveidīgus

pasākumus, kas aktualizēja latviešu grāmatniecības vēsturi, lasīšanas tradīcijas un mūsdienu literatūras procesus. Programmas aktivitātes organiski iekļāvās RCB darba prioritātēs – lasīšanas veicināšanā, literārās kultūras pieejamības nodrošināšanā un sabiedrības iesaistes stiprināšanā.

No aprīļa līdz novembrim ar RVP IKSD atbalstu (10 000 EUR) notika 45 pasākumi (skat. [Norišu cikla “Latviešu grāmatai 500” pasākumi RCB 2025. gadā](#)).

- RCB lasītājiem bija iespēja tikties ar vairāk nekā 40 dažādiem autoriem, pētniekiem un literārajiem darbiniekiem. Pasākumi tika plānoti, lai tiktu pārstāvēti dažādi literatūras žanri. Tie risinājās kā sarunas ar autoriem, diskusijas, radošās darbnīcas un tematiskas tikšanās par literatūru un grāmatniecību. Daļu pasākumu vadīja RCB darbinieki, rūpīgi gatavojot jautājumus un organizējot tikšanās kā sarunas un diskusijas.
 - **Prozas** autoriem bija veltīti 17 pasākumi. Lasītāji tikās ar rakstniekiem Jāni Lejiņu un Virdžīniju Lejiņu, kuri stāstīja par savu radošo darbību, īpaši par romāna “Dieva dusmības bērni” tapšanu. Rakstnieks un literatūrzinātnieks Arno Jundze dalījās pārdomās par darbu pie romānu dielģijas par brāļiem Veidenbaumiem. Notika Jāņa Zālīša grāmatas par izdevēju Helmaru Rudzīti “Pasaule uz spārna jeb grāmatu draugs Helmārs Rudzītis” prezentācija ar izdevējas Ligitas Kovtunas un redaktora Martas Dziļumas piedalīšanos. Lasītāji tikās ar Māri Bērziņu, Dženu Andersoni, Mārtiņu Volfu, Zani Daudziņu, Gunti Tāleru, Zigurdu Neimani un citiem autoriem. Septiņi prozai veltītie pasākumi bija paredzēti bērnu auditorijai – bērni tikās ar Leldi Jauju, Agnesi Vanagu, Eviju Gulbi, Paulu Timrotu, Lauru Bebri, Lauru Vinogradovu un Zani Zustu.
 - **Dramaturģija** bija pārstāvēta četros tematiskos pasākumos. Sadarbībā ar biedrību “Dramaturgu asociācija” notika trīs tikšanās ar latviešu dramaturgiem – gan ar tiem, kuri tikko sākuši savu radošo ceļu, gan ar pieredzējušiem autoriem, kuru darbi iestudēti profesionālajos un amatiererteātros. Lasītāji tikās ar Inesi Tālmani, Birutu Zujāni, Leldi Stumbri, Egilu Šņori, Mariku Puduli-Indāni, Māri Bortņikovu

un citiem. Bērniem bija iespēja piedalīties meistarklasē un noskatīties Jaunogres vidusskolas improvizācijas teātra iestudējumu.

- **Dzejai** bija veltīti 14 pasākumi, no tiem trīs bija tikšanās bērniem ar Kārli Vērdu, Inesi Zanderi un Ēriku Bērziņu. Pieaugušo auditorijai bija iespēja tikties ar Ēriku Bērziņu, Arti Ostupu, Andru Manfeldi, Madaru Gruntmani, Ivetu Ratinīku, Edvīnu Raupu, Robertu Vilsonu, Māru Zālīti, Ingu Pizāni u. c.
 - Viens no nozīmīgākajiem 2025. gada notikumiem RCB norišu cikla “Latviešu grāmatai 500” ietvaros bija **Dzejas dienu lasījumi, kuros RCB rīkoja kopā ar Latvijas Rakstnieku savienību**. 2025. gadā Dzejas dienas norisinājās ar saukli “Dzeja svin!”, un pasākumi RCB filiālbibliotēkās bija daļa no plaša festivāla, kas notika visā Latvijā. Dzejas dienu cikls RCB tika atklāts 21. augustā Bolderājas filiālbibliotēkā, kur uz lasījumu tika aicināts dzejnieks un mākslinieks Andris Breže, literatūrā pazīstams arī ar pseidonīmu Žebers. Dzejas dienas noslēdzās 2. oktobrī ar ievērojamās dzejnieces un dramaturģes Māras Zālītes viesošanos Ziemeļblāzmas filiālbibliotēkā. Kopumā notika septiņi Dzejas dienu pasākumi kopā pulcējot 254 dzejas cienītājus. Pasākumi tika organizēti kā atvērtas sarunas un lasījumi, kuros dzejas cienītāji varēja satikt dzejniekus, uzzināt par mūsdienas latviešu dzeju un diskutēt par literatūras tēmām kopā ar citiem interesentiem.
- RCB Bolderājas filiālbibliotēkā **sabiedrības integrācijas projekta “Grāmata svētkus svin”** ietvaros notika astoņi pasākumi, kuros literatūra tika sasaistīta ar citām kultūras jomām – mūziku, vēsturi un radošajām aktivitātēm (skat. [Finansējuma piesaiste projektos](#)).
- Nozīmīgs notikums bija [Nacionālo skalās lasīšanas sacensību Rīgas reģionālais fināls](#) VEF Kultūras pilī 21. maijā, kurā piedalījās 30 skolēni no Rīgas pašvaldības un privātajām skolām. Pasākums aktualizēja skaļās lasīšanas tradīciju un veicināja bērnu interesi par grāmatām (skat. [Darbs ar bērniem un jauniešiem](#)).
- 16. augustā **Rīgas svētku** ietvaros risinājās Bērnu diena “Rīga(s) stāsti” Vērmanes dārzā, tajā piedalījās arī RCB, organizējot **pasākumu “Izlasi Rīgu radoši ar Rīgas Centrālo bibliotēku”**, kas pulcēja ģimenes ar bērniem. RCB piedāvāja radošas aktivitātes, kā arī notika tikšanās ar autorēm Zani Zustu un Lauru Vinogradovu, paplašinot bibliotēkas klātbūtni pilsētas kultūrtelpā.
- RCB piedalījās arī latviešu grāmatas piecsimtgdades **kulminācijas pasākumā “Cauri tumsai ar grāmatu”**, kas 8. novembrī klātienē notika LNB, bet tiešsaistē bija redzams visā Latvijā. Tiešsaistē trīs minūšu garā stāstījumā RCB Bibliotēku dienesta galvenā eksperte bibliotēku jomā Zane Valaine iepazīstināja ar “Rīgas Centrālās bibliotēkas gadagrāmatu”.
- Norišu cikla “Latviešu grāmatai 500” noslēgumā 25. novembrī Mazajā ģildē notika RCB organizēta [konference “Latviešu grāmatniecība un literatūra: celā no pagātnes uz nākotni”](#). Konference bija veltīta

latviešu literatūras un grāmatniecības attīstībai vēsturiskā un mūsdienu kontekstā, īpašu uzmanību pievēršot literatūras pētniecībai, laikmetīgās literatūras procesiem un literārā mantojuma pieejamībai. Konferenci atklāja RCB pārstāvji, iezīmējot norišu cikla nozīmi bibliotēkas darbībā un latviešu grāmatas piecsimtgades kontekstā.

Ivars Šteinbergs, Dr. philol., Latvijas Universitātes Literatūras, folkloras un mākslas institūta pētnieks, savā referātā analizēja aktuālās tendences latviešu laikmetīgajā dzejā, pievēršot uzmanību tematiskajām un stilistiskajām ievirzēm, paaudžu dialogam un dzejas vietai mūsdienu kultūras telpā.

Konferences lektori Ivars Šteinbergs, Viesturs Zanders, Inguna Daukste-Silasproģe

Viesturs Zanders, Dr. philol., grāmatzinātnieks un Latvijas Universitātes profesors, referātā “Grāmatnieku ceļi Rīgā 19. un 20. gadsimtā” aplūkoja grāmatniecības attīstību Rīgā un izdevēju un grāmatizplatītāju darbību.

Inguna Daukste-Silasproģe, Dr. philol., pievērsās latviešu trimdas rakstnieku darbu atgriešanās procesam Latvijā, analizējot konkrētus piemērus – Anšlava Eglīša un Gunara Janovska darbu atkārtotu iekļaušanos Latvijas literārajā aprītē un to nozīmi kultūras atmiņas atjaunošanā.

Konferences lektores Eva Eglāja-Kristsons un Zita Kārkla

Zita Kārkla, Dr. philol., referātā par sievietes pieredzi prozā analizēja ķermeņa un atmiņas tematiku latviešu literatūrā, iezīmējot dzimtes perspektīvas nozīmi literārajā diskursā. Savukārt Eva Eglāja-

Kristsone, Dr. philol., iepazīstināja ar portāla Literatura.lv darbību un nozīmi kā Latvijas literatūras digitālajai atmiņai, akcentējot literārā mantojuma pieejamību digitālajā vidē.

Konference bija vērsta uz dialogu starp literatūras vēsturi un mūsdienu procesiem, uzsverot pētniecības, izdevējdarbības un digitālās pieejamības nozīmi latviešu literatūras attīstībā. Tā pulcēja literatūrzinātniekus, bibliotekārus un literatūras interesentus, kļūstot par nozīmīgu noslēguma akcentu RCB īstenotajam norišu ciklam “Latviešu grāmatai 500”.

Norišu cikls “Latviešu grāmatai 500” 2025. gadā bija nozīmīgs ieguldījums Rīgas kultūras dzīvē, nodrošinot plašu literāro žanru pārstāvniecību, aktīvu sadarbību ar rakstniekiem un pētniekiem, kā arī piesaistot dažādu paaudžu lasītājus. Portālā Biblioteka.lv publicēta [intervija ar RCB direktora vietnieci Vinetu Baško](#) par pasākumu norisi 2025. gada pirmajā pusgadā.

Lasītveicināšanas aktivitātes

Lasītveicināšanā liela nozīme ir sadarbībai ar izglītības iestādēm, PII, kā arī ģimeņu iesaistīšanai bibliotēku rīkotajās aktivitātēs. Nozīmīga ir lasītāju klubu veidošana un to dalībnieku intereses noturēšana.

Dažādu paaudžu lasītāju piesaistei nozīmīgi bija [norišu cikla “Latviešu grāmatai 500” pasākumi](#).

Iesaistoties bērnu lasītprasmes un lasītpatikas uzlabošanas kustībā, CB un filiālbibliotēkas rīkoja dažādus lasītveicināšanas pasākumus, kā arī domāja jaunus risinājumus bērnu auditorijas piesaistei. Arī izglītības iestāžu bibliotekāri un pedagogi izrādīja interesi par bibliotekārajām stundām, aktivitātēm un lasītveicināšanas pasākumiem RCB. RCB piedalījās valsts mēroga lasītveicināšanas programmās “Skaļās lasīšanas sacensība”, BJVŽ, “Grāmatu starts”.

Mākslīgā intelekta (MI) izmantošana bibliotēku darbā

RCB darbinieki MI savā darbā izmanto savu prasmju un iespēju robežās, galvenokārt publicitātes un dažādu vizuālo materiālu noformēšanai. Visiem RVP darbiniekiem, tajā skaitā arī bibliotēkās, ir piekļuve Microsoft mākslīgā intelekta rīkam Copilot.

Problēmas, to risinājumi

- 2025. gadā nedaudz, bet palielinājušies RCB pakalpojumu izmantošanas rādītāji. Joprojām svarīga ir bibliotēkas lietotāju, īpaši bērnu, piesaiste bibliotēkai, individuālais darbs ar apmeklētājiem, pasākumi un nodarbības par aktuāliem jautājumiem, bibliotēkas popularizēšana.
- Lietotājiem paredzētās datortehnikas veiktspēja atbilst tikai minimālām prasībām, ietekmējot un samazinot sniegto pakalpojumu kvalitāti. Nepieciešama tās nomaiņa. Jauna datortehnika un biroja tehnika tiek iegādāta filiālbibliotēkās, kas tiek renovētas.
- Kaut arī RVP mērķtiecīgi iegulda līdzekļus RCB un filiālbibliotēku telpu renovācijā, joprojām ir filiālbibliotēkas, kurās nepieciešams remonts vai renovācija. 2025. gadā tika pabeigta filiālbibliotēkas “Rēzna” renovācija. Renovācija nepieciešama Sarkandaugavas filiālbibliotēkai, dažādi remonta un

atjaunošanas darbi veicami virknē citu bibliotēku. Pļavnieku filiālbibliotēkai būtu nepieciešamas citas telpas, jo pašreizējo telpu renovācijai, lai izveidotu to par mūsdienīgu ikvienam pieejamu bibliotēku, nepieciešamie līdzekļi būtu nesamērīgi.

Citi aktuāli jautājumi

- Apstiprināta RCB Krājuma attīstības un komplektēšanas koncepcija 2025.–2029. gadam.
- RCB strādāja pie dažādu iekšējo dokumentu izstrādes un aktualizēšanas. Izstrādāts jauns LAN reglaments, atjaunots filiālbibliotēkas vadītāja amata apraksts u. c.
- Darbs ar lietvedības un arhīva dokumentiem. RCB veica fotoarhīva izvērtēšanu un fotogrāfiju atlasu nodošanai Latvijas Valsts arhīvam.
- 21. maijā apstiprinātas [“Rīgas valstspilsētas pašvaldības kultūrpolitikas pamatnostādnes 2025.–2028. gadam”](#), kuru sagatavošanā piedalījās arī RCB.

1. Vispārīgs bibliotēkas raksturojums

• Bibliotēkas darbības teritoriālais un institucionālais raksturojums

RCB ir Rīgas valstspilsētas pašvaldības iestāde, kas strādā RVP IKSD pakļautībā. Akreditācijas procesā 2020. gadā RCB atkārtoti ir piešķirts reģiona galvenās bibliotēkas statuss, bet RCB filiālbibliotēkas ir akreditētas kā vietējas nozīmes bibliotēkas.

RCB funkcija ir bibliotekāro pakalpojumu (tai skaitā izglītības, kultūras un informācijas pakalpojumu) sniegšana, kultūras vērtību, vietējā kultūras mantojuma (novadpētniecības) materiālu saglabāšana un popularizēšana Rīgas valstspilsētas administratīvajā teritorijā. RCB pieejama uzticama informācija, tās sniegtie pakalpojumi ir pieejami ikvienam.

• informācija par padotībā esošajām iestādēm, reģiona bibliotēkām, izglītības iestāžu bibliotēkām, ārējiem apkalpošanas punktiem

2025. gadā RCB tīklu veidoja Centrālā bibliotēka (reģiona galvenā bibliotēka, CB), 26 filiālbibliotēkas un trīs ārējie apkalpošanas punkti: “Saulaino dienu bibliotēka” BKUS, Rīgas patversmes Dienas centrā, Ieslodzījuma vietu pārvaldes Centrālcietumā. ĀAP nodrošina bibliotekāros pakalpojumus iedzīvotājiem ierobežotas piekļuves vietā un to darbību nosaka sadarbības līgumi.

ĀAP “Saulaino dienu bibliotēka” BKUS būvniecības darbu laikā apmeklētāju apkalpošana klātienē notika divas reizes mēnesī, ko nodrošināja RCB filiālbibliotēkas “Zemgale” darbinieki. Bibliotēkas krājums tiek komplektēts par budžeta līdzekļiem un ietilpst vienotajā RCB krājumā (tajā skaitā abonēti periodiskie izdevumi, kam 2025. gadā atvēlēti 646 EUR).

ĀAP Rīgas patversmes Dienas centrā krājumu veido no RCB krājuma norakstītajiem dubletiem vai lietotāju dāvinājumiem, par RCB līdzekļiem tiek abonēti periodiskie izdevumi (2025. gadā periodikai tika atvēlēti

641 EUR). Apmeklētāju apkalpošanu veic filiālbibliotēkas “Rēzna” darbinieki. Pārskata gadā Dienas centrā tika organizēti vairāki pasākumi tā apmeklētājiem (skat. [Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība](#)).

2025. gadā tika atjaunots līgums par **ĀAP darbību ieslodzījuma vietu pārvaldes Rīgas Centrālcietumā**.

Vasarā (jūnijā–augustā) Lucavsalas atpūtas parkā darbojas **RCB Pludmales lasītava**. 2025. gadā lasītavai tika sagādātas ap 250 izklaidējoša un izzinoša satura grāmatas – daiļliteratūra, nozaru literatūra un grāmatas bērniem. Piedāvāts daudzveidīgs kalendārā gada un iepriekšējo gadu žurnālu klāsts lasīšanai pludmalē. Bērniem un citiem interesentiem dota iespēja spēlēt spēles, zīmēt, krāsot. Apmeklētāju apkalpošanu lasītavā nodrošina RCB struktūrvienību darbinieki.

2025. gada sākumā RCB veica 97 **Rīgas vispārējās izglītības iestādes bibliotēkas metodisko pārraudzību**. Izglītības iestāžu tīkla optimizācijas rezultātā 2025. gada 1. septembrī RCB pārraudzībā esošo skolu bibliotēku skaits samazinājās līdz 95. Vairākām skolām tika mainīti nosaukumi (vairāk skat. [Metodiskais un konsultatīvais atbalsts izglītības iestāžu bibliotēkām](#)).

Izmaiņas bibliotēku darbībā pārskata periodā (izmaiņas juridiskajā statusā, institūcijas struktūrā u. c. būtiskas izmaiņas)

Tika veiktas izmaiņas RCB struktūrā - 2025. gada maijā tika apvienotas RCB PLN un BLN, izveidojot jaunu struktūrvienību - LAN, vadītāja Gunta Ozola.

Bibliotēku akreditācija 2025. gadā nenotika.

RCB ir IFLA dalībniece, kā arī LBB institucionālais biedrs. 2025. gadā, saskaņā ar Pašvaldību likumu, tika pieņemts RD lēmums par RVP dalību biedrībā “Latvijas Bibliotekāru biedrība”. Lēmums nosaka, ka RCB ir atbildīga par RVP dalības realizēšanu LBB.

2. Finansiālais nodrošinājums

2025. gada RVP piešķirtais RCB budžets bija 4 598 106 EUR, 2024. gadā neizlietotie līdzekļi - 31 026 EUR. Neizlietoto līdzekļu summu veido, galvenokārt, algu fonda ekonomija (vakances, darbinieku darbnespēja, u. tml.)

RCB finansiālais nodrošinājums

	2023	2024	2025
Kopā (EUR)	4 351 328	4 515 286	4 658 799
Pašvaldības finansējums	4 295 109	4 467 781	4 598 106
<i>iepriekšējā gadā neizlietotie līdzekļi</i>	24 052	11 838	31 026
Citi ieņēmumi:	32 167	38 167	32 167
<i>t. sk. maksas pakalpojumi</i>	29 667	35 667	29 667
<i>t. sk. pašvaldības projektu konkursi</i>	2500	2500	2500

Sastādot 2025. gada budžetu, tika plānots par bibliotēkas sniegtajiem maksas pakalpojumiem saņemt 29 667 EUR, taču reālie ienākumi gada beigās bija 33 497 EUR, kas ir par 12,9 % vairāk. 56 % ieņēmumu iegūti par savlaicīgi nenodotiem informācijas resursiem. Ieņēmumi par kopēšanu un datorizdrukām sastāda tikai 44 %, tādējādi secināms, ka pēc šiem maksas pakalpojumiem samazinājies pieprasījums.

Kopējie 2025. gada budžeta līdzekļi bija 4 6587 99 EUR. Salīdzinot ar 2024. gadu, RCB budžets bija par 3,2 % lielāks.

2025. gadā RCB darbības nodrošināšanai no piešķirtā finansējuma 95,4 % izlietoti kārtējiem izdevumiem un 4,6 % kapitālajiem izdevumiem. Kārtējo izdevumu lielākais īpatsvars bija darbinieku atalgojums, kas kopā ar valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām un pabalstiem sastādīja 82 %. 18 % bija pārējie kārtējie izdevumi (galvenokārt periodisko izdevumu abonēšana, telpu īre, apsaimniekošanas izdevumi, apkure, izdevumi par elektrību un ūdeni, atkritumu izvešana, preču un pakalpojumu iegāde).

RCB budžeta izdevumi

	2023	2024	2025
Izdevumi kopā (EUR)	4 348 828	4 515 286	4 658 799
Darbinieku atalgojums (bruto)	2 655 402	2 976 913	2 659 539
Krājuma komplektēšana	262 010	195 706	225 126
<i>t. sk. periodiskajiem izdevumiem</i>	40 000	32 000	33 316
Elektronisko resursu iegāde (datubāzu abonēšana, licences u. c.)	2 295	1 228	1229

RCB finansējums nodrošina bibliotēkas pamatfunkciju veikšanu.

3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums

ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķis

Veiktie un plānotie telpu un ēku rekonstrukcijas projekti un remontdarbi

2025. gadā līdz aprīlim turpinājās filiālbibliotēkas "Rēzna" iekārtošanas darbi pēc remonta, tajā skaitā bibliotēkas norāžu izstrāde un uzstādīšana u. c. noformēšanas darbi. Uz ēkas fasādes tika izvietots RCB logo un uzskatāms uzraksts "Bibliotēka", pie ēkas ieejas izvietots pacēlājs, lai nodrošinātu bibliotēkas piekļūstamību. RCB filiālbibliotēka "Rēzna" durvis lasītājiem vēra 2025. gada 24. aprīlī.

2023. gadā RVP pieņēma lēmumu par ēkas Brīvības ielā 49/53 pilnīgu renovāciju, kā arī par papildus telpu piešķiršanu CB vajadzībām. Remontdarbu uzsākšana pārcelta no 2025. gada uz 2026. gada janvāri. 2025. gada otrajā pusē uzsākta gatavošanās remontdarbiem un telpu atbrīvošanai 2.stāvā.

Līdz 2025. gada decembrim:

- izvērtēts krājums (norakstīti liekie dubleti un fiziski nolietotie informācijas resursi, iesaiņoti un novietoti uzglabāšanai retāk izmantotie informācijas resursi);
- novērtētas mēbeles, datortehnika un biroja tehnika (daļa norakstīta, daļa nodota citām RCB struktūrvienībām/ filiālbibliotēkām, daļa novietota uzglabāšanai, lai izmantotu pēc remonta).

Decembrī apmeklētājiem slēgta CB, lai pilnībā atbrīvotu ēkas 2. stāvu. Daiļliteratūras krājums, atsevišķas mēbeles no 2. stāva izvietotas ēkas 6. stāvā (līdzās nozaru literatūras un periodikas krājumam). No 2026. gada janvāra līdz remontdarbu beigām apmeklētāji tiks apkalpoti ēkas 6. un 7. stāvā.

Renovētā filiālbibliotēka "Rēzna"

Visās RCB struktūrvienībās/ filiālbibliotēkās 2025. gadā tika veikti sīkie un avārijas remontdarbi (durvju, logu, rokturu, slēdžu remontdarbi u. c.).

RCB budžeta ietvaros tika veikti dažādi telpu un ēku uzturēšanas darbi, piemēram, sienu, griestu, durvju un palodžu krāsojuma atjaunošana, kāpņu telpu un kāpņu remontdarbi, grīdas seguma daļēja maiņa un remontdarbi, durvju maiņa, ārsienu krāsošana u. c. 18 RCB struktūrvienībās/ filiālbibliotēkās: CB (Graudu ielā 59A), filiālbibliotēkās "Avots", "Pārdaugava", "Zemgale", "Kurzeme", "Vidzeme", "Rēzna", "Strazds", Biķernieku, Daugavas, Bišumuižas, Sarkandaugavas, Šampētera, Juglas, Pļavnieku, Imantas, Čiekurkalna, Ilģuciema filiālbibliotēkā.

2025. gadā RVP Īpašuma departaments veica RCB Čiekurkalna filiālbibliotēkas ieejas mezgla remontu: tika uzstādītas automātiskās durvis, pie ieejas bibliotēkā pārbūvētas kāpnes un uzbrauktuve, kā arī ierīkots pacelājs bibliotēkas piekļūstamības nodrošināšanai.

Telpu paplašināšana vai bibliotēku pārvietošana uz citām telpām, jaunu ēku būvniecība

2025. gada sākumā RVP pieņemts lēmums ēku Burtnieku ielā 37, kur 1. stāvā izvietota Biķernieku filiālbibliotēka, turpmāk izmantot sociālo pakalpojumu sniegšanai personām ar dažādiem garīga rakstura traucējumiem, kā arī pakalpojumu sniegšanai krīzes situācijā nonākušiem pašvaldības iedzīvotājiem. Līdz ar to pašvaldība bibliotēkas vajadzībām piedāvāja telpas Ieriķu ielā 43A, NVO nama 1. stāvā. Īsā laikā RCB izstrādāja jauno telpu funkcionālo plānu, ieplānoja elektrības un datortīklu rozešu izvietojumu. Bibliotēku plānots iekārtot divās izolētās telpās - vienā izvietojot krājumu un nodrošinot apmeklētāju apkalpošanu, bet

otrā izvietojot krātuvi un telpas darbinieku vajadzībām. Piešķirto telpu kopējā platība - 91,55 m². No augusta Biķernieku filiālbibliotēka tiek slēgta apmeklētājiem, lai sagatavotu krājuma, mēbeļu un tehnikas pārvietošanu uz jaunajām telpām. Biķernieku filiālbibliotēka jaunajās telpās tiks atvērta 2026. gada februārī. 2025. gadā RVP informē RCB, ka RPMMS, kas atrodas Graudu ielā 59, nepieciešamas papildus telpas mācību procesa nodrošināšanai. Ēkas vienā daļā 1. stāvā izvietota filiālbibliotēka "Zemgale", 2. stāvā izvietota KAN, ISAN un mācību klase, bet 3. stāvā izvietots Bibliotēku dienests, Repozitārijs, arhīvs un mācību telpas. Lai skolai piedāvātu papildus telpas, RCB pieņem lēmumu atbrīvot ēkas 3. stāvu, Bibliotēku dienestu un arhīvu pārvietojot uz 2. stāvu, bet Repozitāriju izvietojot kādā no RCB filiālbibliotēkām. Lai pārvietotu Repozitāriju, gada otrajā pusē tiek uzsākta Repozitārija koncepcijas aktualizēšana un pārstrādāšana, kā arī krājuma izvērtēšana, analizēšana un ievērojamas krājuma daļas norakstīšana. Pilnīga telpu atbrīvošana plānota 2026. gada pirmajā pusē.

Iekārtas, aprīkojums (t. sk. IKT nodrošinājums), situācijas raksturojums

2025. gadā par RCB budžeta un papildus piešķirtajiem līdzekļiem iegādātais inventārs:

Maijā pie Āgenskalna filiālbibliotēkas uzstādīts bibliomāts, bet decembrī iegādāts bibliomāts Ilģuciema filiālbibliotēkai (tiks uzstādīts 2026. gadā).

Lai nodrošinātu drošu bibliotekāro pakalpojumu sniegšanu un turpinātu pilnveidot drošības sistēmas RCB struktūrvienībās/ filiālbibliotēkās, ar videonovērošanu tika aprīkota Āgenskalna un Grīziņkalna filiālbibliotēka un filiālbibliotēka "Rēzna". Ilģuciema filiālbibliotēkā videonovērošana tika ierīkota 1. stāva vestibīlā un pie ieejas ēkā, kur plānota bibliomāta novietošana. Tāpat tika iegādāta vienota jaudīga videonovērošanas datu ierakstu iekārta.

Imantas filiālbibliotēkai tika iegādāta un uzstādīta informācijas resursu drošības sistēma (drošības vārti). Savukārt Āgenskalna, Daugavas, Ķengaraga un Torņakalna filiālbibliotēkai tika iegādātas un uzstādītas elektroniskās durvju drošības piekļuves sistēmas.

Eiropas Savienības Atveseļošanas un noturības mehānisma plāna investīcijas "Digitālās prasmes iedzīvotājiem, t. sk. jauniešiem" programmas (realizē Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrija sadarbībā ar novadu pašvaldībām) ietvaros RCB tika iegādāti 56 datorkomplekti (stacionārie datori un monitori) projekta īstenošanai šādās RCB filiālbibliotēkās: Bolderājas, Daugavas, Imantas, Ziemeļblāzmas filiālbibliotēkā un filiālbibliotēkā "Pārdaugava". Tomēr iedzīvotāju zemās intereses dēļ 2025. gadā RCB filiālbibliotēkās projekta mācības netika īstenotas. Nodarbības notika Rīgas NVO namā, Rīgas Izglītības un informatīvi metodiskajā centrā un interešu izglītības centru telpās.

Krāsu daudzfunkciju iekārtas iegādātas Čiekurkalna, Pļavnieku, Sarkandaugavas filiālbibliotēkai un filiālbibliotēkai "Pārdaugava".

Viedtālruņi iegādāti Āgenskalna un Ilģuciema filiālbibliotēkai, ĀAP "Saulaino dienu bibliotēka" BKUS.

Informatīvo pakalpojumu uzlabošanai (vienotu informatīvo slaidrāžu par pašvaldību un RCB demonstrēšanai CB un filiālbibliotēkās) iegādāti 14 monitori.

RCB lietošanā esošie stacionārie datori

	2023	2024	2025
Datori līdz 5 gadiem	26 (10 - darbiniekiem 16 - lietotājiem)	34 (13 - darbiniekiem 21 - lietotājiem)	33 (12 - darbiniekiem 21 - lietotājiem)
Datori no 6 līdz 10 gadiem	186 (182 – darbiniekiem 4 - lietotājiem)	178 (172 – darbiniekiem 6 - lietotājiem)	175 (151 – darbiniekiem 24 - lietotājiem)
Vecāki par 10 gadiem	168 (lietotājiem)	144 (lietotājiem)	113 (1 – darbiniekiem 112 - lietotājiem)

2025.gadā tika uzsākta periodikas reģistrācija BIS ALISE un tika apturēta RCB periodikas datubāzes (<https://laikraksti.rcb.lv/>) darbība. Veikta pāradresācijas uzstādīšana uz atbilstošo RCB publiskā kataloga AlisePAC kategoriju.

Visu gadu ISAN speciālisti strādāja ar RCB tīmekļvietni:

- veikti regulārie uzturēšanas darbi: CMS sistēmas, spraudņu un sistēmas atkarību atjaunošana, konstatēto kļūdu novēršana, konsultācijas satura autoriem;
- ieviesta jauna galvene tīmekļvietnes datora pilnā izmēra skatam;
- ieviests vienots notikumu kalendārs;
- aktualizēts piekļūstamības novērtējums un veikti piekļūstamības uzlabojumi;
- sadarbībā ar RDA RCB www serveris migrēts uz jauniem serveriem.

Sadarbībā ar TietoEVRY Latvia un RDA notika BIS ALISE un BIS ALISE (skolu) instanču migrācija uz Microsoft SQL Server 2022.

RCB informācijas sistēmas atrodas RDA pārziņā esošajos serveru infrastruktūras risinājumos. RDA serveru infrastruktūra atrodas no LNB neatkarīgā datu centrā un tā uzturēšanu nodrošina RDA personāls.

RDA nodrošina ar RDA korporatīvo tīklu saistīto tehnisko iekārtu apkopi, bojātās datortehnikas vietā nodrošina līdzvērtīgu tehniku, sniedz informatīvos pakalpojumus.

Visus iepirkumus IKT jomā veic RDA, kas nodrošina saskaņotu un centralizētu informācijas sistēmu, programmatūras, datubāzu, datortehnikas un biroja tehnikas, vizuālās tehnikas, datu pārraides tīkla iekārtu u. c. tehnisko līdzekļu iepirkumu procedūru, izstrādi, ieviešanu, ekspluatāciju un administrēšanu.

RCB izmanto RDA tiešsaistes informatīvās sistēmas: grāmatvedības, vienotās lietvedības, darbinieku uzskaites un personāldaļas informācijas programmas, IT pasūtījumu sistēmu, darbinieku universālo darba vietu administratīvo funkciju veikšanai un dokumentu saskaņošanai.

RCB sadarbojas ar RDA tā pārstāvēto nozaru informācijas tehnoloģiju un telekomunikāciju attīstības stratēģijas izstrādē, veicot savas darbības optimizācijas iespēju izpēti un gatavojot priekšlikumus par veicamajiem pasākumiem.

Bezmaksas publiskā interneta tīkla izmantošanu un uzturēšanu nodrošina KISC atbalsta dienests.

Tehnisko problēmu risināšanai, kā arī sistēmu darbības uzlabošanai tika organizētas darba grupas un apspriedes, kurās piedalījās RCB ISAN speciālisti, RDA speciālisti, SIA "TietoEVRY Latvia" speciālisti.

Problēmas un to risinājumi materiālā un tehniskā stāvokļa jomā

Datortehnika ātri noveco kā morāli, tā fiziski, tāpēc lietotājiem paredzētās datortehnikas stāvoklis vērtējams kā apmierinošs - tās veikspēja atbilst tikai minimālām prasībām, ietekmējot un samazinot sniegto pakalpojumu kvalitāti. Saistībā ar pāreju uz operētājsistēmu Windows 11 (ar mākslīgā intelekta Microsoft Copilot iespējām) šī problēma kļūst vēl aktuālāka, jo esošie datori jauno operētājsistēmu neatbalsta. Līdz ar to netiek nodrošināti programmatūru atjauninājumi un drošības atjauninājumi un uzlabojumi. Izņēmums ir četrdesmit piecas darba vietas (galvenokārt pēdējos gados atvērtajās vai renovētajās filiālbibliotēkās), kurās apmeklētājiem ir pieejami 2018. gada vai jaunāki stacionārie datori.

Pieejamo budžeta līdzekļu ietvaros notiek daudzfunkciju (pārsvārā krāsu) iekārtu iegāde, lai atjaunotu IKT resursus un optimizētu IKT resursu skaitu RCB struktūrvienībās/ filiālbibliotēkās.

RCB darbiniekiem IKT nodrošinājums ir vērtējams kā labs.

Brīvības ielā 49/53 jau vairākus gadus nedarbojas panorāmas lifts, kas būtiski apgrūtinā bibliotēkas apmeklētāju nokļūšanu CB telpās. Kaut arī ēkā darbojas citi lifti, ar tiem iespējams nokļūt tikai 6. un 7. stāvā, kur atrodas bērnu literatūras krājums un nozaru literatūra. Ēkas 2. stāvā esošais daiļliteratūras krājums, pasākumu un izstāžu telpa ir sasniedzama tikai ar panorāmas liftu vai pa kāpnēm. No aprīļa 2. stāvā netika plānotas izstādes un pasākumi, bet gada otrajā pusē telpas tika gatavotas remontdarbu uzsākšanai.

Lai risinātu telpu piekļūstamības problēmu, Čiekurkalna filiālbibliotēkā un filiālbibliotēkā "Rēzna" uzstādīti pacelāji. Čiekurkalna filiālbibliotēkā ierīkotas automātiskās durvis. Tomēr joprojām vairākas filiālbibliotēkas nav piekļūstamas apmeklētājiem ar pārvietošanās grūtībām vai bērnu ratiņiem.

Pacelājs filiālbibliotēkā "Rēzna"

4. Personāls

Personāla raksturojums (skaits, slodzes, izglītība, izmaiņas personāla sastāvā u. c.)

2025. gada beigās RCB strādāja 214 darbinieki, no kuriem 152 bija bibliotekārie darbinieki (126 - pilnas slodzes darbinieki, 7 darbinieki strādāja 0,75 darba slodzi, 19 - pusslodzi). 152 bibliotekārie darbinieki RCB strādāja pamatdarbā. No 214 darbiniekiem 199 bija sievietes (93 %) un 15 vīrieši (7 %). Darbinieku sadalījums pēc vecuma: 20–24 gadi - pieci (2 %), 25–39 gadi - 21 (10 %), 40–59 gadi - 93 (43 %), virs 60 gadiem 95 (44 %).

Bibliotekāro darbinieku izglītība

Bibliotekāro darbinieku kopskaits	152
Ar bibliotekāro izglītību	72
t.sk. ar maģistra grādu (arī pielīdzinātie maģistri)	16
t.sk. ar bakalaura grādu	17
t.sk. ar 1. līmeņa profesionālo augstāko jeb koledžas izglītību	10
t.sk. ar augstāko izglītību (līdz 1993.g)	3
t.sk. ar III profesionālo kvalifikācijas līmeni	26
Ar izglītību citās jomās	55
t.sk. ar maģistra grādu (arī pielīdzinātie maģistri)	14
t.sk. ar bakalaura grādu	18
t.sk. ar 1. līmeņa profesionālo augstāko jeb koledžas izglītību	7
t.sk. ar augstāko izglītību (līdz 1993.g)	16
Zinātņu doktori	1
Ar vispārējo vidējo vai profesionālo izglītību	24

2025. gadā darbā RCB pieņemti 19 darbinieki, no kuriem 12 bija bibliotekārie darbinieki.

RCB nodarbināti pieci Ukrainas civiliedzīvotāji.

Atlaistie darbinieki 2025. gadā

Atlaišanas iemesls	Kopā	No tiem bibliotekāri
Darbinieka uzteikums	16	11
Darba devēja uzteikums	0	0
Darbinieka un darba devēja vienošanās	3	1
Uz noteiktu laiku noslēgta darba līguma izbeigšanās	1	1
Nav izturēts pārbaudes laiks	1	1
Darbinieku skaita samazināšana	1	0
Darbinieka nāve	1	0
Kopā	22	14

Personāla mainība (dažādu iemeslu dēļ) attiecībā uz darbinieku kopskaitu 2025. gadā bija 19 %. Vakanču aizpildīšanai tika meklēti atbilstoši pretendenti.

2025. gadā astoņi RCB darbinieki uzsāka vai turpināja mācības dažādās studiju programmās.

Lai izvērtētu RCB un filiālbibliotēku darbu, RCB administrācija un Bibliotēku dienesta speciālisti regulāri apmeklēja RCB struktūrvienības un filiālbibliotēkas. 2025.gada sākumā tika organizētas individuālas tikšanās ar struktūrvienību un filiālbibliotēku vadītājām, lai pārrunātu 2025. gada darba plānu un citus aktuālus jautājumus. Liela uzmanība šajās sarunās tika veltītas personāla jautājumiem.

Joprojām deviņas RCB filiālbibliotēku vadītājas vada divas struktūrvienības/ filiālbibliotēkas. RCB filiālbibliotēkas "Rēzna" darbinieki nodrošina darbu ĀAP Rīgas Patversmes Dienas centrā, filiālbibliotēkas "Zemgale" darbinieki nodrošina darbu ĀAP "Saulaino dienu bibliotēka".

Tāpat kā iepriekšējos gados, arī pārskata periodā RCB tiek īstenota darbinieku rotācija gan darbinieku pieredzes paplašināšanai, gan gadījumos, kad nepietiekama darbinieku skaita dēļ kādā no filiālbibliotēkām ir apgrūtināta bibliotekāro pakalpojumu sniegšana. Jūnijā, jūlijā un augustā RCB bibliotekārie darbinieki pēc iepriekš sastādīta grafika strādā Pludmales lasītavā.

2025. gadā notika būtiskas **izmaiņas RCB personāla sastāvā**. No 1.maija, reorganizējot PLN un BLN, izveidota Lasītāju apkalpošanas nodaļa (LAN). Tika likvidēta viena vadītāja amata vieta, galveno bibliotekāru amata vietas saglabātas. Par LAN vadītāju noteikta bijusī PLN vadītāja, savukārt BLN vadītāja no 22. aprīļa pilda filiālbibliotēkas "Pārdaugava" vadītājas pienākumus. Līdzšinējā filiālbibliotēkas "Pārdaugava" vadītāja beigusi darba tiesiskās attiecības RCB.

2025. gadā izveidojot LAN, sagatavots un apstiprināts LAN reglaments un izstrādāts jauns amata apraksts LAN vadītājai. Aktualizēti un pārstrādāti RCB filiālbibliotēku vadītāju amata apraksti un veikta līgumu pārjaunošana (pārslēgšana). Pārstrādāta RCB struktūrshēma.

Apbalvojumi un pateicības

- 24. aprīlī svinīgā pasākumā RCB direktore sveica tos darbiniekus, kuri RCB nostrādājuši vairāk nekā 10 gadus (10, 15 un 20 un vairāk gadus).
- 12. maijā RVP IKSD gada balvu "Baltais zvirbulis" par izcilu darbību izdevēja Helmara Rudzīša - ievērojama Latvijas grāmatniecības darbinieka 120. jubilejas pasākumu norisē visa 2024. gadā notikumu ciklā "Latviešu grāmatai 500" saņēma filiālbibliotēkas "Avots" un Biķernieku filiālbibliotēkas vadītāja Inese Vanaga.
- 19. decembrī Latvijas Brīvo Arodbiedrību savienības pasākumā "Labākā arodorganizācija 2025" apbalvojumu "Aktīvākais biedrs 2025" saņēma RCB arodorganizācijas priekšsēdētāja, RCB filiālbibliotēkas "Zemgale" vadītāja

"Baltais zvirbulis" - Inesei Vanagai

Sallija Krauze. Salliju Krauzi balvai izvirzīja Latvijas Kultūras darbinieku arodbiedrība par aktīvu darbu arodbiedrībā, jaunu biedru piesaistīšanu un stabilu esošo biedru skaita uzturēšanu.

RCB darbinieki galvenokārt apmeklēja bezmaksas nodarbības un seminārus, ko organizēja RCB, LNB un citas iestādes / organizācijas. Dažādu profesionālās pilnveides pasākumu apmeklējumu skat. pielikumā [RCB darbinieku apmeklētie citu institūciju organizētie profesionālās pilnveides pasākumi 2025. gadā](#).

RCB darbinieki apmeklēja tikšanās ar autoriem, kā arī piedalījās grāmatu atvēršanas pasākumos, tiešsaistē piedalījās dažādās ar bibliotēku darbu, literatūru u. c. saistītas konferencēs, semināros, lekcijās, prezentācijās. Pieredzes iegūšanai tika izmantota iespēja sekot līdzi citu Latvijas bibliotēku un institūciju tiešsaistē organizētajiem pasākumiem.

RCB darbinieki pilnveidoja savas zināšanas tīmekļsemināros "EBSCO datubāzu resursi un informācijas meklēšana", Digitālās nedēļas tiešsaistes semināros, Bibliotēku nedēļas pasākumos u. c.

RCB Bibliotēku dienesta speciālisti piedalījās LNB BAC rīkotajos tīklošanās pasākumos par darbu ar bērniem un jauniešiem.

13.–19. maijā četras RCB galvenās bibliotekāres Monta Bore, Alise Prancāne, Katrīna Baško un Daiga Gailīte no LAN, Āgenskalna, Daugavas filiālbibliotēkas un filiālbibliotēkas "Strazds" piedalījās Šauļu apriņķa Povila Višinska publiskās bibliotēkas (Lietuva) organizētā starptautiskā **ERASMUS+ mācību projektā** par darbu ar jauniešiem, kuriem ir īpašas vajadzības "Tiltu veidošana: bibliotekāru iedrošināšana sniedzot atbalstu jauniešiem ar īpašām vajadzībām" ("Bridging Gaps: Empowering Librarians To Support Youth With Special Needs").

RCB galvenās bibliotekāres Šauļos stāsta par RCB. Projekta dalībnieki

RVP IKSD Kultūras pārvalde kultūras iestāžu vadītājiem organizēja metodiskās dienas, kurās galvenie apspriestie jautājumi bija saistīti ar kultūras iestāžu pieejamību cilvēkiem ar īpašām vajadzībām.

RCB direktore Dzidra Šmita ir Latvijas Bibliotēku padomes priekšsēdētāja, Nacionālās kultūras padomes locekle, Bibliotēku akreditācijas komisijas priekšsēdētāja, kā arī Latvijas Bibliotēku portāla redkolēģijas locekle. Direktore bija LKA LKK profesionālās kvalifikācijas eksāmenu komisijas priekšsēdētāja studiju programmā "Bibliotēku informācijas speciālists".

RCB direktore Dzidra Šmita un RCB direktora vietniece Vineta Baško ir Bibliotēku akreditācijas ekspertu komisijas sastāvā.

RCB Bibliotēku dienesta galvenā eksperte bibliotēku jomā Gida Zepkāne darbojās LNB profesionālās kvalifikācijas eksāmenu komisijas sastāvā.

RCB Bolderājas filiālbibliotēkas vadītāja Zinta Haļzova bija LKA LKK vieslektore.

Bibliotēku darbinieku profesionālās pilnveides vērtējums darbā ar bērniem un jauniešiem

Darbā ar bērniem nozīmīgas ir psiholoģijas zināšanas, prasme pielietot dažādas darba metodes un formas. Bibliotekāriem nepieciešams pilnveidot ne tikai profesionālās zināšanas un prasmes, bet svarīga ir motivācija strādāt ar bērniem un realizēt jaunas idejas. Pārskata gadā filiālbibliotēku darbinieki gan attālināti, gan klātienē apmeklējuši dažādas profesionālās pilnveides nodarbības un seminārus, sevišķi medijpratības jomā, kas ļāvis vairāk izprast problēmu, kas saistās ar droša interneta lietošanu kā bērniem, tā pieaugušajiem.

Diemžēl bērnu lasītprasmes līmenis Latvijā ir nepietiekams, tādēļ bibliotekāriem ir svarīgi sadarboties ar vecākiem, pirmsskolas izglītības iestādēm un skolām, īstenojot dažādus lasītveicināšanas pasākumus. Bibliotekāri norāda, ka profesionālās pilnveides ietvaros būtu nepieciešami semināri par ārzemju bibliotēku darba pieredzi, lasīšanas veicināšanas pasākumiem un idejām, kā arī pieredzes apmaiņa ar citu bibliotēku kolēģiem un citu jomu speciālistiem.

Lai noturētu bērnu uzmanību un veicinātu interesi, bibliotekāram daudz jāstrādā, jāpiedomā un jāmeklē dažādas pieejas. Pasākumiem jāklūst arvien interesantākiem, mūsdienīgākiem, ar interaktīviem materiāliem un šodienas tehnoloģiju izmantošanu. Sekmīgam darbam ar bērniem un jauniešiem liela nozīme ir bibliotekāra personīgai ieinteresētībai un prasmei strādāt ar bērnu un jauniešu auditoriju. Darbiniekiem nepieciešama nepārtraukta profesionālā pilnveide. Arī saspringtā politiskā situācija pasaulē rāda, ka bibliotekāram vairāk nekā jebkad ir nepieciešama savu personīgo resursu apzināšana, prasme strādāt stresa un krīzes situācijās, psiholoģiskā un emocionālā noturība.

Problēmas un to risinājumi personāla jomā

Kā galvenā problēma darbā ar personālu jāatzīmē joprojām zemais darbinieku atalgojums. Atbilstoši inflācijai un minimālās algas paaugstināšanai valstī, kā arī saskaņā ar RD papildus piešķirtajiem līdzekļiem, atalgojums RCB darbiniekiem iepriekšējos gados palielināts regulāri, tomēr bibliotekāro darbinieku atalgojums Rīgā joprojām nav konkurētspējīgs. RCB darbā piesakās arvien mazāk darbinieku ar bibliotekāro izglītību. Esošais personāls noveco, arvien grūtāk piesaistīt bibliotēkai jaunus speciālistus. Strādāt RCB arvien biežāk izvēlas studenti, taču darbu ar mācībām grūti apvienot mācību grafika dēļ un šī iemesla dēļ lielākā daļa studentu izvēlas strādāt nepilnu slodzi vai pēc laika vispār pamet darbu RCB. Tāpēc reizēm rodas grūtības nodrošināt atvērtību mazajās filiālbibliotēkās. Šī problēma tiek risināta, īstenojot darbinieku rotāciju.

5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība

ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķi

Bibliotēkām jārēķinās ar to, ka informācijas tehnoloģiju pieejamība un nu jau arī mākslīgā intelekta uzvaras gājiens ir atstājis neatgriezenisku ietekmi uz bibliotēkas pakalpojumu izmantošanu, jo šajā laikā mainījušies cilvēku informācijas meklēšanas paradumi, kā arī lasīšanas paradumi, kad publiskās bibliotēkas krājums galvenokārt tiek izmantots brīvā laika lasīšanai.

RCB izmantojuma rādītāji

	2023	2024	2025	% salīdzinot ar iepr. gadu****
Lietotāju skaits	41 434	42 535	42 427	+3 %; -0,3 %
t. sk. bērni	11 213	11 690	11 777	+4 %; +1 %
Jauni reģistrēti lietotāji	9014	9644	9024	+7 %; -6 %
Fiziskais apmeklējums	591 588	597 315	632 673	+1 %; +6 %
t. sk. bērni	135 535	140 794	150 116	+4 %; +7 %
Virtuālais apmeklējums	1 895 242*	1 231 818*	1 895 242	-35 %; +54 %
Fiziskā krājuma izsniegums kopā	982 605	968 823	966 622	-1 %; -0,2 %
t. sk. grāmatas, audiovizuālie u. c. informācijas resursi (bez periodikas)	928 237	916 608	914 205	-1 %; -0,2 %
t. sk. periodiskie izdevumi**	54 368	52 215	52 417	-4 %; +0 %
t. sk. bērniem	198 213	199 389	205 026	+1 %; +3 %
Bibliotekārais aptvērums % no iedz. skaita Rīgā	6,3 %	7 %	7 %	+11 %; +0 %
t. sk. bērni	9 %	11 %	11 %	+22 %; +0 %
Iedzīvotāju skaits Rīgā	656 003***	610 780	601 157	-7 %; -1,5 %
t. sk. bērni	126 550***	109 913	106 121	-13 %; -3,5 %

Piezīme. Bērni ir personas vecumā līdz 18 gadiem

Piezīme. RCB struktūrvienību izmantojuma rādītājus skat. pielikumā [“RCB un filiālbibliotēku izmantojuma rādītāji 2025. gadā”](#)

* Saskaņā ar Kultūras datu portālam iesniedzamajiem statistikas datiem 2024. un 2025. gadā pie virtuālā apmeklējuma uzrādīti: RCB tīmekļvietnes apmeklējums, tiešsaistes kataloga izmantošana, sociālo mediju profilu apmeklējums, datubāzu apmeklējums un citu digitālo pakalpojumu izmantošana.

** RCB tika uzskaitīts tikai žurnālu izsniegums izmantošanai ārpus bibliotēkas, periodisko izdevumu izmantošana uz vietas bibliotēkā netiek uzskaitīta.

*** Oficiālās statistikas portāla datubāze [Iedzīvotāji pēc dzimuma un vecuma grupām reģionos, novados, pilsētās, pagastos, ciemos \(atbilstoši robežām 2026. gada sākumā\), apkaimēs un blīvi apdzīvotās teritorijās](#)

**** Procentus rēķina gada datus salīdzinot ar iepriekšējā gada datiem: +/- 2024. gadā salīdzinot ar 2023. gadu un +/- 2025. gadā salīdzinot ar 2024. gadu.

Salīdzinot ar 2024. gadu, skaitlisko rādītāju izmaiņas ir nelielas. Pieaudzis bibliotēku fiziskais apmeklējums.

Mīnusi bibliotēku izmantojuma rādītājos saistīti ar to, ka remonta laikā bija slēgtas vairākas bibliotēkas:

filiālbibliotēka "Rēzna" lasītājiem tika atvērta aprīlī, Biķernieku filiālbibliotēka bija slēgta no augusta, CB bija slēgta visu decembri.

Pakalpojumu attīstība, jauninājumi

No 2025. gada lasītājiem **izmantošanai ārpus bibliotēkas tiek izsniegti arī kalendārā gada žurnāli** (izņemot pēdējo numuru). Lai to nodrošinātu, tika veikta žurnālu ievadīšana BIS ALISE un katram žurnāla eksemplāram tika piešķirts svītrkods. Tomēr periodisko izdevumu izsnieguma pieaugums nav vērojams. Iespējams, tas saistīts ar žurnālu izsnieguma precizitāti, kas iepriekšējos gados varbūt nebija precīza, bet tagad, pateicoties izsnieguma reģistrēšanai BIS ALISE, uzskaites process ir sakārtots. Žurnāli, kuru izsniegums ir vieslielākais, ir tādi nedēļas žurnāli kā "Ieva" (izsniegums 1270) un "Ievas Stāsti" (izsniegums 643), kā arī "Leģendas" (izsniegums 585).

Bibliomāts (grāmatu pakomāti) – pakalpojuma raksturojums, izsnieguma analīze, vērtējums

No 2025. gada maija bibliomāta pakalpojumi pieejami arī Āgenskalna filiālbibliotēkas lasītājiem. Otrs bibliomāts pieejams Bolderājas filiālbibliotēkā. Abas bibliotēkas bibliomātu vērtē kā lasītājiem vajadzīgu pakalpojumu.

Āgenskalna filiālbibliotēkā ar bibliomāta starpniecību izsniegtas apmēram 200 lasītāju rezervētās grāmatas, daudz biežāk tiek izmantota iespēja nodot bibliotēkā saņemtos informācijas resursus. Bibliotēkas darbinieki atzīmē arī bibliomāta nepilnības: nav izgaismota tastatūra, nepieciešams stabils bezvadu interneta pieslēgums, lai varētu izmantot pakalpojumu sniedzēja (firmas) tīmekļvietni, nodalījums grāmatu nodošanai ir pārāk mazs - lielāka formāta grāmatas (kā bērnu grāmatas) tajā mēdz iesprūst u. c.

Bolderājas filiālbibliotēkā bibliomāta pakalpojums resursu saņemšanai 2025. gadā izmantots 270 reizes (2024. gadā – 157 reizes). Bibliomāts aktīvi tika izmantots arī informācijas resursu atgriešanai bibliotēkā. BIS ALISE statistika liecina, ka pārskata gadā 40 Bolderājas filiālbibliotēkas lietotāji bija izdarījuši izvēli saņemt resursus bibliomātā, bet pakalpojuma izmantotāju skaits ir lielāks, jo lasītāji savu izvēli izdara pa tālruni, vai izmantojot e-pastu.

3td e-grāmatu bibliotēka

No filiālbibliotēku sniegtās informācijas secināms, ka 3td e-grāmatu bibliotēkas" pakalpojums kopumā tiek vērtēts pozitīvi. Gan bibliotekāri, gan lasītāji atzīst, ka tas ir mūsdienīgs un noderīgs pakalpojums, kas paplašina piekļuvi literatūrai un nodrošina ērtu lasīšanu attālināti.

Pakalpojuma izmantošanai 2025. gadā autorizējušies 860 lietotāji, izmantoto e-grāmatu skaits atskaites gadā pieaudzis. "

Lasītāji un bibliotekāri kā būtiskākās šī pakalpojuma priekšrocības min:

- piekļuvi no jebkuras vietas un jebkurā laikā (īpaši svarīgi ārzemēs dzīvojošajiem);

- iespēju lasīt ceļojumu laikā;
- nav jāgaida rindā uz populārām grāmatām;
- iespēju palielināt burtu lielumu;
- bezmaksas piekļuvi plašam grāmatu klāstam;
- ērta alternatīva, ja drukātā grāmata nav pieejama filiālbibliotēkā;
- laika ietaupījums (nav jāapmeklē bibliotēka klātienē).

Aktīvākie “3td e-grāmatu bibliotēkas” lietotāji ir jaunieši un lietotāji līdz aptuveni 30 gadiem. Pakalpojumu īpaši pozitīvi vērtē ārzemēs dzīvojošie lasītāji. Lai arī seniori priekšroku dod drukātajām grāmatām, šī lietotāju grupā pozitīvi vērtē iespēju “3td e-grāmatu bibliotēkas” grāmatām palielināt burtu lielumu.

3td e-grāmatu bibliotēkas statistikas dati

	2023	2024	2025
Lietotāju/autorizēto lietotāju skaits kopā	4864	5776	6636
Jaunu lietotāju/autorizēto lietotāju skaits pārskata periodā	619	912	860
Izsniegums kopā	44 301	55 520	67 592
Izsniegums pārskata periodā	8525	11 246	12 072

Kopš “3td e-grāmatu bibliotēkas” pakalpojuma ieviešanas lietotāji un bibliotekāri identificējuši arī atsevišķas problēmas. Piemēram, pārskatos tiek minēts nepietiekams grāmatu klāsts un jaunāko izdevumu trūkums. Tāpat lietotāji izsaka vēlmi lejuplādēt grāmatas e-lasītājos vai citās ierīcēs. Atsevišķos gadījumos pakalpojuma izmantotāji saskārušies ar tehniskām problēmām.

Lai popularizētu “3td e-grāmatu bibliotēkas” iespējas, vizuālā informācija pieejama filiālbibliotēku informācijas stendos, kā arī redzama informatīvajos monitoros. Par visefektīvākajām tomēr atzītas individuālas sarunas ar lietotājiem. Par “3td e-grāmatu bibliotēku” reģistrācijas laikā tiek informēti visi jaunie lietotāji.

“3td e-grāmatu bibliotēka” ir nostiprinājusies kā nozīmīgs publisko bibliotēku pakalpojums. Tā ir nozīmīga lietotājiem, kuri paši nevar apmeklēt bibliotēku klātienē, ārvalstīs dzīvojošajiem, ceļotājiem, aktīviem digitālo pakalpojumu izmantotājiem.

Bibliotēkas pieejamība un pakalpojumi personām ar īpašām vajadzībām

RCB tīmekļvietnē sadaļā Bibliotēku pieejamība iegūstama informācija par filiālbibliotēku telpu pieejamību cilvēkiem ar kustību traucējumiem, kas palīdz izvēlēties savām iespējām ērtu un piekļūstamu filiālbibliotēku. Filiālbibliotēkās, kuru telpas nav speciāli iekārtotas un aprīkotas, cilvēkus ar kustību traucējumiem apkalpo 1. stāva telpās (Mežciema un Ilguciema filiālbibliotēka).

Ja lietotājam ir kustību, redzes vai citi funkcionālie traucējumi, viņš var saņemt RCB pakalpojumus mājās bibliotēkai piešķirto pašvaldības budžeta līdzekļu ietvaros. Pakalpojums lietotājam jāpiesaka,

iesniedzot pieteikumu par pakalpojumu saņemšanu dzīvesvietā (RCB lietošanas noteikumu 23. punkts). Aizvadītajā gadā cilvēkiem ar kustību traucējumiem informācijas nesējus uz mājām pieņēma filiālbibliotēkas "Rēzna" un Juglas filiālbibliotēkas darbinieki.

Cilvēkiem ar redzes traucējumiem tiek piedāvātas lūpas un iespēja iepazīties ar RCB lietošanas noteikumiem palielinātā drukā. Visās filiālbibliotēkās izvietoti "Ābolu plaukti" ar informatīviem izdevumiem par sociālo aprūpi un rehabilitāciju.

CB un filiālbibliotēkas senioriem. Sadarbība ar Rīgas Sociālā dienesta Dienas centriem pilngadīgām personām un Kopienas centriem.

RCB filiālbibliotēkas aizvadītajā gadā sniedza dažādas konsultācijas bankas pakalpojumu, elektronisko pakalpojumu portālā Latvija.lv un e-veselība izmantošanā, rēķinu apmaksā, medicīnas pakalpojumu meklēšanā u. c. Gados vecākiem cilvēkiem, sociāli atstumtajiem un cilvēkiem ar funkcionāliem traucējumiem bibliotēka ir kļuvusi par vietu, kur socializēties, apmeklēt dažādus ar literatūru saistītus pasākumus, satikties, lai pārrunātu aktualitātes gan jaunākajā literatūrā, gan ikdienas dzīvē kopumā, tādējādi kļiedējot vientulību, saglabājot dzīvesprieku, veicinot aktīvāku socializēšanos un piederības sajūtu vietējai kopienai. 2025. gadā turpinājās filiālbibliotēku sadarbība ar sociālās aprūpes centriem un senioru apvienībām, kā arī dienas un aprūpes centriem, nodibināti arī jauni kontakti un sadarbības:

- gan literatūras un kultūras pasākumus, gan krājuma un mākslinieciskās izstādes Bolderājas filiālbibliotēkā apmeklēja Rīgas pilsētas sociālās aprūpes centra "Stella maris" klienti, kā arī vietējās apkaimes seniori;
- Biķernieku filiālbibliotēka piedāvāja apmeklēt literāros pasākumus daudzfunkcionālam sociālo pakalpojumu dienas centram "Paaudzes";
- Čiekurkalna filiālbibliotēka reizi mēnesī piegādāja grāmatas rehabilitācijas centra "Mēs esam līdzās" klientiem;
- Daugavas filiālbibliotēkas sadarbojās ar Latgales rajona nodaļas Sociālās palīdzības un sociālo pakalpojumu centru, nosūtot informatīvos bukletus par bibliotēkas pieejamību, pakalpojumiem un pasākumiem. Novadīti vairāki jauno grāmatu apskati senioriem;
- Ilģuciema filiālbibliotēka uzsāka sadarbību ar Valsts sociālās aprūpes centra "Zemgale" filiāli "Rūja", eksponējot cilvēku ar invaliditāti radošo darbu izstādi, tāpat janvārī bibliotēkā varēja aplūkot ilggadējo sadarbības partneru Dienas aprūpes centra "KOPĀ" radošo darbu izstādi "Dimensijas". Gada nogalē bibliotēkas darbinieki nosūtīja literārus sveicienus Rīgas patversmes sieviešu nodaļai;
- Imantas filiālbibliotēka ilggadējo sadarbības partneru dienas centra "Mēs" telpās noorganizēja Pasaules dzejas dienas pasākumu, kurā uzstājās dzejniece, Imantas filiālbibliotēkas galvenā bibliotekāre Daiga Lapāne. Senioru kluba "Ilgas" dalībnieces aktīvi notikumu cikla "Latviešu grāmatai 500" pasākumus;

- Juglas filiālbibliotēkā aizvadītajā gadā izveidojās senioru interešu grupa “Kopā būt”, kas regulāri apmeklēja bibliotēkas rīkotos literāros pasākumus;
- Filiālbibliotēka “Pārdaugava” senioriem vairākas reizes gadā noorganizēja jauno grāmatu apskatu, kā arī darbinieki apmeklēja Rīgas Sociālā dienesta kopienas centru “Ābeļzieds” sadarbības atjaunošanai;
- Filiālbibliotēka “Rēzna” turpināja sadarbību ar sociālo māju “Mūsmājas” un reizi mēnesī tās klientiem piegādāja grāmatas, tāpat tika organizēti vairāki pasākumi dienas centra „Kastanis” telpās, piemēram, tikšanās ar ābeču kolekcionāru Juri Cibuļu un rakstnieci Ilzi Upīti;
- Šampētera filiālbibliotēkā notika senioru kluba “Domu biedri” tikšanās;
- Sarkandaugavas filiālbibliotēkai, turpinot sadarbību ar dienas aprūpes centru “Duntes Ozoli”, notika apmaiņa ar informatīviem materiāliem, kā arī bibliotēkas telpās tika eksponētas centra klientu radošo darbu izstādes. Noorganizēti arī trīs pasākumi dienas centra telpās - teātra kopas “Saulespuķe” izrādes un tematiskais pasākums “Dzeja un mūzika” ar ģitārista Aleksandra Poddubska piedalīšanos;
- Filiālbibliotēka “Strazds” aizvadītajā gadā sadarbojās ar Rīgas sociālās aprūpes centru „Mežciems”, piegādājot centra klientiem grāmatas un informējot par jaunajām grāmatām. Tika atjaunota lasītāju kluba “Pie Strazda” darbība, noorganizējot ekskursiju uz Grīziņkalnu un tā apkaimi. Nūjošanas instruktors Andris Katkevičs sniedza lekciju un praktisku apmācību nūjošanas pamatos;
- Filiālbibliotēkā “Zemgale” pasākumus organizēja biedrība “Vecmāmiņas.lv”, kā arī bibliotēkās pakalpojumus izmantoja un pasākumus aktīvi apmeklēja invalīdu apvienības “Aizvējš” klienti.
- Teātra kopa “Saulespuķe”, kurā darbojas RCB LAN galvenā bibliotekāre Renāte Šidlovska, aizvadītajā gadā ar literārajiem uzvedumiem apmeklēja vairākus dienas centrus – “Duntes Ozoli”, “Kamene”, “Vecmīlgrāvis”, “Mēs” un “Paaudzes”.

Pielāgotās literatūras pakalpojums reģionā

(Noteiktu darbu izmantošana tādu personu vajadzībām, kuras ir neredzīgas vai ar citādām lasīšanas grūtībām ([Autortiesību likums \(22.1 pants\)](#))

RCB lietotājiem ir pieejama pielāgotā literatūra - grāmatas palielinātā drukā, grāmatas vieglajā valodā, arī audiogrāmatas. Nepieciešamības gadījumā lietotāji var izmantot arī lupas lasīšanai. Lietotājiem tiek sniegta informācija par iespējām saņemt Latvijas Neredzīgo bibliotēkas pakalpojumus, tur pieejamajiem informācijas resursiem.

Pielāgotā literatūra bibliotēkas krājumā

	Grāmatu skaits
Grāmatas palielinātā drukā	114 (4 nosaukumi)
Grāmatas vieglajā valodā	169 (11 nosaukumi)

Pakalpojumi un pasākumi atsevišķām lasītāju mērķgrupām (uzņēmēji, bezdarbnieki, imigranti, mājsaimnieces, seniori, ģimenes u. c.)

2025. gadā RCB filiālbibliotēkās norisinājās daudzveidīgi pasākumi **ģimenēm** ar bērniem. Jau devīto sezonu RCB sadarbībā ar kultūrteplu "Stropi" Čiekurkalna filiālbibliotēkas dārzā vasaras mēnešos norisinās daudzveidīgi un izzinoši pasākumi kā ģimenēm ar bērniem, tā visiem apkaimes iedzīvotājiem. Notikumu sarakstā bija gan lekcija par neatliekamo medicīnisko palīdzību sadarbībā ar Neatliekamās medicīnas palīdzības dienestu, gan lielo lelļu šovs. Tāpat varēja vērot Improvizācijas akadēmijas māksliniekus un dziedātāja Mika Galvanovska uzstāšanos un piedalīties dažādās ČAB organizētās aktivitātēs bērniem. Arī Bolderājas filiālbibliotēkas dārzā daudzveidīgā "Stropu" kultūras programma pulcēja ģimenes ar bērniem uz tādiem pasākumiem kā grupas "Zāle" un citiem pazīstamiem dziesminieku koncertiem, latvju rakstu darbnīcu, improvizācijas teātra vakaru u. c.

Augustā Rīgas pilsētas svētku ietvaros RCB teltī Vērmanes dārzā ģimenēm ar bērniem bija iespēja piedalīties daudzveidīgās ar lasīšanu un grāmatām saistītās aktivitātēs – iepazīties ar krāšņu bērnu grāmatu izlasi par Rīgu, atcerēties dažādos Blaumaņa "Velniņu" izdevumus un to ilustrācijas, krāsot, locīt un veidot interesantas grāmatzīmes, izveidot krāšņas pastkartes un piedalīties kopīgā kolāžas veidošanā par Rīgu, nobalsot par savu mīļāko bērnbijas grāmatu, piedalīties mēlesmežģu izaicinājumā, izveidot savu stāstu pašdarinātā grāmatiņā un saņemt dāvanā Alises Mētras mini stāstu par Rīgas bruģi, satikties ar rakstniecēm Lauru Vinogradovu un Zani Zustu.

Rīgas svētku aktivitātes "Izlasi Rīgu radoši ar Rīgas Centrālo bibliotēku!"

Aizvadītajā gadā vairākas filiālbibliotēkas aicināja ģimenes piedalīties izzinošās un daudzveidīgās aktivitātēs:

- CB ģimeņu sestdienu ietvaros aicināja kopīgi atzīmēt vairākas "neparastās" dienas, piemēram, Starptautisko ābolu dienu, kurā varēja spēlēt gan "ābolu golfu", meklēt bibliotēkā paslēpušos ābolus, tos zīmēt, krāsot un aplicēt.
- Turpinot iesaistīt ģimenes lasīšanas tradīciju stiprināšanā, reizi mēnesī Imantas filiālbibliotēkā pirmsskolas vecuma bērniem un viņu vecākiem bija iespēja apmeklēt tematiskus lasītveicināšanas pasākumus "30 minūtes kopā ar pasaku", kuros priekšā lasīta grāmata, pildīti uzdevumi par dzirdēto un

dota iespēja vecākiem ar bērniem kopīgi piedalīties radošās nodarbēs. Bibliotēkas telpās norisinājās nodarbību cikls vecākiem ar mērķi pilnveidot zināšanas un prasmes par bērnu agrīno psihoemocionālo attīstību un drošas vides veidošanu bērna attīstībai, ko rīkoja RVP Labklājības departaments sadarbībā ar veselības telpu "OnPlate".

- Ilģuciema filiālbibliotēkā "Mazo grāmatu draugu" tikšanās reizē "No sirds uz sirdi" caur grāmatu bērni uzzināja, cik daudzveidīga var būt mīlestība, bet vecāki piedalījās kopīgajās aktivitātēs, iedrošinot mazos iesaistīties sarunās par draudzību. Bērni sagatavoja atklātnītes, ko dāvāja saviem tuvākajiem.
- Atzīmējot Starptautisko ģimenes dienu, Sarkandaugavas filiālbibliotēkā notika svētku koncerts "Kad visi ir mājās". Priekšnesumus sniedza Bērnu un jauniešu centra "Laimīte" audzēkņi, kā arī Rīgas Rīnūžu vidusskolas ansamblis. Maijā ģimenēm ar bērniem bija iespēja apmeklēt Latvijas Nacionālā vēstures muzeja Dauderu nodaļu, kurā bibliotēkas darbinieki piedāvāja radošo darbnīcu "Vērtību dzejojokoks". Novembrī bibliotēkas telpās norisinājās radošā lasīšanas darbnīca "Viskrāsainākā novembra diena". Pasākuma laikā bērni un viņu vecāki vēroja, kā dzejoļi un pasakas pārtop zīmējumos un paši piedalījās spilgtu un daudzkrāsainu mākslas darbu veidošanā.
- Filiālbibliotēkā "Pārdaugava" norisinājās dažādas viktorīnas un akcijas, piemēram, "Tikšanās ar nezināmo", kurā ikviens aicināts izvēlēties glīti iesaiņotu grāmatu, neredzot tās saturu, akcija sevišķi bija iecienīta pieaugušo lasītāju vidū. Tāpat vecākiem bija daudz un dažādas iespējas kopā ar bērniem piedalīties tematiskās radošās aktivitātēs.
- Daugavas filiālbibliotēka aizvadītajā gadā aicināja ģimenes ar bērniem uz "Spēļu sestdienām", kas norisinājās sadarbībā ar Rīgas valstspilsētas pašvaldības policijas Bērnu likumpārkāpumu profilakses nodaļu un Latvijas Galda hokeja federāciju. Dalībniekiem tika dota iespēja iepazīties ar plašu spēļu klāstu, piedāvājot saturīgu, izglītojošu un aktīvu brīvā laika pavadīšanu, vienlaikus veicinot izpratni par drošību ikdienā. Apmeklēta bija filiālbibliotēkas organizētā Starptautiskā animācijas diena, kurā vecāki ar bērniem pārrunāja savas iemīļotākās animācijas filmas, kā arī piedalījās radošajā darbnīcā, kurā varēja krāsot savu mīļāko varoni un izgaismot to ar papīra lukturi. Reizi mēnesī par tradīciju kļuvušie "Mazo rīti" filiālbibliotēkā ir novērtēti un apmeklēti to daudzveidības un darbinieku profesionālās pieejas dēļ. Aizvadītajā gadā vecāki un bērni atzīmēja gan Starptautisko sniegavīru dienu, gan svinēja Tēva dienu, kā arī piedalījās daudzveidīgās radošajās aktivitātēs.
- Ģimeņu rītā filiālbibliotēkā "Pūce" ģimenes varēja piedalīties skaļajā lasīšanā, kā arī sadarbībā ar "Praktiskās estētikas skolu" piedalīties izklaidējoši izglītojošā orientēšanās spēlē.
- Filiālbibliotēkā "Vidzeme" ģimeņu dienas pulcē lielu skaitu apmeklētāju, piemēram, Ziemassvētku gaidīšanas laikā varēja noskatīties Rīgas 84. vidusskolas teātra pulciņa audzēkņu dzejas uzvedumu,

piedalīties Ziemassvētku radošajās darbnīcās "Brīnumu gaidot", iesaistīties mīklu minēšanā un atbilstoši meklēšanā uz āķīgiem jautājumiem un nofotografēties bibliotēkas īpaši veidotajā foto stūrītī.

- Filiālbibliotēkā "Zemgale" ģimenes bija aicinātās piedalīties vainagu pīšanas meistarklasē Tautas Lietišķās mākslas studijas "Rezēda" vadībā.

Mājsaimniecēm filiālbibliotēkās tika atlasīta informācija par rokdarbiem, kulināriju un citiem vaļaspriekiem. Pagājušajā gadā Juglas filiālbibliotēkā mājsaimniecēm un jaunajām māmiņām bija iespēja apmeklēt "Derīgo padomu stundas", kur tika pārrunātas kultūras dzīves aktualitātes, iepazīta dažādu mākslinieku daiļrade, un apgūta zīmēšana ar krītiņiem dažādās tehnikās.

Kā katru gadu **bezdarbniekiem** RCB filiālbibliotēkās tika piedāvātas individuālas konsultācijas datoru izmantošanā, konsultācijas par interneta resursu izmantošanu darba meklēšanā un dzīvesvietas meklēšanā,

Vasaras saulgrieži Dienas centrā

piedāvāti tīmekļvietņu saraksti un informatīvās mapes ar dažādu dokumentu iesniegumu paraugiem (CV, iesniegumu paraugi sociālajiem dienestiem), veiktas izdrukas. Āgenskalna filiālbibliotēka sadarbojas ar Rīgas Sociālā dienesta teritoriālo centru "Āgenskalns", kas atrodas vienā ēkā ar bibliotēku. Tās klienti bibliotēkā izmanto datorpakalpojumus izziņu sagatavošanai, banku kontu pārskatu izdrukai u. c. ĀAP Rīgas patversmes Dienas centrā katru trešdienu tika sniegtas datorkonsultācijas darba meklētājiem un cilvēkiem bez

konkrētas dzīves vietas, kā arī rīkoti dažādi pasākumi: aprīlī tika noorganizēta Lieldienu ieskandināšana kopā ar latviskās dzīvesziņas kopu "Silavoti", bet jūnijā notika Jāņu ielīgošana, kurā Dienas centra apmeklētāji tika aicināti iepazīt tautasdziesmas, koncertā skatot Jāņu un Saules dainām. Arī Ziemassvētku gaidīšanas laikā tika sarīkots koncerts latviskās tradīcijās.

Ukrainas iedzīvotājiem vairākās filiālbibliotēkās ir speciāli sagatavoti informatīvi stendi ar praktisku informāciju par palīdzību ukraiņu bēgļiem, kā arī sagatavotas literatūras izstādes, bet septembrī CB viesojās ukraiņu bērni no Mākslas laboratorijas "Pasaku viesistaba", kur mazie bibliotēkas lasītāji ar lielu interesi noskatījās pasakas "Rāčenis" iestudējumu latviešu valodā. Bērni varēja ne tikai sekot līdzi pasakai, bet arī paši piedalīties izrādē. Pasākuma nobeigumā bērni kopā ar vecākiem attēloja katra iemīļoto pasakas varoni.

Informācijas un uzziņu darbs

Informācijas darbs bibliotēkās pārskata periodā saglabājies nemainīgs – sniegt lietotājiem atbalstu uzticamas un kvalitatīvas informācijas atrašanā, orientēties plašajā informācijas resursu klāstā un nodrošināt efektīvu pieejamo avotu izmantošanu. Šī darba īstenošanai tika izmantoti daudzveidīgi RCB resursi – vienotais

krājums, datubāzes, digitālās kolekcijas un tiešsaistes avoti, kas nodrošina ātru un precīzu informācijas pieejamību.

Lietotājiem tika nodrošinātas individuālas konsultācijas par bibliotēkas pakalpojumiem, tiešsaistes kataloga izmantošanu, informācijas atlases un apkopošanas iespējām RCB veidotajās un citās tiešsaistes datubāzēs, kā arī par bibliotēkas konta izmantošanu un citiem pakalpojumiem, kas pieejami gan klātienē, gan attālināti. Informācija par RCB katalogu, tīmekļvietni un bibliotēkā pieejamajām datubāzēm tiek sniegta ikvienam lietotājam jau reģistrācijas brīdī.

Informācijas meklēšana tika veikta arī LNB kopkatalogā. Lietotājiem sniegtas konsultācijas par piekļuvi LNB veidotajām kolekcijām un datubāzēm, kā arī detalizēti norādījumi darbam ar Digitālo bibliotēku. Tāpat lietotāji tika informēti par iespēju izmantot “3td e-grāmatu bibliotēku”.

Pildot uzziņas, darbinieki veica padziļinātu informācijas izvērtēšanu, nodrošinot uzticamas un izsmeļošas atbildes uz dažāda satura jautājumiem, kā arī sagatavoja bibliogrāfiskos un tematiskos tīmekļvietņu sarakstus.

2025. gadā filiālbibliotēkās bija vērojama sarežģītu tematisko uzziņu skaita samazināšanās tendence. Visbiežāk tematiskās uzziņas tika sniegtas skolēniem un studentiem saistībā ar zinātniski pētnieciskajiem darbiem un diplomdarbiem. Vienlaikus saglabājās interese par novadpētniecību, politiski nozīmīgiem un kultūras notikumiem, kultūras darbiniekiem, jaunāko oriģinālliteratūru un godalgotajām grāmatām. Piemēram, Juglas filiālbibliotēka sagatavoja literatūras sarakstu “Laba grāmata vasarai”, popularizējot grāmatu sēriju “Es esmu”, savukārt Sarkandaugavas filiālbibliotēka, reaģējot uz lasītāju interesi, turpināja veidot “Latvijas Literatūras gada balvas” 2025. gada laureātu sarakstu ar grāmatu anotācijām. Tematiskās uzziņas tika sniegtas par novadpētniecību, veselības jautājumiem, latviešu gleznotājiem un “Stūra mājas” vēsturi. Lasītāji interesējās arī par aktuāliem sabiedrības procesiem, tostarp apkaimju attīstības biedrību darbību un latviešu valodas apguves iespējām. Mežciema filiālbibliotēkā lasītāji interesējās par rakstnieces Dainas Avotiņas daiļradi, savukārt filiālbibliotēka “Zemgale” sniedza uzziņu par komponistu Kārli Lāci, Ellu Lāci un viņu ģimeni. Bibliotēkas lietotāji izrādīja interesi arī par pilnmetrāžas animācijas filmas “Straume” veidotājiem un tās panākumiem. Aktuāli bija psiholoģijas jautājumi, piemēram, “Geštalta pieredze reklāmā”, kā arī ar bērnu audzināšanu saistītas tēmas – “Lomu spēles pusaudžu attīstībā” un “Kā palīdzēt bērniem risināt savstarpējus konfliktus”. Kā interesantu tematisko uzziņu piemērus var minēt arī tēmas “Francūži Latvijā”, “Viss par Kabalu” un “Darbinieku lojalitāte uzņēmumā”.

Uzziņu sniegšanas formāti kļūst arvien daudzveidīgāki – arvien biežāk uzziņas tiek sniegtas elektroniski, izmantojot e-pastu un tiešsaistes saziņas lietotni WhatsApp.

Datorkonsultācijas lietotājiem tiek sniegtas ikdienas apkalpošanas procesā, kā arī pēc iepriekšēja pieraksta – ilgākā laika periodā. Īpaša uzmanība tiek pievērsta vecāka gadagājuma lietotājiem, kuriem trūkst prasmju darbā ar datortehniku saziņai ar valsts iestādēm un pakalpojumu sniedzējiem. Bibliotēkas darbinieki

nodrošina individuālas datorkonsultācijas, kuru laikā seniori apgūst pamatiemaņas datora lietošanā, e-pasta izveidē, komunikācijā sociālajos medijos, kā arī internetbankas un bibliotēkas veidoto informācijas resursu izmantošanā.

Piemēram, ĀAP Rīgas patversmes Dienas centrā tika sniegtas individuālas datorkonsultācijas bezdarbniekiem. To laikā tika apgūtas pamatiemaņas datora lietošanā, e-pasta izveidē, darba meklēšanas iespējas internetā, CV sagatavošana, komunikācija sociālajos medijos, kā arī bibliotēkas informācijas resursu un internetbankas izmantošana.

Lietotājiem tika piedāvātas konsultācijas par e-pakalpojumu izmantošanu saziņai ar valsts iestādēm, digitālo rīku lietošanu, kā arī dokumentu sagatavošanu un iesniegšanu elektroniskā formātā. Tika sniegtas konsultācijas par Nodarbinātības valsts aģentūras e-pakalpojumiem bezdarbniekiem, Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes pakalpojumu izmantošanu (piemēram, uzturēšanās atļauju noformēšanu), kā arī par citiem praktiskiem jautājumiem – drošu interneta vietņu izmantošanu, mobilajām lietotnēm, darbu ar biroja programmām un fotogrāfiju apstrādi.

Lai informētu lietotājus par pieejamās informācijas daudzveidību, bibliotēkās pie datoriem tika izvietoti tīmekļvietņu saraksti par aktuālām tēmām. Pārskata periodā lietotājiem tika piedāvātas vairākas grāmatu kolekcijas, kas tika popularizētas tiešsaistes katalogā ar iespēju izdevumus rezervēt.

Atzinīgi tika novērtēta RCB iesaiste informācijas izplatīšanā par Eiropas Savienības aktualitātēm. Kopš darbības pirmsākumiem RCB darbojas Eiropas Savienības Informācijas punkts (ESIP). Arī pārskata periodā turpinājās regulāra sadarbība ar Eiropas Kustības Latvijā biroju par ESIP darba koordināciju un aktuālās informācijas saņemšanu. ES institūciju sniegtā informācija tiek regulāri atjaunota divas reizes mēnesī, savukārt četras reizes mēnesī tiek saņemti Eiropas Parlamenta biroja elektroniskie informatīvie izdevumi. Visa aktuālā informācija tiek izvietota ESIP stendā un ir pieejama ikvienam interesentam.

Bibliogrāfija. RCB ir ilggadēja pieredze bibliogrāfisko sarakstu un rādītāju sastādīšanā. Pārskata periodā turpinājās darbs lasītāju informēšanā, izmantojot bibliogrāfiskos un tematiskos sarakstus, kas atspoguļoja bibliotēkas jaunieguvumus un krājuma saturu. Tie bija pieejami bibliotēkās, kā arī tika nosūtīti e-pastā lietotājiem un sadarbības partneriem. To tematika galvenokārt veltīta ievērojamu rakstnieku, mākslinieku un kultūras darbinieku jubilejām, vēsturiskiem notikumiem, novadpētniecības u. c. tematiem. Filiālbibliotēka "Vidzeme" ar bibliogrāfiskajiem sarakstiem papildināja cikla izstādes, kas veltītas populāriem latviešu literatūras un kultūras darbiniekiem – jubilāriem, piemēram, Alfrēdam Amtmanim-Briedītim (140), Sigismundam Vidbergam (135), Aleksandram Grīnam (130), Krišjānim Valdemāram (200), Jurim Podniekam (75) u. c. Nemazinājās arī interese par latviešu oriģinālliteratūru un godalgotām grāmatām, piemēram, Sarkandaugavas filiālbibliotēkā tika sagatavoti "Latvijas literatūras gada balvas" 2025. gada laureātu saraksti ar grāmatu anotācijām.

Informācijas resursu saraksti sniedz lasītājiem plašākas iespējas iepazīties ar interesējošiem tematiem.

Bibliotēkas izglītojošā darbība

RCB neveic izglītojošo darbību iedzīvotājiem, rīkojot plānveida nodarbības, seminārus, kursus, bet nodrošina mūžizglītības iespējas, rīkojot tematiskus pasākumus, radot iespēju tikties interešu grupām, popularizējot bibliotēku krājumus, iesakot kvalitatīvus informācijas avotus un izglītojot medijpratībā.

Medijpratība (mērķauditorija, pasākumi, izglītojošā darbība, analīze)

Medijpratības jautājumiem pārskata periodā tika pievērsta pastiprināta uzmanība. Lai kvalitatīvāk integrētu medijpratību bibliotekārajā darbā un atbalstītu darbiniekus informācijas izvērtēšanā, viņi regulāri tika informēti par medijpratības aktualitātēm.

Izmantojot LNB organizētajā programmā “Medijpratības meistars” apgūtās zināšanas, bibliotēkās arvien biežāk tika rīkoti pasākumi par medijpratības tematiem. Piemēram, Daugavas filiālbibliotēkā Rīgas izglītības iestāžu skolēniem tika organizētas un novadītas 12 nodarbības ar kopumā 199 dalībniekiem.

Filiālbibliotēkas izstrādāja arī savus pasākumus, iekļaujot dažādas medijpratības apguves formas, kā arī organizēja aktivitātes, izmantojot jau pieejamus un plaši izmantotus mācību materiālus. Piemēram, Juglas filiālbibliotēkā pirmsskolas izglītības iestāžu grupu apmeklējumu laikā tika izmantoti “Tet” sociālās iniciatīvas “Tet skoliņa” sagatavotie nodarbību materiāli “Rīčijs Rū un internets”.

Atbilstoši bibliotēku kapacitātei tika organizēti pasākumi par mediju satura lietošanas paradumiem. Tajos tika aplūkotas tādas tēmas kā tīmekļvietņu izvērtēšana, kritiskā domāšana informācijas analīzē, personas datu aizsardzība, kā arī krāpniecisku ziņojumu atpazīšana un izvairīšanās no tiem. Senioru vidū lielu interesi raisīja filiālbibliotēkā “Zemgale” aplūkotā tēma par Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes e-pakalpojumu “Manā īpašumā deklarētās personas”, ko lietotāji var izmantot patstāvīgi.

Lai veicinātu senioru prasmes digitālās informācijas iegūšanā un izvērtēšanā, visās filiālbibliotēkās tika sniegtas individuālas konsultācijas par uzticamu mediju atpazīšanu un informācijas kritisku analīzi. Seniori tika iepazīstināti arī ar virtuālajiem konsultantiem, kas atvieglo saziņu ar valsts pārvaldi. Piemēram, Juglas filiālbibliotēkas pasākumos “Sarunas par literatūru un dzīvi” ar senioriem tika pārrunāti dažādi ar medijpratību saistīti jautājumi.

Trīs RCB darbinieki piedalījās LNB BAC neformālajā kompetenču pilnveides programmā “Medijpratības meistari”. Viens no noslēguma darbiem “Vai ziņa ir dalīšanās vērtā?” ir ievietots NEPLP Medijpratības datubāzē un izvietots CB telpās. Sagatavotais mācību materiāls CB bija pieejams arī kā izdales materiāls, ko lietotāji varēja ņemt līdzi uz mājām.

Norises - pasākumi/mācības	Skaitis	Apmeklējums
Medijpratības jautājumiem veltīti pasākumi pieaugušajiem	16	104
Medijpratības jautājumiem veltīti pasākumi bērniem un jauniešiem	19	312

Tiešsaistes katalogs kā pakalpojums

RCB konta autorizētie lietotāji un pakalpojumu izmantošana

	2023	2024	2025	% salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu
Aktīvie lietotāji kopā	41 434	42 535	42 427	+3 %; -0,3 %
Autorizētie lietotāji pārskata periodā	20 094	22 812	23 673	+14 %; +4 %
piešķirti autorizācijas dati	5347	6496	5687	+22 %; -12 %
Sistēmā pasūtīti izdevumi	58 214	56 433	53 701	-3 %; -5 %
Sistēmā pieprasīti pagarinājumi	94 025	104 430	108 128	+11 %; +4 %

[RCB tiešsaistes katalogs](#) aptver informāciju par CB un tās filiālbibliotēku krājumos esošajiem informācijas resursiem, par to atrašanās vietu un to pieejamību.

RCB katalogs kalpo ne tikai kā palīgs informācijas izgūšanai CB un tās filiālbibliotēku apmeklētājiem, bet arī kā serveris Z39.50 protokolam, ar kura palīdzību jebkura Latvijas vai ārvalstu bibliotēka var lejupielādēt RCB KAN veidotos bibliogrāfiskos ierakstus, tā atvieglojot un paātrinot savu katalogizēšanas darbu.

Katalogā tiek ievadīti ne tikai jaunie bibliogrāfiskie ieraksti, bet arī regulāri papildināti un rediģēti agrāk ievadītie ieraksti. RCB KAN darbinieki regulāri strādā pie Autoritatīvo ierakstu datubāzes papildināšanas.

Iekšzemes starpbibliotēku abonements (SBA)

SBA rādītāji

	2023	2024	2025
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	151	117	103
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits	0	0	1

2025. gadā kopsummā no CB un filiālbibliotēkām saņemti 118 pieprasījumi, no tiem 15 nav bijis iespējams izpildīt – saņemti atteikumi vai pieprasījumi bijuši kļūdaini, bet 103 pieprasījumi izpildīti. Visaktīvākā sadarbība SBA pieprasījumu izpildē veidojusies ar LNB. 12 pieprasījumu izpildei izmantots LU bibliotēkas krājums. 2025. gadā RCB SBA saņemts viens pieprasījums no LU bibliotēkas – pieprasījums izpildīts, izmantojot Daugavas filiālbibliotēkas krājumu. Visvairāk SBA kārtā joprojām tiek pieprasīta latviešu daiļliteratūra – retāk izdoti mazāk pazīstamu autoru darbi, iepriekšējo gadu trimdas autoru izdevumi, autoru pašizdevumi. Vairākkārt SBA sniegtās iespējas izmantotas, lai papildinātu izstādes un citus bibliotēkās notikušus pasākumus. Tāpat iespēja saņemt informācijas resursus SBA kārtā izmantota, lai saņemtu retāk izdotus novadpētniecības materiālus un profesionālo bibliotēkzinātnes literatūru, arī specifisku nozaru literatūru.

6. Krājums un datubāzes

ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķi

Krājuma komplektēšanas politika un organizācija:

- krājuma komplektēšanas un organizācijas prioritātes pārskata periodā**

RCB kā lielākā Latvijas publiskā bibliotēka, pirmkārt, nodrošina lietotājus ar plašāko latviešu oriģinālliteratūras klāstu. Krājums tiek komplektēts, ievērojot šādus atlases kritērijus: informācijas resursa izziņas un informācijas vērtība, tā nozīmīgums Latvijas valsts, tās tautsaimniecības, izglītības un kultūras attīstībā. Krājuma komplektēšanā tiek ievērots reģionālais un valodu aspekts. RCB komplektē informācijas resursus latviešu valodā, tās dialektos, Latvijā dzīvojošo mazākumtautību valodās un citās pieprasītākajās svešvalodās.

Bibliotēkas pakalpojumu un krājuma kvalitātes nodrošināšanā nozīmīga ir pieprasītāko informācijas resursu pieejamība. Tā tiek nodrošināta ar ikmēneša iepirkumam sagatavoto nosaukumu un eksemplāru sarakstu izvērtēšanu RCB Krājuma komplektēšanas padomē.

- informācija par krājuma komplektēšanas politikas dokumentu**

Pārskata gadā komplektēšanas darbs tika veikts saskaņā ar dokumentu [“RCB Krājuma komplektēšanas koncepcija 2025.–2029. gadam”](#).

Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums

2025. gadā no RD apstiprinātā RCB budžeta un RCB ieņēmumiem informācijas resursu iegādei izlietoti 225 126 EUR:

- Krājuma papildināšanai ar jaunām grāmatām un citiem informācijas resursiem (neskaitot periodiku) – 191 810 EUR (no kuriem 174 851 EUR ir nemainīgais pašvaldības finansējums un 16 959 EUR no RCB ieņēmumiem). Salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, tas ir par 3896 EUR mazāk nekā 2024. gadā (195 706 EUR) un par 30 200 EUR mazāk nekā 2023. gadā (222 010 EUR).
- Periodikas abonēšanai 2025. gadā izlietoti 33 316 EUR, kas ir par 1316 EUR vairāk nekā un 2024. gadā un par 6684 EUR mazāk nekā 2023. gadā. Finansējuma samazinājums saistīts ar to, ka netiek abonēti Krievijā izdotie periodiskie izdevumi un krājuma papildināšanai tiek iepirkti informācijas resursi ar ilglaicīgu vērtību.

Informācijas resursu iegādei izlietoti 0,37 EUR uz vienu Rīgas iedzīvotāju. LR MK noteikumos Nr. 415 pašvaldības bibliotēkās grāmatu un periodisko izdevumu iegādei paredzēti 0,43 EUR uz vienu iedzīvotāju

(Centrālās statistikas pārvaldes dati: 01.01.2026. Rīgā ir 601 157 iedzīvotāji). Ņemot vērā krājuma izmantojuma rādītājus, finansējums krājuma komplektēšanai ir pietiekams.

Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums (EUR)

	2023	2024	2025
Finansējums krājuma komplektēšanai	262 010	227 706	225 126
t. sk. pašvaldības finansējums	262 010	227 706	225 126
grāmatām	221 545	195 410	191 810
t. sk. bērnu grāmatām*	51 649	43 943	58 427
Periodiskajiem izdevumiem	40 000	32 000	33 316
Finansējums krājumam uz vienu iedzīvotāju Rīgā (pašvaldības finansējums)	0,40	0,37	0,37

RCB krājums papildināts ar bezatlīdzības izdevumiem un dāvinājumiem 28 491 EUR vērtībā.

Krājuma rādītāji (jaunieguvumi, apgrozība u. c.)

Noslēdzot 2025. gadu, RCB un filiālbibliotēku **kopējo krājumu veidoja 573 301 informācijas resursi**. Bilancē esošo 565 480 eksemplāru summa ir 3 876 825 EUR. Salīdzinot ar krājuma apjomu gada sākumā, tas samazinājies par 32 891 eksemplāriem (skat. pielikumu [RCB un filiālbibliotēku krājums](#)).

RCB krājumā 42 % ir daiļliteratūra, 43 % - nozaru informācijas resursi, bērnu un jauniešu literatūra ir 15 % no kopējā krājuma.

Salīdzinot ar 2023. un 2024. gadu, saņemto informāciju resursu skaits atskaides gadā ir samazinājies, lai gan krājuma komplektēšanai piešķirtais finansējums ir nemainīgs. Izteiktāks samazinājums ir salīdzinājumā ar 2023. gadu, kad jaunieguvumu iegādei papildus tika piešķirti 34 000 EUR. Liela ietekme ir informācijas resursu cenu pieaugumam (periodikas komplektēšanai piešķirtā summa ir par 1316 EUR lielāka, bet saņemto eksemplāru skaits ir par 3768 mazāks).

Atskaides gadā RCB krājumā ir saņemti 4641 (par 1369 mazāk, salīdzinot ar 2024. gadu) dāvinājumi un bezatlīdzības izdevumi no 58 dažādiem piegādātājiem un piegādes avotiem. Lielākais skaits ir bibliotēkas lietotāju dāvinājumi (2322 eksemplāri). No dāvinātajiem informācijas resursiem 2824 ir latviešu valodā, 1523 krievu, 224 angļu, 17 vācu un 53 grāmatas citās valodās. No visiem bezatlīdzības izdevumiem 2424 eksemplāri ir daiļliteratūra un 1564 eksemplāri ir literatūra bērniem. Saņemtie dāvinājumi palīdz atjaunot vai papildināt pieprasīto vai nolietoto krājuma daļu. RCB Repozitārija apmaiņas krājums tiek izmantots RCB krājuma papildināšanai un atjaunošanai. Atskaides gadā no RCB Repozitārija apmaiņas krājuma tika saņemti 1191 grāmatu eksemplāri, no kuriem 893 bija daiļliteratūra un 314 bērnu grāmatas, 806 eksemplāri latviešu valodā. Lielākā daļa tika izmantoti RCB Biķernieku filiālbibliotēkas un CB krājuma atjaunošanai un papildināšanai.

Krājuma rādītāji

	2023	2024	2025
Saņemtie informācijas resursi	40 027	39 415	32 822
<i>t. sk. pirktu jaunieguvumu skaits</i>	19 835	16 876	16 525
<i>t. sk. periodika (laikraksti un žurnāli)</i>	14 880	14 332	10 564
<i>t. sk. nepirktie (bezatlīdzības izdevumi un bibliotēkas nodod viena otrai)</i>	5312	8207	5733
<i>t. sk. grāmatas</i>	24 914	24 911	22 191
<i>t. sk. latviešu daiļliteratūra</i>	6111	7227	6244
<i>t. sk. bērniem</i>	8730	6812	6882
<i>t. sk. jaunieguvumu skaits katalogā</i>	24 994	18 492	17 403
Izslēgtie informācijas resursi	73 283	68 011	65 713
Krājuma kopskaits	635 725	606 192	573 301
<i>t. sk. periodika (laikraksti un žurnāli)</i>	38 488	29 103	26 717
<i>t. sk. pārējie informācijas resursi</i>	597 237	577 098	546 584
<i>t.sk. bērniem</i>	112 308	110 999	113 154
Krājuma apgrozība	1,5	1,6	1,7
Grāmatu un pārējā krājuma apgrozība	1,6	1,6	2
Periodisko izdevumu apgrozība*	1,4	1,8	1,7

* RCB tiek uzskaitīts žurnālu izsniegums izmantošanai ārpus bibliotēkas, periodisko izdevumu izmantošana uz vietas bibliotēkā netiek uzskaitīta.

Vērtīgs papildinājums RCB krājumam tika saņemts **programmas “Grāmatu iepirkums publiskajām bibliotēkām”** ietvaros - 320 eksemplāri par 4 558,61 EUR. Lasīšanas veicināšanas **programmas BJVŽ** ietvaros RCB saņēma kopā 435 eksemplārus par 4247,11 EUR.

Jaunieguvumu skaits RCB filiālbibliotēkās skatāms pielikumā [RCB un filiālbibliotēku jaunieguvumi 2025. gadā](#).

Krājuma sadalījums pa valodām un dokumentu veidiem

	2023	2024	2025
Krājuma kopskaits	635 725	606192	573 301
Valodas			
latviešu valodā	467 401 (74 %)	450 428 (74 %)	434 573 (76 %)
krievu valodā	127 479 (20 %)	116 768 (19,3 %)	104 788 (18 %)
angļu valodā	29 127 (4,6 %)	28 004 (4,6 %)	25 042 (4,4 %)
vācu valodā	4539 (0,7 %)	4171 (0,7 %)	3360 (0,6 %)
citās svešvalodās	7179 (1,2 %)	6818 (1,2 %)	5538 (1 %)
Informācijas resursu veidi			
grāmatas	560029 (88 %)	542 797 (89,5 %)	517 439 (90 %)
seriālizdevumi / žurnāli	38488 (6 %)	31 248 (5,5 %)	26 717 (4,7 %)
audiovizuālie materiāli	24821 (4 %)	20 864 (3,4 %)	18 855 (3,3 %)
nošizdevumi	1221 (0,2 %)	1147 (0,2 %)	1 062 (0,2 %)
kartogrāfiskie dokumenti	454 (0,07 %)	430 (0,07 %)	372 (0,06 %)
attēlizdevumi	236 (0,04 %)	232 (0,04 %)	219 (0,04 %)
pārējie dokumenti	10476 (1,7 %)	9474 (1,6 %)	8 637 (1,5 %)

2025. gadā krājuma kopskaits ir par 32 891 eksemplāriem mazāks nekā 2024. gadā. Turpinājās darbs pie krājuma izvērtēšanas un atjaunošanas - tika veiktas krājuma inventarizācijas un izvērtēts krājuma nolietojums un eksemplaritāte, kas veicināja mazpieprasīto un nolietoto informācijas resursu norakstīšanu. Ņemot vērā, ka 2025. gadā pēc remonta tika atvērta filiālbibliotēka "Rēzna", vēlreiz tika izvērtēts tās krājuma stāvoklis - mazāk pieprasītie senāk izdotie informācijas resursi tika izslēgti, krājumā tika izvietoti jaunieguvumi. Pirms remontdarbu uzsākšanas CB, kā arī saistībā ar Biķernieku filiālbibliotēkas pārcelšanu uz citām telpā tika veikta rūpīga šo bibliotēku krājuma izvērtēšana. Paredzētā RCB Repozitārija atrašanās vietas maiņa veicināja izmaiņas tā koncepcijā. Līdz ar to liela daļa informācijas resursi tika pārcelti uz citām RCB struktūrvienībām vai izslēgti no Repozitārija krājuma. Saistībā ar Krievijas agresiju Ukrainā un sekojot LR KM norādījumiem, CB un filiālbibliotēkās turpinājās nopietna krievu literatūras izvērtēšana, norakstot daiļliteratūru un nozaru literatūru, kura satur manipulatīvu, agresīvu, Krievijas "varenību" slavinošu un mūsu valstij naidīgu vēstījumu. Lai neatbalstītu Krievijas izdevniecības, netika iepirkti to izdevumi.

Krājuma bērniem un jauniešiem veidošana un papildināšana

Jaunieguvumu proporcionalitāte, alternatīvo lietu komplektēšana (spēles, puzzles u. c.)

RCB krājums bērniem un jauniešiem veidots atbilstoši "RCB krājuma attīstības un komplektēšanas koncepcijai 2020.–2024. gadam". Katru mēnesi RCB Komplektēšanas padomes sēdēs tika izvērtēta informācijas resursu nepieciešamība, atbilstība koncepcijai un vecuma grupai, kā arī optimālais eksemplāru skaits sistēmā. Informācijas resursi bērniem un jauniešiem tika apzināti un iepirkti lielākajās grāmatu izdevniecībās Latvijā, tajā skaitā svešvalodās. 2025. gadā abonēti dažādi periodiskie izdevumi bērniem un jauniešiem latviešu un angļu valodā. No kopējā RCB jaunieguvumu skaita (22 258, bez periodiskajiem izdevumiem), informācijas resursi bērniem un jauniešiem ir 31 % (6882).

Aizvadītajā gadā jaunas spēles krājuma papildināšanai netika iepirktas, izņemto Bolderājas filiālbibliotēku, kas projekta ietvaros saņēma spēli "Flow", tā bija populāra bērnu vidū un vairākkārt izspēlēta dažādu bibliotekāro stundu laikā. 2025. gadā CB un filiālbibliotēku Bērnu nodaļās turpinājās darbs pie mazāk pieprasītu un nolietotu informācijas nesēju norakstīšanas, kā arī vairākās filiālbibliotēkās arī pagājušajā gadā tika nomainīti plauktu daleņi. Dažās no pieaugušo literatūras nodaļām iekārtots plaukts pusaudžiem ar viņiem aktuālo daiļliteratūru latviešu un angļu valodā, notika darbs pie tematiskā plaukta par lasītprasmes apgūšanu papildināšanas. CB pārskata gadā izveidoja jaunu tematisko plauktu "Rakstnieki jubilāri", kas guva lielu ieinteresētību un pieprasījumu. Āgenskalna un Torņakalna filiālbibliotēkās tika izdalīti komiksi un grafiskie romāni visu vecumu bērniem un sakārtoti atsevišķā plauktā, to lielā pieprasījuma dēļ. Krājuma popularizēšanai izmantotākā metode joprojām ir dažādu tematisko kopu atlase, tomēr parādās arī radošas pieejas krājuma aktualizēšanai, kā, piemēram CB grāmatas iesaiņoja skaistos un košos papīros, bet nosaukuma vietā izdomāja mīklu, kas jāatmin, akcija bija pieprasīta un saistoša dažāda vecuma bērniem. Visās filiālbibliotēkās tiek aktīvi popularizēta BJVŽ grāmatu kolekcija gan izvietojot plakātus redzamās vietās,

gan atrodot žūrijas grāmatām atsevišķu plauktu, kā arī marķējot to muguriņas, tomēr būtisku problēmu rada apstākļi, ka bērni programmas grāmatas izlasa bibliotēkā, bet anketas aizpilda skolā, kas mazina bibliotēku motivāciju piedalīties BJVŽ.

Novērots, ka vasaras mēnešos pieprasītas ir ieteicamās literatūras grāmatas, bet bibliotēkas nespēj nodrošināt visu skolas klasi vienlaicīgi ar nepieciešamo literatūru, kaut arī aktīvi izmantots RCB vienotais krājums.

Krājuma pārbaudes (inventarizācijas)

2025. gadā notikušas septiņas kārtējās krājuma inventarizācijas – filiālbibliotēkā “Pūce”, “Zemgale”, Āgenskalna, Bišumuižas, Čiekurkalna, Grīziņkalna, Šampētera filiālbibliotēkā. Nozīmīgākā problēma - iztrūkums pārsniedz LR MK noteikumos Nr. 317 noteikto pieļaujamo iztrūkumu - 0,3 % no bibliotēkas krājuma vērtības uz kārtējā saimnieciskā gada sākumu. Visvairāk brīvpieejas apstākļos zuduši daiļliteratūras izdevumi un grāmatas bērniem. Iztrūkums konstatēts arī nozaru literatūras krājumā. Vismazākais iztrūkums tika konstatēts filiālbibliotēkā “Pūce” un Bišumuižas filiālbibliotēkā - 0,5 %. Pārējās filiālbibliotēkās iztrūkums svārstījās no 0,6 % līdz 1,5 %.

Datubāzes

- **abonētās tiešsaistes datubāzes (t. sk. ar piekļuvi ārpus bibliotēkas telpām)**

Pārskata periodā bezmaksas pieeju **Letonika.lv** resursiem no bibliotēkas lietotāju datoriem un attālināti, kā arī piekļuvi portālam **News.lv** (Lursoft laikrakstu bibliotēka) nodrošināja LNB.

Lai lietotājiem nodrošinātu piekļuvi informācijas resursiem svešvalodās, RCB abonēja EBSCO host e-grāmatu kolekciju publiskajām bibliotēkām “*e-Book Public Library Collection*”. Kolekcijā pieejamas vairāk nekā 40 000 grāmatas angļu un citās valodās - daiļliteratūra un dažāda nozaru literatūra. EBSCO e-grāmatu kolekcija ir pieejama gan bibliotēkās, gan personīgajos datoros un viedierīcēs, izmantojot attālinātās piekļuves paroli. Lietotāji var izmantot arī mobilo lietotni.

EBSCO datubāzes statistika uzrāda 220 pieslēgumus un 861 lejupielādi. Šie rādītāji, salīdzinot ar citām publiskajām bibliotēkām, ir vidēji, salīdzinājumā ar iepriekšējiem gadiem tie ir samazinājušies.

Analizējot datubāzu izmantojuma statistiku, redzams, ka portāla **News.lv** lietojums ir palielinājies, kas liecina, ka lietotāji arvien aktīvāk izmanto elektroniskās publikācijas. Atsevišķās filiālbibliotēkās, piemēram, filiālbibliotēkā “Avots”, kā arī Daugavas, Āgenskalna un Mežciema filiālbibliotēkā, piekļuve periodiskajiem izdevumiem ir pieaugusi vairākkārt. Pieejamie materiāli izmantoti lietotāju uzziņu izpildei un novadpētniecības nolūkos. Vērojama tendence, ka lietotāji vēlas rakstus lasīt papīra formātā, tāpēc pieprasa izdrukas. Lietotāju neapmierinātību rada tas, ka šajā datubāzē nav pieejami izdevniecības “Diena” izdevumi. Arī **Letonika.lv** pieslēgumu skaits ir palielinājies gan attālinātajā piekļuvē, gan bibliotēku datoros. Bibliotēkās bieži tika sniegtas konsultācijas par šīs datubāzes izmantošanu.

Bibliotēkā pieejamo datubāzu izmantojums

Dabubāze	2023	2024	2025
Letonika			
lejuplādes	63 083 (1658)	57 523 (1744)	59 843 (3493)
pieslēgumi	12 851 (774)	15 008 (1199)	18 452 (1446)
News.lv	955	1099	1575
EBSCO datubāzes kopā	3250	1143	861
t.sk. Flipster	290	128	0
t.sk. EBSCO e-grāmatas	1414	1015	861

* Lejuplāžu skaits (t. sk. atvērti pilnie teksti) – uzskaita veiksmīgi lejuplādēto saturvienību kopskaitu, kas pieprasītas no bibliotēkas piedāvātajām datubāzēm (izsniegums).

Uzziņu darbā tradicionāli tiek izmantotas LNB digitālās kolekcijas, piemēram, **periodika.lv**, Zudusī Latvija u. c., kā arī digitālā kultūras mantojuma platforma **Digitālā bibliotēka**. Arī atskaitei gadā Čiekurkalna filiālbibliotēkā populāra bija datubāze “Redzi, dzirdi Latviju!”. Bibliotēku darbinieki aktīvi izmantoja datubāzes, veidojot izstādes un informācijas resursu sarakstus, papildinot novadpētniecības krājumu, kā arī izpildot lietotāju pieprasījumus.

RCB veidotās datubāzes

Pārskata periodā tika veikta CB un filiālbibliotēkās pieejamo žurnālu ievadīšana RCB katalogā BIS ALISE. Līdz ar to RCB periodisko izdevumu datubāze tika slēgta.

Novadpētniecības datubāzē apkopotas bibliogrāfiskās ziņas par rakstiem no grāmatām, laikrakstiem un žurnāliem, kuros ietverta informācija par nozīmīgiem Rīgas pilsētas kultūrvēsturiskajiem objektiem — vēsturiskiem namiem un arhitektūras pieminekļiem, kultūras, izglītības un citām iestādēm, parkiem, tiltiem, salām un ūdenskrātuvēm dažādās Rīgas apkaimēs, kā arī par pilsētas vēsturisko attīstību un mūsdienu norisēm. Datubāze kalpo kā nozīmīgs informācijas avots gan uzziņu darbā, gan novadpētniecības izpētē.

CB un filiālbibliotēku darbinieki datubāzi regulāri papildināja ar jauniem ierakstiem, sistemātiski atlasot un izvērtējot publikācijas ar paliekošu kultūrvēsturisku vērtību. Vienlaikus tika veikta agrāko ierakstu rediģēšana, precizējot bibliogrāfiskos datus, uzlabojot aprakstu kvalitāti un atjauninot piekļuves saites uz digitālajiem resursiem. Pārskata gadā pievienoti vai rediģēti 387 ieraksti. Gada prioritāte - datubāzē iekļauto materiālu kultūrvēsturiskā nozīme, informācijas precizitāte un ierakstu kvalitāte.

Pārskata periodā novadpētniecības datubāze papildināta ar jauniem ierakstiem par kultūrvēsturiskiem objektiem, piemēram, kultūras pili “Ziemeļblāzma”, Anniņmuižu un Rīgas arhitektūras pieminekļiem, kā arī par ievērojamiem novadniekiem, mūsdienu kultūras darbiniekiem, latviešu rakstniekiem u. c. Īpaša uzmanība tika pievērsta publikācijām, kas atspoguļo Rīgas apkaimju attīstību un vietējo kopienu kultūras dzīvi.

Krājuma un datubāzu popularizēšana

RCB un tās filiālbibliotēkas 2025. gadā turpināja mērķtiecīgi attīstīt un popularizēt savu krājumu. Krājuma popularizēšana bija vērsta uz dažādu sabiedrības grupu – bērnu, jauniešu, pieaugušo un senioru iesaisti, veicinot lasītprasmi, informācijpratību un interesi par kvalitatīvu literatūru un citiem informācijas resursiem. Īpaša uzmanība tika pievērsta gan tradicionālo, gan elektronisko resursu popularizēšanai. Bibliotēkās tika veidotas krājuma izstādes, tematiskie izstāžu cikli, tikšanās ar autoriem, lasīšanas veicināšanas pasākumi u. c. aktivitātes. Lasītveicināšanai, mūsdienu latviešu literatūras un krājuma popularizēšanai bija veltītas tikšanās ar rakstniekiem, dzejniekiem, dramaturgiem un citiem grāmatu autoriem - kopā vairāk nekā 40, kas notika **norišu ciklā “Latviešu grāmatai 500”** (skat. [Norišu cikla “Latviešu grāmatai 500” pasākumi](#)).

2025. gadā notika pasākumi sadarbībā ar grāmatu autoriem un izdevējiem, kā arī tika organizēti dažādi pasākumi, kas ir būtiski bibliotēku krājuma, literatūras un lasīšanas popularizēšanā:

- [Pasākumu cikls “Durvis”](#) Ilģuciema filiālbibliotēkā ietvaros 8. februārī notika Aivara Liepas lekcija par japāņu animāciju „Noslēpumainais Austrumu zvērs Isekajs”, 1. martā Sergeja Parvatkina lekcija „Kosplejs Latvijā”, 22. aprīlī bibliotēkā viesojās žurnāliste un grāmatu autore Līga Blaui, 9. maijā notika Ārijas Ubārstes lekcija „Durvis uz vēsturi”, bet 13. novembrī vēsturnieka Agra Dzeņa lekcija „Latvijas vēstures neizzinātie avoti un to izpēte” u. c.;
- Čiekurkalna filiālbibliotēkā notika [Kultūras trešdienas](#), piemēram, par Bartolomeo Frančesko Rastrelli, Raini un Aspaziju, Ādolfu Irbīti, Eiženu Finku u. c.; 22. janvārī tikšanās ar etnomuzikoloģi un Latviešu folkloras krātuves pētnieci Ievu Vīveri; 4. martā tikšanās ar Jāni Anmani un viņa gleznu izstāde “Pavasara blūzs”; 13. un 27. novembrī notika Latvijas Nacionālā rakstniecības un mūzikas muzeja speciālistes Anitas Straumes lekcijas, kas bija veltītas Zentas Mauriņas nezināmajām dzīves lappusēm;
- Juglas filiālbibliotēkā 11. februārī tikšanās un saruna ar literāti Maiju Krekli;
- 23. janvārī CB tikšanās ar grāmatas “Sapņu mednieku ceļojums: pirmie soļi pasaulē” autoriem Alīnu un Jēkabu Andrušaitiem;
- 22. februārī Ķengaraga filiālbibliotēkā tikšanās ar ceļotāju un fotogrāfu Aleksandru Frīdemani; 27. septembrī bibliotēka aicināja uz tikšanos ar rakstnieci, televīzijas žurnālisti Maiju Miglu-Streiču;
- 22. februārī Jaunciema filiālbibliotēkā tikšanās ar juristi, dzīves iedvesmotāju un grāmatas “Laires putekļi” autori Ievu Branti;
- filiālbibliotēkā “Vidzeme” 20. martā tikšanās ar fonda “Sibīrijas bērni” dibinātāju, kinorežisori, grāmatu autori un politiķi Dzintru Geku-Vasku; 13. novembrī notika rakstnieka Jāņa Ūdra literārā pēcpusdiena “Kā Teikas puika pieskārs mēnesim”;
- 15. aprīlī RCB filiālbibliotēkā “Kurzeme” tikšanās ar literāti un žurnālisti Maiju Miglu-Streiču.

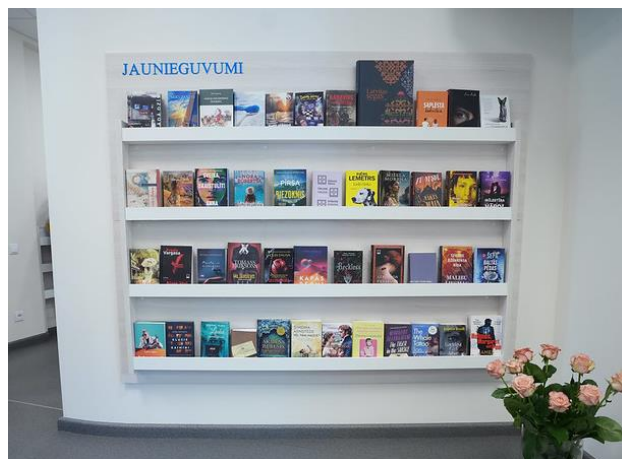
- 31. maijā RCB filiālbibliotēkā "Strazds" tikšanās ar rakstniecēm Mariku Bērtuli un Baibu Gercāni „lesakņoties klintīs”.

Nozīmīga ir pašu lasītāju iesaiste lasītveicināšanā un krājuma popularizēšanā, tāpēc īpaši jāatzīmē RCB filiālbibliotēku iniciatīva lasītāju klubu veidošanā:

- Ilģuciema filiālbibliotēkas lasītāju klubs pirmo reizi tikās oktobrī. Klātesošie aktīvi izteicās gan par kluba pastāvēšanas ideju, gan dalījās savos iespaidos par izlasītajām grāmatām. Noslēgumā tika veikta aptauja par to, kas lasītājus interesētu visvairāk nākamajās tikšanās reizēs.
- Pateicoties galveno bibliotekāru Daigas Lapānes un Evijas Lipartes interesei par Lietuvu un lietuviešu valodu, Imantas filiālbibliotēkā izveidots lietuviešu draugu klubs, kas regulāri tiekas, lai dalītos iespaidos par lietuviešu kultūru, mākslu, literatūru un mūziku. 25.septembrī bibliotēkā tika atzīmēta Baltu vienības diena.

Krājuma izstādes tika veltītas ievērojamu rakstnieku un kultūras personību jubilejām, Latvijas valsts svētkiem un atceres dienām, kā arī aktuāliem sabiedriskiem un kultūras notikumiem Latvijā un pasaulē. Īpaša uzmanība pievērsta latviešu literatūras klasiķiem, mūsdienu autoru darbiem, novadpētniecībai un nozaru literatūrai.

Plaši tika popularizēti jaunieguvumi – visās filiālbibliotēkās iekārtoti jaunieguvumu plaukti (stendi), veidotas pastāvīgas jaunieguvumu izstādes, sastādīti un elektroniski izplatīti jaunieguvumu saraksti. Lasītāji arvien aktīvāk izmanto iespēju saņemt informāciju e-pastā vai citos saziņas kanālos. Atsevišķās filiālbibliotēkās (Pļavnieku, Ziemeļblāzmas filiālbibliotēkā, filiālbibliotēkā "Vidzeme") joprojām tiek organizētas jaunieguvumu dienas, bet pārējās bibliotēkas no tām atteikušās, lai veicinātu ātrāku jaunieguvumu nonākšanu pie lietotājiem. Piemēram, Ilģuciema filiālbibliotēkas darba pārskatā uzsvērts, ka jaunieguvumi tiek apstrādāti un pie lasītājiem nonāk 1-2 dienas pēc saņemšanas.

Jaunieguvumu stends filiālbibliotēkā "Rēzna"

Filiālbibliotēkas turpinājušas sava krājuma popularizēšanu ar daudzveidīgām daiļliteratūras un nozaru literatūras izlasēm. Filiālbibliotēkās novērots, ka lietotāji labprāt izvēlas lasīšanai grāmatas tieši no šīm izlasēm.

Visas filiālbibliotēkas krājumu popularizēšanai veidojušas izstādes, kas veltītas ievērojamu personību jubilejām: Aspazijai, Krišjānim Baronam, Fricim Bārdam, Džemmai Skulmei, Emīlam Dārziņam, Jūlijam Maderniekam un daudziem citiem.

Savu popularitāti joprojām saglabā izstāžu cikls - visa gada garumā tiek veidotas izstādes pēc kopēja temata vai iezīmes. Piemēram, Čiekurkalna filiālbibliotēkā izstāžu cikls "Izdevniecības Latvijā". Izstāžu cikls "Kultūras kanonā", "Latviešu tradīcijas, piemiņas un svinamās dienas", "Rakstnieki - jubilāri" – Daugavas filiālbibliotēkā; Izstāžu cikls "Grāmatai pa pēdām" Juglas filiālbibliotēkā katrā cikla izstādē popularizēja kāda atsevišķa tulkotāja darbus (M.Grīnbergas, D.Meijeres, D.Deniņa u. c. tulkotās grāmatas); filiālbibliotēkā "Vidzeme" izstāžu ciklā "Divatā ar grāmatu" veidotas izstādes "Latviešu likteņstāsti", "Eiropas valodu lokā", "Ceļojums Ziemeļvalstu literatūrā" u. c.

Bibliotēkās tiek veidotas interesantas tematiskās izlases, piemēram, Bišumuižas filiālbibliotēkā izstāde "Dzeja un dzīve" – populāru dzejnieku darbi, biogrāfijas un darbi par šiem autoriem; Ilģuciema filiālbibliotēkā izstāde "Divas valodas, viens stāsts" (izstāde piedāvāja iepazīt vienu no to pašu grāmatu divās valodās), "Kafijas diena" – izstāde Jaunciema filiālbibliotēkā piedāvāja iepazīties gan ar daiļliteratūru, gan nozaru literatūru saistībā ar kafiju. Juglas filiālbibliotēkā veidotas tematiskās izstādes "Ak sieviete, sievietes..." – autore un galvenās varones sievietes, "Par ārstiem romānos un dzīvē", CB lasītāju iecienīta bijusi tematiskā izstāde personības pilnveidošanai "Motivējošā grāmata" u. c.

Krājuma popularizēšana tiek veikta arī, lai pievērstu lietotāju uzmanību nozaru krājumam, piemēram, "Mans sapņu dārzs" (Bišumuižas filiālbibliotēka), "Mežs – dabas zaļā rota" (Mežciema filiālbibliotēka). Sarkandaugavas filiālbibliotēkā bijušas vairākas interesantas nozaru krājuma izstādes, piemēram, "Attiecību krustcelēs", "Būvējam: no A līdz Z", "Našķējamies", "Visur klātesošā arhitektūra" u. c.

Krājuma izlases filiālbibliotēkā "Vidzeme" un Ilģuciema filiālbibliotēkā

Daudzas filiālbibliotēkas arī uzsvērušas, ka krājuma izlases tiek veidotas, lai papildinātu bibliotēkās notiekošās mākslas izstādes, tikšanās ar autoriem, māksliniekus, kā arī citus pasākumus (CB, filiālbibliotēkas "Avots", "Pūce", Ilģuciema filiālbibliotēka,). Ar krājuma izstādēm popularizētas arī atsevišķas krājuma daļas – "retro grāmatas", trimdas izdevumi u. c. (Čiekurkalna, Šampētera filiālbibliotēka, filiālbibliotēka "Vidzeme"). Ilģuciema filiālbibliotēkā no kopējā krājuma izdalītas dzejas grāmatas pieaugušajiem un arī rīkotas vairākas akcijas, lai rosinātu lietotāju interesi tieši par dzejas krājumu.

CB kolēģi veikuši lasītāju aptauju “Grāmata, kura mainīja manu pasauli”, pēc kuras arī izveidota šo grāmatu izstāde.

Vairākas filiālbibliotēkas, apkopojot lietotāju pieprasījumus vai veicot aptaujas, arī izveidojušas “Pieprasītāko grāmatu izlases”, kuras atzinīgi novērtē arī pārējie lasītāji – CB, Bišumuižas, Daugavas filiālbibliotēkā.

RCB sagatavoja plašu informācijas resursu izstādi, kas bija veltīta arhitektūras zinātņu doktoram, akadēmiķim, starptautiski atzītam jūgendstila pētniekam Jānim Krastiņam. Izstāde bija apskatāma 23.–24.septembrī Rīgas domē muzeja “Rīgas Jūgendstila centrs” organizētās starptautiskās konferences “Jūgendstila daudzveidība reģionālajā kontekstā” laikā.

Krājuma popularizēšanai tika veidotas kolekcijas RCB katalogā: [Rīga jaunākajā nozaru literatūrā](#), [Rīga jaunākajā latviešu dailliteratūrā](#), [Rīgas Centrālās bibliotēkas izdevumi](#), [Dzejas dienas 2025 Rīgas Centrālajā bibliotēkā](#); “Mēs. Latvija, XX gadsimts”.

Kopumā krājuma popularizēšana CB un filiālbibliotēkās 2025. gadā bijusi daudzveidīga, mērķtiecīga un orientēta uz lietotāju interesēm un vajadzībām. Izstādes, tematisko izstāžu cikli, jaunieguvumu prezentēšana, lasītāju aptaujas un krājuma sasaistīšana ar kultūras pasākumiem apliecina bibliotēku spēju radoši un elastīgi strādāt ar krājumu, padarot to pieejamu, aktuālu un saistošu dažādām auditorijām. Lietotāju interese un atsauksmes par krājuma popularizēšanas pasākumiem liecina, ka šīs aktivitātes ir efektīvs veids, kā veicināt lasīšanu un padziļinātu dažādas literatūras iepazīšanu.

Turpmāk krājuma popularizēšanā būtiski saglabāt līdzsvaru starp tradicionālajām un digitālajām formām, turpināt balstīties uz lietotāju pieprasījumu analīzi un stiprināt krājuma sasaisti ar bibliotēku kultūras un izglītojošo darbību kopumā. Mērķtiecīgs darbs ar krājumu arī turpmāk būs nozīmīgs priekšnoteikums bibliotēku lomas stiprināšanai sabiedrībā un lasītāju intereses veicināšanai par kvalitatīvu literatūru un informācijas resursiem.

Apkopojot visu iepriekšminēto, var secināt, ka 2025. gadā krājuma popularizēšanai filiālbibliotēkas izmantojušas dažādas darba metodes, īpašu uzmanību veltot saistošām un lietotājus ieinteresējošām šī darba formām.

Lasītākās grāmatas RCB 2025. gadā

	Autors	Nosaukums	Izdevējs	Izdošanas gads	Izsniegumu skaits
1	Zane Daudziņa	Bērnudienas Komunālijā	Zvaigzne ABC	2024	1135
2	Lelde Kovaļova	Klusie kaimiņi	Zvaigzne ABC	2024	896
3	Frīda Makfadena	Mājkāpotājas noslēpums	Latvijas Mediji	2024	795
4	Frīda Makfadena	Kolēģe	Latvijas Mediji	2025	772
5	Frīda Makfadena	Mājkāpotāja	Latvijas Mediji	2023	758

Nozaru literatūras pieprasītākā grāmata bija “Zvaigzne ABC” izdotā Džesijas Inčauspijas “Gliozes revolūcija”, kas lasītājiem izsniegta 529 reizes.

Lai veicinātu **datubāzu izmantošanu** un sekmētu to atpazīstamību, informācija par RCB pieejamajām datubāzēm ir pieejama bibliotēkas tīmekļvietnē, kur apkopots pārskatāms un lietotājiem ērti pieejams apraksts par katru resursu. CB un filiālbibliotēku telpās informācija tiek izvietota arī vizuālā veidā – pie lietotāju datoriem, plakāta veidā informācijas standos un informatīvajos monitoros, tādējādi regulāri atgādinot par izmantošanas iespējām un rosinot tās izmantot ikdienas darbā un mācībās.

Lietotāju informēšana un izglītošana notiek reģistrēšanās laikā bibliotēkā, individuālajās konsultācijās un tematiskajās nodarbībās, bibliotekārajās stundās skolēniem, kā arī E-prasmju nedēļas pasākumos gan bērnu, gan pieaugušo auditorijai. Konsultāciju laikā bibliotekāri ne tikai iepazīstina ar datubāzu klāstu, bet arī praktiski demonstrē meklēšanas iespējas, skaidro piekļuves nosacījumus un sniedz ieteikumus efektīvākai informācijas atasei. Ikviens interesents individuālajās konsultācijās saņem personalizētu atbalstu datubāzu lietošanā, apgūstot prasmes, kas palīdz patstāvīgi atrast uzticamu un kvalitatīvu informāciju dažādiem mērķiem – mācībām, pētniecībai vai personīgajām interesēm.

Datubāzes tiek mērķtiecīgi izmantotas arī novadpētniecības materiālu vākšanā, izstāžu veidošanā un lasītāju pieprasījumu izpildē. Tās kalpo kā nozīmīgs informācijas avots vietējās kultūrvēstures izpētē un popularizēšanā. Piemēram, Juglas filiālbibliotēkā RCB novadpētniecības datubāze tika demonstrēta vietējiem novadpētniecības entuziastiem, sniedzot ieskatu tās saturā un izmantošanas iespējās. Tāpat interesentiem tika stāstīts par datubāzi “Ziemeļblāzmas arhitektūras komplekss (1886–1940)” saistībā ar plašo kultūras programmu, kas šajā vietā norisinās, tādējādi veicinot izpratni par kultūrvēsturiskā mantojuma nozīmi.

Izstāžu sagatavošanā izmantoti novadpētniecības datubāzē iegūtie materiāli, kā arī informācija no citām pieejamajām datubāzēm, pievienojot atsauces uz izmantotajiem informācijas resursiem un nodrošinot satura uzticamību. Kā piemēru var minēt Sarkandaugavas filiālbibliotēku ar izstādēm “Latviešu grāmatas vēsture tuvplānā”, “Laba sirds ir visa sākums...”: Rainim 160, “Tāli laiki un gaiši tēli”: Krišjānim Baronam 190 un “Mūsu vērtības”, kuru materiāli iegūti RCB novadpētniecības datubāzē. Šādi piemēri apliecina datubāzu nozīmi kvalitatīva un saturiski bagāta izstāžu piedāvājuma veidošanā.

Tāpat lietotāju uzmanība tika pievērsta arī Nacionālajai enciklopēdijai, kas tika ieteikta kā uzticams, autoritatīvs un mūsdienīgs informācijas avots. Bibliotekāri skaidroja tās izmantošanas priekšrocības un iespējas, rosinot lietotājus izvēlēties pārbaudītus un kvalitatīvus resursus informācijas meklēšanā.

Ar bibliotēkas krājumu saistītās problēmas un to risinājumi, vajadzības

2025. gadā nav konstatētas īpašas ar krājumu saistītās problēmas. Darba pārskatos uzsvērts - krājums tiek optimāli komplektēts un nodrošina lietotāju pieprasījumu. Līdzīgi kā iepriekšējā gādā, trūkst jaunu informācijas resursu krievu valodā. Pieaudzis pieprasījums pēc izvedumiem latviešu valodas apgūšanai pašmācības ceļā. Kā vēl vienu problēmu bibliotēku darbinieki min lietotāju iecienītu, bet nolirotu izdevumu nomaiņu pret jauniem, ja tos nav iespējams iegādāties. Vairākas filiālbibliotēkas izteikušas nepieciešamību

pēc izdevumiem lielākā drukā. Bibliotekāri arī novērojuši, ka lietotāji kļuvuši nevērīgāki un mazāk saudzīgi izturas pret paņemtajām grāmatām.

RCB un filiālbibliotēku krājumos arvien biežāk nākas piekomplektēt grāmatas, kas nepieciešamas krājuma atjaunošanai - lasītāju pieprasītas un populāras grāmatas, kas biežās izsniegšanas un lietotāju nesaudzīgās attieksmes dēļ ir fiziski nolietotas. Ja grāmatas ir pieejamas tirdzniecībā, tās tiek iepirktas, vispirms izvērtējot to nepieciešamību - analizējot izsniegumu statistiku, pieprasījumu, rindas un bibliotēkas vēlmes (ierakstus piekomplektēšanas datubāzē/ sarakstā). Ja pieprasītās grāmatas nav pieejamas tirdzniecībā, tiek lemts par iespēju un nepieciešamību tās iesiet no jauna. Šādas krājuma atjaunošanas dēļ samazinās līdzekļi jauno informācijas resursu iegādei. Tomēr bieži nākas konstatēt, ka pieprasītās grāmatas tirdzniecībā vairs nav pieejamas. Tās var būt gan samērā nesen izdotas grāmatas, gan tādas, kas nav atkārtoti izdotas jau vairākus desmitus gadu, bet tiek izmantotas skolu mācību programmās vai arī to popularitāte atjaunojas (piemēram, pēc grāmatas motīviem tiek uzņemta filma, iestudēta teātra izrāde, autoram tiek svinēta nozīmīga jubileja u. tml.).

RCB Krājuma komplektēšanas padomes sēdēs biežās ir diskusijas par Latvijā izdoto grāmatu poligrāfisko kvalitāti. Gandrīz katru mēnesi tiek lemts par kādas grāmatas neiepirkšanu vai iepirkšanu mazā daudzumā dažādu iemeslu dēļ: pārāk mazi burti, kas nav salasāmi, uzglabāšanai neatbilstošs formāts (grāmatas aploksnēs, grāmatas bez vākiem, grāmatas formātam un apjomam neatbilstošs vāku biezums u. c.).

7. Darbs ar bērniem un jauniešiem

ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķi

2025. gadā bērnu un jauniešu apmeklējums CB un filiālbibliotēkās pieaugs, pateicoties bibliotēku daudzveidīgajām aktivitātēm un sadarbības veicināšanas pasākumiem ar apkaimju izglītības iestādēm un interešu centriem.

Darba ar bērniem un jauniešiem rādītāji

	2024		2025		
	Bērni līdz 18 gadiem	% no kopskaita	Kopskaits RCB	Bērni līdz 18 gadiem	% no kopskaita
Lietotāju skaits	11 690	27 %	42 427	11 777	28 %
Apmeklējumu skaits	140 794	24 %	632 673	150 116	24 %
Izsniegums	199 389	21 %	966 622	205 026	21 %

RCB filiālbibliotēku darbs ar bērniem un jauniešiem uzrāda stabilu attīstību, arī apmeklējumu pieaugums apliecina, ka bibliotēkas piedāvājums bērnu auditorijai ir aktuāls un pieprasīts. Izteikts ir sākumskolas un pamatskolas vecuma bērnu īpatsvars, kas norāda uz veiksmīgu darbu ar mērķgrupām, kurās veidojas ilgtermiņa lasīšanas paradumi. Šajā vecumposmā bibliotēka kļūst par nozīmīgu atbalsta punktu mācību procesā un brīvā laika saturīgā pavadīšanā. Regulāras bibliotekārās stundas, dažādas izzinošas nodarbības, tematiskie pasākumi, projekti un tikšanās ar autoriem, bērnos izraisa interesi par lasīšanu un zināšanu ieguvu. Vienlaikus pirmsskolas vecuma bērnu apmeklējuma samazinājums izgaismo nepieciešamību pastiprināt darbu ar ģimenēm. Lai arī bibliotēku sadarbība ar pirmsskolas izglītības iestādēm veido pamatu agrīnai saskarsmei ar grāmatu un bibliotēkas vidi, nepieciešama lielāka vecāku iesaiste kopīgai bibliotēkas pasākumu apmeklēšanai. Pedagogu un vecāku interese par bibliotēkas resursiem apliecina, ka pieprasījums pēc kvalitatīva satura agrīnās lasītprasmes veicināšanai pieaug. Tas ļauj bibliotēkām mērķtiecīgāk plānot aktivitātes, kas uzrunā gan bērnus, gan viņu ģimenes.

Kopumā RCB filiālbibliotēku darbs ar bērniem ir balstīts uz sistemātisku pieeju, kas apvieno lasītveicināšanu, sadarbību ar izglītības iestādēm un pieejamas vides veidošanu.

Radošās darbnīcas bērniem filiālbibliotēkā "Vidzeme"

Uzziņu darbs, pakalpojumi, prasmju un iemaņu attīstīšana, pasākumi dažādām vecuma grupām

Darbs pie uzziņu sniegšanas, ka arī iemaņu attīstīšanas dažādām vecuma grupām notiek regulāri. Bibliotēku darbinieki darbā ar bērniem un jauniešiem izmanto visus pieejamos resursus – datubāzes, periodiskos izdevumus, kā arī dažādus interneta resursus, lai sniegtu atbildes uz pieprasītām uzziņām. Plānojot un veidojot interesantas bibliotekārās stundas, turpināta sadarbība gan ar vispārizglītojošajām skolām un pirmsskolas izglītības iestādēm, gan interešu izglītības centriem. Bibliotēku darbinieki sazinājās ar bērniem, viņu vecākiem, pedagogiem un skolu bibliotekāriem, elektroniski sūtot jaunāko informācijas resursu apskatus, izzināja un apkopoja interesējošos tematus un atlasīja grāmatu kopas. Sniegtas arī individuālas konsultācijas un apmācības informācijas meklēšanā. Bērni un jaunieši tika apmācīti meklēt informāciju dažādās datubāzēs (News.lv, Letonika.lv u. c.) Tāpat bibliotekārajās stundās (ekskursijās uz bibliotēku), bērni

tika iepazīstināti ar RCB kataloga piedāvātajām iespējām, bibliotēkas lietošanas noteikumiem, medijpratību u. c.

CB un filiālbibliotēkas veidoja aktuālas literatūras un mākslas izstādes, organizēja tematiskas un literāras bibliotekārās stundas. Tāpat notika grāmatu lasījumi, pārrunas par izlasīto, konkursi, viktorīnas, tikšanās ar interesantiem cilvēkiem, veidoti foto stūrīši u. c. Īpaši populāras bija dažādas radošās darbnīcas, kuras galvenokārt pirmsskolas vecuma bērniem palīdz attīstīt sīko motoriku un iztēli.

- Filiālbibliotēka “Avots” pirmsskolas vecuma bērniem noorganizēja vairākas bibliotekārās stundas un pēc PII pedagogu lūguma ne tikai iepazīstināja ar bibliotēku, tās ēku, krājumu, bibliotēkas noteikumiem, bet arī aktualizēja pirmsskolu interesējošos tematus - par saulgriežiem, latviešu lauku sētu, par tādiem latviešu autoriem kā Imantu Ziedoni un Raini. Bērni labprāt iesaistījās mīklu minēšanā, atbildēja uz dažādiem jautājumiem par dzirdēto, kā arī aplūkoja un iepazīnās ar bibliotēkas krājumu. Vadoties pēc sadarbības skolu (Montesori sākumskolas un Rīgas Raiņa vidusskolas) mācību satura, tika sagatavots gan stāstījums par pasakām un pasaku varoņiem, gan iepazīstināts ar pasaku meistariem Hansu Kristianu Andersenu un brāļiem Grimmim.
- Bišumuižas filiālbibliotēkā Rīgas 47. vidusskolas bērni, apmeklējot bibliotekāro stundu, tika iepazīstināti ar Jura Zvirgzdiņa grāmatu "Rīgā, kādu nakti" un, izmantojot Google Maps aplikāciju, aplūkoja Rīgas vēsturiskos objektus, kas minēti grāmatā. Brīvajā laikā visiem apmeklētājiem bija iespēja piedalīties Lieldienu un Ziemassvētku radošajās darbnīcās, bet savu unikālo aksesuāru izveidot “Pērlišu spēlēs bibliotēkā”.
- Bolderājas filiālbibliotēka visa gada garumā piedāvāja daudzpusīgus tematiskos pasākumus, piemēram, “Sarunas par putniem”, kurā mazie lasītāji uzzināja par putniem Latvijas mežos, ūdeņos, pilsētās, noskaidroja, kur putni ziemo, ar ko barojas. Tika sagatavota slaidrāde un aktivitātes, to laikā dalībniekiem bija dots uzdevums – atdarināt putnu balsis. Nobeigumā fotogrāfa Ērika Bidiņa izstādes “Putni” apmeklējums. Aplūkots tika temats par to, kā grāmata nonāk no izdevēja pie tirgotāja un pārdošanas procesiem, līdz bibliotēkai un lasītājam.
- Daugavas filiālbibliotēka visu vecumu bērniem piedāvāja daudzpusīgus tematiskos pasākumus gan par latviešu bērnu grāmatu ilustratoriem, par Raini un viņa daiļradi, izmantojot LNB datubāzi "RunA" un Literatura.lv, par tradicionālajiem latviešu svētkiem un latvju zīmēm, izmantojot platformu *Kahoot!* interaktīviem uzdevumiem. Visvairāk bibliotēku apmeklējuši Rīgas 72. vidusskolas audzēkņi. Savukārt vasarā Rīgas 51. vidusskolas nometnes bērniem tika organizēts pasākums “Ko lasīsim vasarā?”, kurā kopīgi ar klases audzinātāju tika izveidots plašs un daudzveidīgs ieteicamās literatūras saraksts, kas guva lielu atsaucību.

- Grīziņkalna filiālbibliotēkā 2025. gadā notikuši vairāki bērniem saistoši tematiski pasākumi. “Ēd veselīgi – šķiro pareizi!”. Bērni uzzināja lietderīgu informāciju par veselīgiem produktiem, kam jābūt veselīgā ēdienkartē, īpaši uzmanību pievēršot maizei un tās tapšanas procesam, tāpat ar bērniem pārrunāti arī atkritumu šķirošanas paradumi un to nozīme ikdienā. Visām šīm aktivitātēm bērniem piedāvāta gan attiecīgā literatūra, gan spēles un radošas nodarbības. Īpašu atsaucību guva pasākums par superspējām un varoņiem, par kuriem bija iespēja gan lasīt grāmatās, gan uzzīmēt tos.
- Ilģuciema filiālbibliotēkā Rīgas Ilģuciema pamatskolas audzēkņiem, apmeklējot bibliotekārās stundas, tika piedāvāts LNB muzejpedagoģes Anitas Smelteres stāstījums par Latvijas Kultūras kanonu, bet “Digitālās nedēļas 2025” ietvaros šīs skolas audzēkņi un pedagogi tika iepazīstināti ar interneta lietošanas drošības noteikumiem. Mātes dienai tika veltīts pasākums ar latviešu autoru dzejoļiem māmiņām, bet radošajās aktivitātēs piedāvāta pazudušo vārdu meklēšana un apsveikumu veidošana. Bērniem bija arī iespēja vingrināt roku grāmatzīmju darināšanā, kā arī piedalīties mēles mežģu izaicinājumā.
- Imantas filiālbibliotēkā notikuši tādi tematiskie pasākumi kā “Krāsainās jūras”, kurās ar bērniem tika pārrunāti dažādi interesanti fakti par Balto, Melno, Sarkano un Dzeltenu jūru. Jauno lasītāju klubiņa “Lappušu melnajā caurumā” nodarbībās atzīmēja Zentas Ērgles 105. jubileju, salīdzinot viņas stāstu “Mūsu sētas bērni” ar bērnu piedzīvojumiem Luīzes Pastores grāmatā “Maskačkas stāsti”.
- Ķengaraga filiālbibliotēkai, sadarbojoties ar apkaimes skolām, aizvadītajā gadā izdevies noorganizēt šaha turnīrus bibliotēkas telpās, pulcējot lielu apmeklētāju skaitu, bērni izrādīja interesi kļūt par lasītājiem.
- Filiālbibliotēka “Pārdaugava” pārskatā gadā veidoja dažādas atraktīvas aptaujas, viktorīnas un vairākus tematiskos pasākumus, piemēram, par godu gada putnam – mājas strazdam, par kuru varēja lasīt grāmatās, klausīties tā dziesmu, minēt mīklas un radošajā darbnīcā izveidot papīra putnus. Patriotiskās noskaņās pasākumā “Uzpinam Latvju rakstu” bērni pārrunāja Latvijai svarīgos svētkus, kam sekoja radoša nodarbība, kurā bērni taisīja pītās grāmatzīmes ar latvju rakstiem. Pasākumi “Latvijas bērnu grāmatu māksla”, kuros piedalījās Rīgas 71. vidusskolas skolēni, bija veltīti latviešu ilustratorēm un māksliniecēm Margaritai Stārastei, Agijai Stakai un Anetei Melecei. Bērni klausījās stāstus par māksliniecēm, salīdzināja viņu ilustrācijas, piedalījās grāmatu fragmentu lasīšanā, uzdeva jautājumus un atbildēja uz tiem.

Tematiskais pasākums bērniem
filiālbibliotēkā “Pārdaugava”

- Pļavnieku filiālbibliotēkā tika noorganizēts Metendienai veltīts pasākums kopā ar folkloras kopu “Rudzi”, kurā bērni iepazinās gan ar tautas mūzikas instrumentiem, gan Meteņu tradīcijām, bet decembrī bērni ar vecākiem varēja kopīgi darboties radošajā sniegavīru darbnīcā, kas vēlāk pārtapa izstādē.
- Filiālbibliotēkā “Pūce” visa gada garumā tika rūpīgi izstrādāti un dažādoti bibliotekāro stundu temati, kuros bērniem stāstīja ne tikai par krājumu un tā izkārtojumu, bet pievērsa uzmanību katalogam un tā izmantošanai, datubāzēm, medijpratībai u. c. Bērni varēja iejusties bibliotekāra profesijā, kā arī uzzināt daudz jauna par citiem profesiju pārstāvjiem.

- CB novērots, ka pirmsskolas vecuma bērniem īpaši saistošs bijis bibliotēkas rotaļu stūrītis, kur pieejamas dažādas spēles, rotaļlietas, telts, krāsojamās lapas un zīmuli. Vecākiem bērniem bibliotēkas ekskursijās “Mana pirmā bibliotēka” stāstīts ne tikai par grāmatām un pakalpojumiem, bet arī radoši izspēlēja Dāvida Sundīna “Grāmata, kas negribēja, ka to lasa” un Klusa Hāgerupa “Meitene, kas gribēja izglābt grāmatas”. Tāpat ar bērniem tika pārrunāti medijpratības, droša interneta un sociālo mediju lietošanas etiķete. Gada garumā tematiskajos pasākumos “Neparastie svētki bibliotēkā” bija iespēja atzīmēt gan Saldumu, gan Skaitāmpantu un Ābolu dienas.

Saldumu diena CB un Miķeļdiena filiālbibliotēkā “Rēzna”

- Renovētajā filiālbibliotēkā “Rēzna” vietējās apkaimes skolu un pirmsskolu bērni un viņu pedagogi ar interesi apmeklēja bibliotekārās stundas “Sveicināta kaimiņu bibliotēka!” un pasākumos kā Miķeļi un Mārtiņi bērni uzzināja par latviskajām tradīcijām, klausījās pasakas, stāstus un ticējumus, piedalījās radošajās nodarbībās, kā arī spēlēja dažādas galda spēles. Lai piesaistītu pašus mazākos bibliotēkas lietotājus un mudinātu viņus lasīt, tika rīkota literārā stunda “Lasām kopā - esam kopā”. Lasāmstundas laikā bērni kopā ar vecākiem izlasīja lietuviešu rakstnieka Kēstuta Kasparaviča grāmatu “Īsi stāstiņi par lietām”. Bērni minēja mīklas, kuru atminējumos bija grāmatas varoņi un dažādas ar viņiem saistītas lietas. Katram bērnam bija jāizlasa stāstiņš par vienu lietu. Pēc izlasīšanas mazie lasītāji pildīja vairākus uzdevumus. Noslēgumā bērni ar vecākiem spēlēja galda spēles.
- Šampētera filiālbibliotēka piedāvāja tematisko pasākumu, kas veltīts svētkiem janvārī – Sniega un Sniegavīru dienai, kurā līdzās literatūras izstādei un grāmatas lasījumam vajadzēja noteikt dzīvnieku pēdu nospiedumus sniegā. Arī par gada dzīvnieku ezi bērni uzzināja daudz jaunus faktus, kā arī piedalījās mēles mežģu izaicinājumā, bet pasākumā par rūķiem bērnus iepazīstināja ar slaidrādi par Tērvetes dabas parku.

- Sarkandaugavas filiālbibliotēkai, turpinot sadarbību ar tuvējām PII, kā arī sadarbojoties ar Rīgas Sarkandaugavas pamatskolu, Rīgas Kultūru vidusskolu, Rīgas Broces liceju, tika veidoti tādi tematiskie pasākumi, kā “Valodiņa zemi tur, zeme tur valodiņu” par godu Valsts valodas dienai, kam veidota slaidrāde ar grāmatu apskatu, organizēta radošā darbnīca un rotaļas. Žaņa Grīvas 115 gadu jubilejā tematiskajā pasākumā “Diegabiksim pa pēdām”, bērni skaļi un ar kustībām lasīja dzejoļu fragmentus, zīmēja Diegabiksi u. c. Skolēnu brīvlaikā piedāvāta piedzīvojumu spēle “Šaurā bezizeja”, kurā jāizmanto gan kvadrātkods, jāsaliek puzzle, jāuzmin “šaha mīkla”, jāatšifrē bibliotēkas telefona numurus un jāizpilda citi aizraujoši uzdevumi, kas bija populāri bērnu vidū.
- Filiālbibliotēka “Strazds” bērniem piedāvāja tematiskos pasākumus atbilstoši svinamām dienām. Piemēram, atzīmējot Valentīndienu, bērni lasīja Agneses Vanagas grāmatu “Sirdslietas” un veidoja paši savu komiksu, kas veidots no papīra sirdīm, bet gada beigās Patriotu mēneša ietvaros tika organizēts pasākums par Latviju, kas veltīts Latvijai un tās simboliem. Bērni uzzināja, kas ir Lāčplēsis un citi nozīmīgi mūsu tautas varoņi. Ar Jura Zvirgzdiņa grāmatu “Mūsu Latvija” bērni vairāk uzzināja par himnu, karogu, ģerboni un Brīvības pieminekli. Nodarbības noslēgumā katrs varēja uzzīmēt kāda izskatās “Mana Latvijas dzimšanas diena”.
- Torņakalna filiālbibliotēkai sadarbojoties ar Rīgas Katoļu ģimnāziju, Rīgas Āgenskalna Valsts ģimnāziju un Pārdaugavas Montessori sākumskolu, bērniem ekskursiju laikā tika piedāvāts gan izgatavot grāmatzīmes, gan piedalīties spēlē “Sastādi sarakstu!”, kuras laikā skolēni tika sadalīti komandās un katrai komandai bija dots saraksts ar pieciem uzdevumiem par lietām, kas skolēniem bija jāatrod bibliotēkā.
- Filiālbibliotēkā “Vidzeme” gan pirmsskolas, gan sākumskolas vecuma bērniem tika izveidota vizuāla galerija ar dažādiem mošķiem, ko pasaulē var sastapt, tāpat arī lasot grāmatas, varēja uzzināt dažādus interesantus faktus par tiem un izveidot savu radošajā darbnīcā, savukārt, svinot rudens svētkus, bērni lasīja Aivara Neibarta grāmatas par rūķiem, kā arī piedalījās rūķu darbnīcā.
- Filiālbibliotēkā “Zemgale” pirmsskolas un sākumskolas vecuma bērniem bibliotēkas ekskursijās aizvadītajā gadā tika piedāvāti temati notikumu cikla “Latviešu grāmatai 500” ietvaros - gan par rakstības un grāmatniecības pirmsākumiem, gan par pirmajām grāmatām pasaulē. Pasākuma noslēgumā bērniem piedāvātas rotaļas un dažādas radošas un fiziskas aktivitātes.

Skolēni apmeklē filiālbibliotēku “Strazds”

Veiksmīgākie pasākumi, lasīšanas veicināšanas aktivitātes. Veiksmīgas sadarbības pasākumi un lasītveicināšanas aktivitātes ar izglītības iestādēm.

- 2025. gadā RCB turpināja koordinēt un organizēt **“Nacionālo skalās lasīšanas sacensību”** Rīgas reģionālo finālu, kurā piedalījās lielākais Rīgas valstspilsētas pašvaldības skolu skaits līdz šim. Sacensības norisinājās VEF Kultūras pilī, kurā dalībnieku sniegumu raudzījās un vērtēja sacensību tiesneši: aktrise un režisore Santa Didžus, jurists un bērnu grāmatu autors Edgars Dūmiņš, Jāzepa Mediņa Rīgas mūzikas vidusskolas Stīgu nodaļas vadītāja Zane Dziesma, Ziemeļrīgas kultūras apvienības direktore Liene Kubiļus un filiālbibliotēkas “Vidzeme” vadītāja Antra Svētiņa. Skaļos lasītājus aktīvi atbalstīja arī skatītāji – skolu pedagogi, bibliotekāri, draugi, klases biedri un vecāki.

Nacionālo Skalās lasīšanas sacensību Rīgas reģionālais fināls VEF Kultūras pilī

Ceļazīmi uz finālu LNB ieguva trīs žūrijas izraudzītie sacensību dalībnieki: Paula Cikota no Rīgas Centra humanitārās vidusskolas, Jānis Sēlis no Rīgas 47. vidusskolas un Roberts Gāže, kurš pārstāvēja Rīgas Igaunņu pamatskolu. Pasākums notika ar RVP atbalstu norišu cikla “Latviešu grāmatai 500” ietvaros.

- Pārskata gadā projektā **“Grāmatu starts”**, piedalījās Imantas, Grīziņkalna filiālbibliotēka un filiālbibliotēka “Pārdaugava”, piedāvājot daudzveidīgu aktivitāšu klāstu projekta norises laikā. Filiālbibliotēkā “Pārdaugava” bērni apmeklēja četras “Pūčulēnu skoliņas”, kurās bija gan audiovizuāla satura aktivitātes,

“Grāmatu starts”
Imantas filiālbibliotēkā

gan bija iespēja atkārtot alfabētu latviešu valodā. Mazie pūčulēni klausījās putnu balsis, lasīja vārdus pa zilbēm, iepazinās ar grāmatām par dabu, gadskārtu svētkiem, gadalaikiem, Latviju, tās putniem u. c. Bērni bija ieinteresēti un aktīvi piedalījās vizuālās mākslas nodarbībās, kas notika katra pasākuma beigās. Imantas filiālbibliotēka divās sestdienās pulcēja 11 mazos rīdziniekus un viņu vecākus, kurās gan iepazinās ar bibliotēku, tās pakalpojumiem, gan darbojās ar Ineses Zanderes grāmatu “Vai grāmatai ir knābis”, labprāt veica uzdevumus – līmēja, krāsoja, pētīja grāmatiņas, kopīgi veidoja torni no dažādu krāsu klučiem, bet par labo darbu bērni saņēma dāvanā mīksto rotaļlietu – pūcīti. Otrajā tikšanās reizē bibliotēkas Pūce bērniem un viņu vecākiem izstāstīja Dzidras

Rinkules-Zemzares pasaku "No kā visi izbijās" un uzdevuma lapā lūdza skaitīt dažādas formas figūras, iepazīstot arī ovālu – balona formu. Katrs mazulis saņēma krāsainu baloniņu ar RCB simboliku. Savukārt Grīziņkalna filiālbibliotēka gada nogalē uzņēma piecus tuvākās apkaimes bērnus un viņu vecākus, lai divās "Pūcišu skolās" izdarītu daudz un dažādas aktivitātes, kā piemēram, starp grāmatām plauktos pie sava vārda pirmā burtā atrastu saldumus, izkrāsotu "Vai grāmatai ir knābis" krāsojamās lapas, kā arī lasītu jautrus dzejoļus, kopā vingrotu, pārrunātu dzirdēto un pat padziedātu. Radošajās aktivitātēs bērniem bija jādodas pie lielformāta lapas Ziemassvētku noskaņās un jākrāso savs izvēlētais attēls vai jāzīmē tas pašiem.

- 2025. gadā jau otro reizi RCB bija iespēja pie sevis izlikt izglītojošo un interaktīvo izstādi **"Vai grāmatai ir knābis?"**, kas paredzēta pirmsskolas vecuma bērniem un viņu vecākiem par lasītprīeku un grāmatas ceļu no rakstnieka radīta stāsta līdz grāmatplauktam. Bērni, paši darbojoties, varēja noskaidrot, kur rodas grāmatas, kā ienākt grāmatā, iemācīties sacerēt stāstus, iejusties mākslinieka lomā, iepazīt burtus un redzēt, kā tie satiekas vārdos. Izstāde veidota LNB Atbalsta biedrības lasīšanas veicināšanas programmā "Grāmatu starts" pēc Ineses Zanderes un Rūtas Briedes bilžu grāmatas "Vai grāmatai ir knābis?" motīviem. To bērni varēja aplūkot martā filiālbibliotēkā "Vidzeme", bet jūnijā – Šampētera filiālbibliotēkā, pasākums guva lielu interesi un apmeklētību.
- LNB organizētajā lasītveicināšanas programmā **"Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija 2025"** piedalījās CB un 15 filiālbibliotēkas: (Āgenskalna, Biķernieku, Bolderājas, Imantas, Ilģuciema, Daugavas, Ķengaraga, Torņakalna, Grīziņkalna un Ziemeļblāzmas filiālbibliotēka, kā arī filiālbibliotēkas "Avots", "Kurzeme" "Pārdaugava", "Vidzeme" un "Strazds". Atbalsta - filiālbibliotēka "Pūce". Bibliotekāri informēja par programmas norisi. Lasītveicināšanas popularizēšanai BJVŽ kolekcija izvietota atsevišķos plauktos, ievietota informācija RCB tīmekļvietnē, kā arī RCB profilos sociālajos medijos. Ar programmas atbalstu RCB saņēma kopā 435 BJVŽ 2025. gada kolekcijas eksemplārus par 4247,11 EUR. Pārējās grāmatas iepirkas visās filiālbibliotēkās par RCB budžeta līdzekļiem.
- **Ziemeļvalstu literatūras nedēļā** CB un filiālbibliotēkas rosināja bērnus iepazīties ar šo valstu rakstniekiem un viņu populārākajiem darbiem, izmantojot tam speciāli paredzētos metodiskos norādījumus. Jaunciema filiālbibliotēka Rīgas Jaunciema PII bērniem priekšā lasīja Ulrikas Kesteres grāmatu "Kā Otto pie džempera tika" un rādīja nelielu prezentāciju par Hansu Kristianu Andersenu un viņa pasakām. Arī Daugavas filiālbibliotēka bērnus iepazīstināja ar šo pašu grāmatu un izspēlēja jautras spēles, krāsojot lemuram Otto skaistu džemperu. CB lasīja un izspēlēja Anetes Meleces grāmatu "Kiosks". Bērni aktīvi piedalījās stāsta izspēlē kā pircēji, aprunājās ar grāmatas galveno varoni, uzdeva jautājumus. Pēc grāmatas lasījuma bērni un skolotāji piedalījās literārajā viktorīnā par Ziemeļvalstu pasakām un autoriem. Pētīja un atpazīna Ziemeļvalstu karogus. Ilģuciema filiālbibliotēkā šīs nedēļas ietvaros norisinājās radošā

darbnīca ar kolāžu veidošanu, ko vadīja datorgrafiķe, reklāmas dizainere un māksliniece Ludmila Ekalne. Torņakalna filiālbibliotēka Rīgas Pārdaugavas Montessori sākumskolas skolēniem lasīja grāmatu, kas stāsta par kopā būšanu un atkal apvienošanos un kas aizvadītajā gadā svinēja 80 gadu jubileju – “Mazie troļļi un lielie plūdi”, kuru sarakstījusi ievērojamā Somijas rakstniece Tūve Jānsone. Bērni klausījās stāstījumā par rakstnieci un grāmatas fragmenta lasījumā, pildīja krustvārdu mīklu par dzirdēto, krāsoja krāsojamās lapas par Muminiem un noslēgumā cienājās ar garšīgu kakao.

Ziemeļvalstu literatūras nedēļas notikumi Daugavas filiālbibliotēkā un CB

- **“Lasīšanas stafete”** ir apgāda “Zvaigzne ABC” organizēta lasīšanas veicināšanas programma bērniem un jauniešiem, kuras mērķis ir popularizēt grāmatu lasīšanu, kā arī veicināt sarunas par grāmatām bērnu un jauniešu vidū. 2025. gadā CB un filiālbibliotēka “Pūce” piedalījās konkursā, iekļūstot populārāko bibliotēku sarakstā, un augustā devās uz konkursa apbalvošanas ceremoniju kinoteātrī “Splendid Palace”. Noslēguma pasākumā apbalvoti labākie dalībnieki. Pasākumā tika sveikti un godināti arī bibliotēku pārstāvji, kuri bija saņēmuši visvairāk balsu no Lasīšanas stafetes dalībniekiem, tajā skaitā darbinieki no CB BLN un filiālbibliotēkas “Pūce”, kuri iekļuvuši labāko TOP 10.
- **Eiropas autoru diena 2025** bija jauna lasītveicināšanas iniciatīva RCB. Tās pamatmērķis ir vienot vairāk nekā 40 valstis un 31 valodu, lai godinātu Eiropas autorus un svinētu lasīšanas prieku, īpaši jauniešu vidū, rosināt interesi par grāmatām un lasīšanu, kā arī veicināt valodu un kultūru daudzveidību. Iniciatīva tiek īstenota projekta ReadForReal ietvaros, ko līdzfinansē Eiropas Komisijas programma “Radošā Eiropa”, un to vada septiņu partneru konsorcijs no piecām valstīm. Latvijā šo iniciatīvu koordinē LNB. Tajā piedalījās filiālbibliotēka “Pūce”. Sadarbībā ar Rīgas 258. PII un Eko skolu, bērni tika iepazīstināti ar trīs vācu bērnu grāmatu autoriem – Knisteru, Klausu Baumgārtu un Otfriedu Preisleru. Pasākuma nobeigumā tika parādīta mini leļļu izrāde pēc šo autoru grāmatu motīviem. Ilguciema filiālbibliotēku apmeklēja sākumskolas vecuma bērni, kuriem tika stāstīts par RealForReal iniciatīvu, par to, ka katrās mājās vajadzētu būt vismaz 80 grāmatām, ka bērns, kurš lasa 20 minūtes dienā, gada laikā būs izlasījis 1,8 miljonus vārdu, kā arī bija iespēja tikties ar mākslinieci Artu Ozolu-Jaunarāju un latviešu autori Lauru Dreiži.

RCB filiālbibliotēkas piedāvā savus lasītveicināšanas aktivitāšu ciklus, kas pārsvarā organizēti sadarbojoties ar izglītības iestādēm un ģimenēm ar bērniem.

- Bolderājas filiālbibliotēkā veiksmīgi norisinājās lasīšanas veicināšanas pasākumu cikls **“Sāc dienu ar pasaciņu vienu”**, kura mērķauditorija ir pirmsskolas vecuma bērni un jaunāko klašu skolēni, kopumā noorganizējot 12 pasākumus. Katrā pasākumā bērni klausījās priekšā lasītu tekstu, pārrunāja dzirdēto un veica radošus uzdevumus par tādiem tematiem kā: Jura Zvirgzdiņa grāmatu varonis – rotaļu lācis Tobias, profesijas un “kas es gribu būt, kad izaugšu liels?”, par pasaules valodām un to daudzveidību pasākumā “Runā tu! Runāju es! Cik daudz valodu uz pasaules!”, sarunas par valsts svētkiem un Latvijas simboliem u. c.
- Daugavas filiālbibliotēkā pārskata gadā aizvadīti deviņi **“Mazo rīti bibliotēkā”**, arvien gūstot popularitāti vecāku vidū, piedāvājot tādas tēmas kā “Sniegavīri” un grāmatas “Manas mīļās sniega pasaciņas” priekšlasījumu, bet radošajās aktivitātēs sniegavīra izveide no zefīriem un papīra. Tēva dienai veltītajā pasākumā “Mans tētis – supervaronis” tika piedāvāta zīmēšana uz koka, kā arī zvejošanas sacensības u. c. Bibliotēkas darbinieki uzsver, ka novērota biežāka vecāku, sevišķi tēvu, iesaistīšanās bibliotēkas pasākumos.
- Ilģuciema filiālbibliotēka ciklā **“Mazie grāmatu draugi”**, sveicot Jauno gadu Čūskas zīmē, piedāvāja izzinošus faktus par čūskām dabā, folklorā un literatūrā, kā arī radošas aktivitātes. Pirmskolas bērniem un viņu vecākiem bija iespēja iepazīties ar Slepēnā Grāmatu Sarga atsūtīto vēstuli un īstenot uzdevumu – atrast “Gudrības dārgakmeni” (Ametistu), kas simboliski piešķir grāmatām maģisku spēku. Bērni sekoja norādēm, risināja uzdevumus, izmantojot piedāvātos materiālus un rīkus, kā arī aktīvi sadarbojās. Aktivitātes gaitā bērni iepazīna bibliotēkas telpas un krājumu. Pasākums bērniem palīdzēja sajūst komandas spēku, rosināja iztēli un veicināja interesi par bibliotēku un lasīšanu.

Bērni apmeklē Ilģuciema filiālbibliotēku

- Imantas filiālbibliotēkā norisinājās **“Kāpēcīšu skola”** pirmsskolas vecuma bērniem. Nodarbību tematikā tika iekļauta gan pirmā iepazīšanās ar bibliotēku, grāmatām, gan ar gadskārtu un Valsts svētku tradīcijām, kā arī ar norisēm dabā un dzīvnieku un augu valsti. Pasākumos **“30 minūtes ar pasaku”**, kuros galvenokārt piedalījās pirmsskolas vecuma bērni, tika piedāvāti pasakas stāstījumi, rotaļas, lomu spēles un dažādi uzdevumi. Atzīmējot Dzidras Rinkules-Zemzares 105. dzimšanas dienu, nodarbībām tika izvēlētas vairākas šīs autoras grāmatas. Turpinot ciklu ģimenei ar bērniem **“Vārnas zinības mazajiem”**, tika novadītas nodarbības pirmsskolas vecuma bērniem gan par kosmosu un planētām, gan par vārdiem,

izmantojot tematikai atbilstošu literatūru – pasaku par “Varžu princi” un Valda Rūmnieka stāstu “Kā raķete kaklu izārstēja”.

2025. gadā bibliotēkas bērniem un jauniešiem noorganizēja dažādas tikšanās ar interesantām personībām:

Rakstniece Lelde Jauja Grīziņkalnā

- **Biķernieku filiālbibliotēka** Rīgas 64. sākumskolā noorganizēja tikšanos ar dzejnieci **Lauru Melni**, kurā tika pārrunāta grāmata “Sunāns breiveibā” un sagatavots stāstījums par Latgales reģionu un valodu.

- Aprīlī Grīziņkalna bibliotēkā ciemojās rakstniece Lelde Jauja. Tikties ar rakstnieci bija ieradušies 4. klases skolēni no J.G.Herdera Rīgas Grīziņkalna vidusskolas. Tikšanās mērķis bija veicināt bērnu lasīšanas prieku un interesi par grāmatu pasauli. Pasākuma centrā bija Leldes grāmata

“Tās ir tikai superspējas”, kas stāsta par meitenes Gabi Elas ikdienu un viņas dažādajām, neparastajām superspējām. Bērni aktīvi iesaistījās diskusijā, kā arī uzdeva visdažādākos jautājumus par grāmatu un rakstnieces dzīvi un darbu. Rakstniece arīdzan uzzināja, kādas superspējas piemīt pašiem pasākuma dalībniekiem.

- Septembrī Rīgas Ilģuciema pamatskolas 9. klašu skolēniem notika literārs pasākums “Dzejnieks tuvplānā”, kura laikā bija iespēja satikt dzejniekus Daini Deigeli un Alisi Mētru. Viņi pastāstīja par savu dzīves ceļu, radošo procesu, kā arī lasīja dzejas fragmentus.
- Martā Imantas filiālbibliotēkā dzejnieka Rinalda Einika vadībā Rīgas Imantas vidusskolas 3. klases bērni piedalījās radošā nodarbībā, kurā katram dalībniekam vajadzēja izdomāt savu burvja vārdu un klausīties Rinalda Einika burvju padomos, piedalīties iztēles rotaļās. Dzejnieks rosināja kopīgi sacerēt dziesmas vārdus, un tā tapa dziesma par 3. klasi ar jautru piedziedājumu, ko beigās visi kopīgi nodziedāja.
- Oktobrī Ķengaraga filiālbibliotēkā ciemojās grāmatas “Pasakas par Rīgu jeb ko pastāstīja zvirbulis Čiris” ilustratore Jana Rubinčika, piedāvājot bērniem izmēģināt sevi ilustratora lomā – iekrāsot grāmatas zīmējumus un radīt savu skatījumu.

2025. gadā CB un filiālbibliotēkas apmeklēja speciālo skolu un attīstības centru audzēkņi.

Rīgas 1. pamatskolas-attīstības centra dažāda vecuma klases viesojās vairākās RCB filiālēs – “Pārdaugavā”, Ķengaragā, CB u. c. Audzēkņi piedalījās ekskursijās pa bibliotēku, iepazīnās ar krājumu un vienkāršā valodā ar bibliotēkas lietošanas noteikumiem, kā arī aplūkoja mākslas izstādes bibliotēkā. Bolderājas filiālbibliotēku vasaras nometnes ietvaros apmeklēja Dienas centra “Dzīvības aka” mazie klienti un piedalījās Sabiedrības

integrācijas projekta “Grāmata svētkus svin!” radošajā darbnīcā “Kā top grāmata” kopā ar mākslinieci un pedagoģi Sandru Osīti.

Daugavas filiālbibliotēkā kopš aizvadītā rudens ir izveidojusies sadarbība Rīgas Daugavas pamatskolas klasi, kurā mācās bērni ar autisma spektra traucējumiem. Nodarbības notiek pusstundu pirms bibliotēkas atvēršanas, lai audzēkņi justos drošībā un ērti. Bibliotēka bērniem bija pirmā vieta, kur viņi ir devušies ārpus skolas telpām. Katram bērnam līdzī nāk asistents. Šī sadarbība bibliotekāriem bija jauns izaicinājums un jauna pieredze. Sākumā bērni paši izvēlējās sev nodarbi – šķirstīt grāmatas vai spēlēties, bet ar laiku tika iesaistīti kopīgā nodarbē – klausīties priekšlasījumu un iesaistīties pārrunās par vienu izvēlēto grāmatu, piemēram, “Rūķu ziemas prieki”, ar kuru skolotāja turpina darboties klases stundās.

Iļģuciema filiālbibliotēka turpināja sadarbības ar Rīgas 66. vidusskolu, kas nodrošina speciālās pamatizglītības programmu izglītojamajiem ar fiziskās attīstības traucējumiem, - bērni apmeklēja Eiropas autoru dienu pasākumus. Filiālbibliotēku “Zemgale” un tās pasākumus apmeklē Rīgas Ēbelmuižas pamatskolas audzēkņi, ka arī bērni no Rīgas 3. pamatskolas.

Sadarbībā ar mūzikas un mākslas skolām un izglītības centriem CB un filiālbibliotēkās tika izvietotas audzēkņu radošo darbu izstādes.

- Tā kā filiālbibliotēka “Zemgale” atrodas vienā ēkā ar RPMMS, turpināta sadarbība izstāžu izvietojumā bibliotēkā. Turpinājās sadarbība ar brīvprātīgo jauniešu organizāciju "Young Folks LV", kurā jaunieši vecumā 10–16 gadiem satiekas bibliotēkas telpās, lai apspriestu dažādas aktualitātes, kā arī jaunāko literatūru.
- Bolderājas filiālbibliotēkā Rīgas Bolderājas Mūzikas un mākslas skolas izglītojamie apmeklēja bibliotēku, kuras dārzā pedagoga vadībā norisinājās gleznošanas nodarbība. Rīgas Bolderājas Jaunās pamatskolas interešu izglītības nodaļa bibliotēkā aizvadītajā gadā eksponēja audzēkņu darbu izstādi “Krāsu un formu pasaule”, kā arī foto izstādi “Mana apkaime” Sabiedrības integrācijas projekta “No tradīcijām līdz patriotismam” ietvaros. Izstādē varēja aplūkot fotokonkursa labākos darbos, bet izstādes atklāšanā autoriem tika pasniegti goda raksti un veicināšanas balvas
- Bišumuižas filiālbibliotēkā Rīgas Jauno tehniķu centra foto un video pulciņa bērniem tika noorganizēti vairāki pasākumi. Tāpat jaunie tehniķi bibliotēkā izveidoja interesantu un saturisku video par Latviju un tās svētkiem, iesaistot gan vecākus, pedagogus, gan bibliotekārus īsfilmas veidošanas procesā. Savukārt pasākumā “Citāda Zinību diena”, kas norisinājās centra telpās, bērni un vecāki varēja tikties ar pedagogiem, uzzināt par interešu izglītības iespējām un piedalīties radošajās darbnīcās un aktivitātēs. Arī Bišumuižas filiālbibliotēka plaši vēra savas durvis un aicināja pasākuma apmeklētājus iepazīties ar RCB pakalpojumu klāstu un krājumu, kā arī piedalīties izzinošajā viktorīnā un radošajās darbnīcās. Pasākuma apmeklētāji atzinīgi novērtēja iespēju vienuviet apmeklēt gan pulciņus, gan bibliotēku.

- Sadarbībā ar mākslas studiju “Perspektivart” Daugavas filiālbibliotēkā tika eksponēta bērnu radošo darbu izstāde – filcētas rūķu mājiņas. Sadarbībā ar Rīgas Pašvaldības policiju novadīti 12 pasākumi bērniem “Esi drošs un zinošs!”.
- Sadarbībā ar bērnu un jauniešu interešu centru “Auseklis” Juglas filiālbibliotēkā notikusi informācijas un ideju apmaiņa par sadarbību, iepazīšanās ar pulciņu vadītājiem, kā arī latviešu valodas pulciņa noorganizēšana.
- Filiālbibliotēka “Pūce”, sadarbojoties ar “Praktiskās estētikas skolu”, saviem lasītājiem piedāvāja piedalīties estētiskās vingrošanas sacensībās - katrs dalībnieks izvēlējās bibliotēkā savu mīļāko grāmatu un izveidoja vingrojumu, ar kuru startēja sacensībās. Bibliotēkā bija apskatāmas RPMMS skolas audzēkņu darbu izstādes.

RPMMS audzēkņu darbu
izstāde filiālbibliotēkā “Pūce”

Problēmas bibliotēku darbā ar bērniem un jauniešiem, to iespējamie risināšanas ceļi

Bibliotekārajā darbā ar bērniem un jauniešiem joprojām aktuāla problēma

ir vecāko klašu skolēnu apmeklētība, lai gan pārskata gadā bija vērojama pusaudžu interese par pasākumiem ar autoriem gan Dzejas dienās 2025, gan notikumu cikla “Latviešu grāmatai 500” pasākumos. Tas liecina par to, ka bibliotēkām biežāk būtu jāaicina gan autori, grāmatu ilustratori un mākslinieki, gan citas interesantas personības, tomēr bieži šis jautājums apstājas pie autoratlīdzību izmaksām, tādēļ CB aizvien meklē iespējas iesaistīties dažādos projektos un uztur labas attiecības ar sadarbības partneriem.

Bibliotēku darbinieki novērojuši, ka bibliotēku sniegtos pakalpojumus pārsvarā izmanto pirmsskolas un sākumskolas vecuma bērni, kamēr pusaudžu un vecāko klašu skolēnu iesaiste ir ievērojami zemāka. Tas saistīts gan ar jauniešu plašajām iespējām brīvā laika pavadīšanai ārpus skolas, gan ar digitālo rīku konkurenci. Arī vasaras brīvlaikā, neraugoties uz piedāvājuma daudzveidību, pasākumu apmeklējums bieži ir mazāks, nekā plānots. Vienlaikus bibliotekāri novēro bērnu un pusaudžu uzmanības noturības samazināšanos un vēlmi pēc ātra rezultāta, kas sarežģī dziļāku iesaisti lasīšanas un izziņas aktivitātēs.

Sadarbība ar skolām kopumā ir laba, tomēr tā nav vienmērīga un lielā mērā atkarīga no skolu administrācijas un pedagogu, kā arī bibliotekāru personīgās ieinteresētības. Ja skolotāji paši ir bibliotēkas lietotāji, sadarbība norit aktīvāk, bet citviet bibliotēku apmeklējumi mācību plānos nav paredzēti. Laika trūkums un skolu noslodze apgrūtina regulāru klašu iesaisti bibliotēku pasākumos. Arī pasākumu organizēšana skolās ir sarežģīta, jo piekļuve mācību iestādēm ārpus formālās mācību programmas ir ierobežota. Tas norāda uz nepieciešamību ilgtermiņā iekļaut bibliotēku apmeklējumus izglītības procesā kā sistemātisku daļu no mācību satura.

Vienlaikus bibliotekāriem jāpielāgo pasākumu formāti, piedāvājot mūsdienīgus, vizuāli un saturiski saistošus risinājumus. Krājuma atjaunošana ar atraktīvām, interaktīvām un digitāli papildinātām grāmatām ir būtiska, taču prasa papildu finansējumu. Pasākumu apmeklējuma neprognozējamība apgrūtina resursu plānošanu, jo katra aktivitāte prasa ieguldījumus neatkarīgi no dalībnieku skaita. Atsevišķu apkaimju bibliotēkās problēmas rada arī valodas barjera, kas ietekmē bērnu spēju pilnvērtīgi iesaistīties pasākumos un izmantot bibliotēkas piedāvājumu. Kopumā situācija iezīmē nepieciešamību pēc ciešākas sadarbības ar izglītības iestādēm un bērnu vecākiem, kā arī finansējuma, lai bibliotēku darbs ar bērniem un jauniešiem būtu stabils un ilgtermiņā efektīvs.

8. Novadpētniecība

ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķi

Novadpētniecības darba virzieni un pakalpojumi, pārskata perioda prioritātes, jauninājumi novadpētniecības darbā

Novadpētniecības darba virzieni tika īstenoti un pakalpojumi nodrošināti saskaņā ar RCB noteiktajām prioritātēm un lietotāju vajadzībām. Novadpētniecības darbs bibliotēkā ir sistemātiska bibliotēkas vēstures, kultūras un sabiedriskās dzīves izzināšana un popularizēšana. Bibliotēka nodrošina lietotājiem piekļuvi daudzpusīgai informācijai par savu apkaimi.

Bibliotekāri sniedza uzziņas un konsultēja par informācijas meklēšanu. Lietotājiem tika nodrošināta piekļuve novadpētniecības krājumam, datubāzēm un tematiskajām mapēm, kā arī viņi tika aicināti piedalīties bibliotēku sagatavotajās bezmaksas ekskursijās pa Rīgu un literārajās pastaigās. Lietotāji varēja piedalīties bibliotēku rīkotajos novadpētniecības pasākumos, iepazīties ar tematiskajām izstādēm, kā arī iesaistīties bibliotēkas un apkaimes vēstures izzināšanā.

Gada galvenās novadpētniecības prioritātes bija krājuma papildināšana un saglabāšana, tā popularizēšana, apkaimes izpēte, bibliotēkas vēstures apzināšana un sadarbības veicināšana.

Pārskata gadā sagatavota un izdota divdesmit otrā gadagrāmata „Rīgas Centrālās bibliotēkas gadagrāmata 2024–2025”.

Novadpētniecības krājums

CB un filiālbibliotēku novadpētniecības krājums ir marķēts ar uzlīmēm “RCB novadpētniecība”. Filiālbibliotēkās tas ir izvietots dažādi - gan iepludināts krājumā, gan izvietots atsevišķi.

Novadpētniecības krājumā iekļauti dažādu veidu materiāli: grāmatas, periodiskie izdevumi, audio un video ieraksti, notis, arhīvu dokumentu kopijas, publikāciju kopijas no periodikas un interneta resursiem, studentu

pētnieciskie darbi, lietišķie materiāli, nepublicēti dokumenti, mutvārdu vēstures liecības un atmiņu pieraksti, kā arī bibliotēkas lietotāju personīgo arhīvu materiālu kopijas, fotogrāfijas un atklātnes. Krājumu papildina arī senākās un īpaši vērtīgās grāmatas no bibliotēkas vēsturiskajiem krājumiem.

Turpināts sistemātisks darbs pie novadpētniecības materiālu tematisko mapju rediģēšanas, strukturēšanas un papildināšanas.

Pārskata periodā izveidotas jaunas tematiskās mapes par novadniekiem un bibliotēku, kā arī apkopoti un sistematizēti novadnieku atmiņu stāsti.

Grīziņkalna filiālbibliotēkā pārskatīts, papildināts un rediģēts “novadnieku saraksts” (Gundars Āboliņš, Vilhelms Ķuze, Margarita Vilcāne u. c.). Papildinātas tematiskās mapes “Grīziņkalns. Vēsture. Notikumi” un “Koka ēku renovācijas centrs “Koka Rīga””. Uzsākts jauns izstāžu cikls “Grīziņkalns. Skatiens pagātnē”, kura ietvaros eksponēti novadpētniecības materiāli.

Novadpētniecības krājuma izmantošana

Bibliotēku darbinieki izmantoja novadpētniecības krājumu literāro pastaigu, ekskursiju pa apkaimi, izstāžu un virtuālo izstāžu, bibliotēku pasākumu sagatavošanā, kā arī bibliotēku vēstures izpētē un uzziņu sniegšanā par novadu un novadniekiem. Tika izveidotas vairākas krājuma izlases, kas atspoguļoja novadnieku jubilejas un bibliotēku vēstures nozīmīgākos faktus. Pasākumos tika apvienota apkaimes izzināšana ar bibliotēkas popularizēšanu. Čiekurkalna filiālbibliotēka organizēja ekskursijas pa Čiekurkalnu, tostarp Čiekurkalna skvēra atklāšanas svētku ietvaros – ekskursiju “Pastkastīšu ceļš”. Jauniešu slēpņošanas spēlē viens no kontrolpunktiem tika izvietots Čiekurkalna filiālbibliotēkā. Sarkandaugavas filiālbibliotēka kopš 2022. gada ir iekļauta starptautiskajā slēpņošanas aktivitātē “Geocaching” (“Augsto tehnoloģiju paslēpes”).

Bolderājas filiālbibliotēkā notika pasākums “Karola Dāle – dzejniece ar saknēm Bolderājā”. Atzinīgi novērtēta Bišumuižas apkaimes iedzīvotājas un Daugavas filiālbibliotēkas galvenās bibliotekāres Margitas Zemītes dalība LNB Letonikas un Baltijas centra un Bibliotēku attīstības centra sadarbībā organizētajā rakstu konkursā “Bibliotēka muižā” norišu cikla “Latviešu grāmatai 500” ietvaros. Pēc speciālistu vērtējuma [raksts “Bišumuižā atkal būs bibliotēka!”](#) ieguva 3. vietu, bet lasītāju balsojumā – 2. vietu.

Novadpētniecības krājumu izmantoja arī bibliotēku sadarbības partneri, skolēni un studenti mācību vajadzībām, kā arī individuāli interesenti un novadpētniecības entuziasti. Piemēram, portāls www.veseligsridzinieks.lv, organizējot pasākumu ciklu “Senioru veselīgās pastaigas”, maršrutā “Grīziņkalna noslēpumi” izmantoja Grīziņkalna filiālbibliotēkas novadpētniecības materiālus. Materiālus par Imantas vēsturi izmantoja arī autors, kas sagatavo aprakstu par Imantas apkaimi Latvijas Nacionālajai enciklopēdijai.

Bibliotēkas vēstures izpēte

Pārskata periodā RCB filiālbibliotēkās nozīmīga vieta bija jubileju atzīmēšanai un vēstures apkopošanai:

- Simtgadi svinēja Bolderājas filiālbibliotēka - tika sagatavota slaidrāde "RCB Bolderājas filiālbibliotēkai – 100" un novadpētniecības materiālu izstāde ar tādu pašu nosaukumu.
- 2. jūlijā Čiekurkalna filiālbibliotēka sadarbībā ar kultūrtelpu "Strops" aicināja uz [bibliotēkas simtgades svinībām](#).

Fotomirkļi no Čiekurkalna filiālbibliotēkas un Imantas filiālbibliotēkas jubilejas pasākumiem

- Filiālbibliotēkā "Rēzna" veikta bibliotēkas vēstures materiālu izpēte un sagatavots raksts "Mainās bibliotēka, mainās sabiedrība", kas veltīts bibliotēkas 85. gadadienai. Raksts publicēts izdevumā "Rīgas Centrālās bibliotēkas Gadagrāmata 2024–2025".
- 45 gadu jubileju svinēja Imantas filiālbibliotēka: tika sagatavota [virtuālā izstāde par bibliotēkas vēsturi](#), 12. decembrī notika [jubilejas pasākums](#), bet 15 gadu jubilejas norises notika [filiālbibliotēkā "Pārdaugava"](#).
- Šampētera filiālbibliotēka gada sākumā noslēdza darbu pie slaidrādes par bibliotēkas darbību un aktuālākajiem notikumiem piecu gadu periodā (2019–2024), tādējādi sistematizējot un vizualizējot bibliotēkas jaunāko vēsturi.

Filiālbibliotēkās norisinājās darbs pie bibliotēku vēstures izzināšanas. Piemēram, Juglas filiālbibliotēkas vēsture tika pētīta dažādos novadpētniecības materiālos un dokumentu arhīvos par 20. gs. 90. gadiem, iegūstot rīkojumu kopijas par bibliotēkas organizēšanu un analizējot darba pārskatus.

CB 2025. gadā tika papildināta materiālu mape "RCB direktors Aivars Beika", turpinot apzināt vienu no RCB direktoriem profesionālo darbību bibliotēku nozarē un viņa ieguldījumu latviešu vēstures pētniecībā, īpaši par Lielā terora gadiem. Vienlaikus pārskata periodā turpināta publikāciju vākšana un uzglabāšana par RCB un filiālbibliotēkām – jubilārēm. Materiāli apkopoti mapē "RCB hronika", nodrošinot institucionālās atmiņas saglabāšanu un sistematizēšanu.

Novada izpēte

Arī 2025. gadā mērķtiecīgi turpināta bibliotēku apkaimju izpēte, apzinot aktuālos notikumus, novadniekus, novada iestādes, vides un kultūras objektus, kā arī potenciālos sadarbības partnerus. Īpaša uzmanība pievērsta apkaimju aktualitātēm, regulāri sekojot apkaimju biedrību informācijai sociālo mediju platformās.

Juglas filiālbibliotēkā savākti un apkopoti materiāli tematiskajā mapē par Juglas apkaimi. Fiksēti attīstības procesi, tostarp daudzfunkcionālā sporta laukuma atklāšana Rīgas 63. pamatskolā Baltezera ielā 6, Velnezera attīrīšanas un aerācijas darbi, Šmerļa meža sakopšana un taku izveide, talkas Strazdumuižas parkā un Šmerļa mežā (ierīkojot kukaiņu mājas un putnu būrīšus), kā arī Bābelīša ezera peldvietas Zilā karoga iegūšana un citas aktivitātes. Ķengaraga filiālbibliotēkā veikta 7. tramvaja līnijas pagarināšanas procesa dokumentēšana, apkopojot fotofiksācijas un publikācijas presē. Mežciema filiālbibliotēkā iegūtas fotogrāfiju kopijas par Biķeru baznīcas torņa gaiļa restaurāciju un uzstādīšanu. Savukārt, pētot Rīgas centra vēsturi, iegūti novadpētniecības materiāli par tekstilfabriku “Rīgas audums” un tās īpašniekiem Robertu un Almu Hiršiem. Apkopotā informācija papildinājusi novadpētniecības krājumu un nodrošinājusi aktuālu liecību saglabāšanu par apkaimju attīstību un sabiedrisko dzīvi.

Digitalizācija, digitālie resursi un to veidošana

Pārskata periodā krājuma digitalizācija netika organizēta centralizēti (izņemot jau esošās datubāzes). Interesentiem ir pieejami iepriekšējos gados tīmekļvietnē publicētie materiāli Ēka Brīvības gatvē 206 un Ziemeļblāzma (1886–1940). Atsevišķas filiālbibliotēkas turpināja esošo fotomateriālu pārveidi digitālā formātā ilgtermiņa saglabāšanai. RCB Bibliotēku dienesta eksperti piedalījās LNB speciālistu organizētajās apmācībās un semināros, kā arī turpināja filiālbibliotēku novadpētniecības materiālu krājumu apsekošanu, lai profesionāli sagatavotos un tuvākajā nākotnē uzsāktu pārdomātu, plānveidīgu RCB materiālu digitalizāciju un publicēšanu Digitālajā bibliotēkā.

Novadpētniecības darba popularizēšana

Pārskata gadā novadpētniecības materiālu popularizēšana bibliotēkās galvenokārt notika, veidojot tematiskas izstādes un organizējot pasākumus par apkaimju vēsturi un izcilām personībām, tādējādi rosinot apmeklētāju interesi par savas apkaimes izzināšanu un kultūrvēsturiskā mantojuma apzināšanu.

Bišumuižas filiālbibliotēkā tika iekārtota novadpētniecības izstāde “Pasaulē ar savu “es””, kas veltīta latviešu diriģenta un obojista Normunda Šnē 65 gadu jubilejai. Bolderājas filiālbibliotēkā regulāri organizētas novadpētniecības materiālu ekspozīcijas par Buļļupes tiltiem, Daugavgrīvas bāku, Daugavgrīvas cietoksni, Daugavgrīvas salu, kā arī novadnieku Osvaldu Freivaldu un citām ar apkaimi saistītām personībām un objektiem. Čiekurkalna filiālbibliotēkā cikla “Kultūras trešdiena” ietvaros notika prezentācija par čiekurkalnieti Ādolfu Irbīti (115. gadadiena). Bibliotēkas atpazīstamības nolūkos, tā piedalījās Čiekurkalna mājražotāju tirdziņos un mākslas plenērā, pēc kura bibliotēkā tika organizēta izstāde ar plenēra laikā tapušajiem darbiem, kuros atainots bibliotēkas dārzs un ēka. Bibliotēkas dārzā tika eksponēta arī projekta “Čiekurkalna stāsti” fotoizstāde. Sarkandaugavas filiālbibliotēkā organizētas vairākas tematiskas izstādes, tostarp “Aldara” priekštecim “Waldschlösschen” – 160”, “Ironijas un groteskas meistaram Andrim Puriņam – 75”, “Slimība kā dzīves saturs”: Nacionālais psihiskās veselības centrs daiļliteratūrā, “Gaida Graudiņa mūža darbs. Dauderiem – 35”, “Apmaldīties Kundziņsalā” un “Ainas no pagātnes: Sarkandaugava mākslā”.

Grīziņkalna filiālbibliotēka organizēja izziņošanas nodarbības skolēniem, iepazīstinot ar Grīziņkalna vēsturi un novadniekiem. Juglas filiālbibliotēkā tradicionāli rīkotas tematiskās izstādes un materiālu kopas par apkāmes izcilām personībām, tostarp scenogrāfu Pāvilu Šenhofu, rakstniekiem Egilu Lukjanski un Melāniju Vanagu. Pie novadpētniecības ekspozīcijām notika sarunas ciklā “Sarunas par literatūru un dzīvi”, tēmā “Par tiem, kuru nav”, aktualizējot dzejnieka Valda Rūjas, gleznotāja Jurgā Skulmes, rakstnieka Egila Lukjanska un dokumentālā kino redaktora Ainas Adermanes devumu.

Jāņi stabu ielas 64/3 pagalmā (1908)

svinības Stabu ielas 64/3 iekšpagalmā 1908. gadā. Fotografijas oriģināls glabājas filiālbibliotēkas “Avots” novadpētniecības krājumā.

Publikācijas

Pārskata gadā sagatavota un izdota “RCB gadagrāmata 2024–2025”. Gadagrāmatas sadaļā “Vēstures lappuses” ievietotas bibliotēku vēstures publikācijas: Zinta Haļzova “Vieta, kur atgriezties. RCB Bolderājas filiālbibliotēkai 100”; Aija Namavīra “RCB Čiekurkalna filiālbibliotēkai 100”; Jeļena Futa “Mainās bibliotēka, mainās sabiedrība: RCB filiālbibliotēkas “Rēzna” vēsture”; Inta Sallinene “Bibliotēku vēsture ražošanas sanāksmju protokolos: Rīgas pilsētas 11. bērnu un jaunatnes bibliotēkas ražošanas sanāksmju protokoli: 1967.–1968. gads”; Renāte Šidlovskā “Rīgas Modes” – žurnāls 45 gadu garumā”.

Plašāku ieskatu vēsturē sniedz Zanes Ramiņas raksts “Kur glabāja grāmatas latviešu zemnieku sētā” (referāts nolasīts Baltu vienības dienai veltītā starptautiskā konferencē).

Novadpētniecības darba problēmas un to risinājumi

Pārskata gadā novadpētniecības darba problēmas bibliotēkās bija atšķirīgas, tomēr tās tika apzinātas un pakāpeniski risinātas, meklējot piemērotākos un īstenojot konkrētus uzlabojumus.

Atsevišķās bibliotēkās darba nepārtrauktību ietekmēja personāla maiņa un neaizpildītas vakances, kas radīja papildu slodzi esošajiem darbiniekiem un ierobežoja iespējas attīstīt novadpētniecības aktivitātes.

Dažās filiālbibliotēkās joprojām problēma ir nepietiekama apmeklētāju interese par novadpētniecības krājumu. Filiālbibliotēkas šo problēmu risina, veidojot ciešāku sadarbību ar novadpētniecības entuziastiem un ieinteresētu lietotāju iesaisti novadpētniecības pasākumos. Bibliotekāri norāda, ka skolēnu interesi varētu

veicināt ciešāka sadarbība ar izglītības iestādēm, piemēram, projektu nedēļas veltot novadpētniecības tematikai. Vienlaikus jāatzīmē, ka novadpētniecības pasākumu organizēšana ir laikietilpīgs un darbietilpīgs process, turklāt to apmeklētība ir grūti prognozējama.

Par atsevišķām Rīgas apkaimēm ir ierobežots publicēto materiālu apjoms, tādēļ būtiska nozīme ir vietējo iedzīvotāju iesaistei novada izpētē un papildu informācijas avotu meklēšanai. Tiek secināts, ka periodiskajos izdevumos arvien retāk tiek publicēti izvērsti un analītiski materiāli novadpētniecības jomā, savukārt interneta resursi kļūst par nozīmīgu informācijas avotu gan aktualitāšu, gan vēsturisku jautājumu izpētē. Nereti apkaimes iedzīvotāju iniciatīva un publicētie materiāli sociālajos medijos sniedz vērtīgu un kvalitatīvu papildinformāciju par vietējo vidi un notikumiem.

Secinājumi, nākotnes prognozes, vajadzības

Pārskata gadā RCB novadpētniecības darbs attīstīts mērķtiecīgi un sistemātiski. Galvenā uzmanība tika pievērsta krājuma papildināšanai, sakārtošanai, izpētei un sabiedrības informēšanai par tā saturu. Novadpētniecības krājums papildināts ar jauniem izdevumiem un dokumentiem, materiāli marķēti ar RCB uzlīmēm, strukturēti un lietotājiem pārskatāmi izvietoti.

Sekmīgi attīstīta sadarbība ar esošajiem partneriem un apzinātas jaunas sadarbības iespējas. Turpmāk nepieciešams vēl ciešāk sadarboties ar apkaimju iedzīvotājiem un biedrībām, iesaistot novada izpētē dažādas sabiedrības grupas. Bibliotēkas atzīmē, ka norišu cikls "Latviešu grāmatai 500" veicinājis plašu lietotāju iesaisti un palīdzējis apzināt jaunus novadpētniecības materiālus. Vienlaikus jāstiprina novadpētniecības darba publicitāte, meklējot efektīvākos informācijas izplatīšanas risinājumus un apkaimes iedzīvotāju piesaisti.

Nākotnē īpašāka uzmanība jāpievērš fotogrāfiju saglabāšanai digitālā formātā, izvēloties ilgtspējīgākos un kvalitatīvākos risinājumus un iekļaujot krājumā esošos novadpētniecības materiālus digitālajā Latvijas kultūras mantojuma platformā.

Novadpētniecība arī turpmāk būs viens no RCB darbības virzieniem. Bibliotēku vēstures izpētē plānots līdztekus personību izpētei pievērst uzmanību arī mutvārdu vēstures materiālu apzināšanai.

Bibliotēkās, kurās pārskata gadā novadpētniecības krājums izmantots mazāk aktīvi, tomēr saskatāmas attīstības perspektīvas. Nākotnē paredzēts turpināt darbu visos novadpētniecības virzienos, padziļināt sadarbību, veidot publikācijas, iesaistīt plašāku sabiedrību un aktivizēt atmiņu saglabāšanas iniciatīvas, tostarp plašāk iesaistoties "Stāstu bibliotēku" tīklā.

Būtiska nozīme ir arī regulārai pieredzes apmaiņai un profesionālo zināšanu un prasmju pilnveidei novadpētniecības jomā, nodrošinot darba kvalitātes ilgtspējīgu attīstību.

9. Finansējuma piesaiste projektos

Izstrādātie un iesniegtie projektu pieteikumi

- Projekts “Grāmata svētkus svin”

ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķi

2025. gadā Rīgas Apkaimeju iedzīvotāju centra sabiedrības integrācijas un brīvprātīgā darba projektu konkursā Rīgas valstspilsētas pašvaldības iestādēm un struktūrvienībām atbalstīts un saņemts finansējums **RCB projektam “Grāmata svētkus svin”**. Projekts tika līdzfinansēts Rīgas pilsētas Sabiedrības integrācijas programmas ietvaros un tika realizēts **Bolderājas filiālbibliotēkā**.

Finansējums: pieprasīti un saņemti 2454,85 EUR.

Projekta mērķis: Akcentēt grāmatas, bibliotēkas un lasīšanas nozīmi sabiedrībā. Veicināt bibliotēkas apmeklētāju, kuriem dzimtā valoda nav latviešu valoda, piederības sajūtu Bolderājas un Daugavgrīvas apkaimēm un kopīgo valstisko vērtību izpratni. Stiprināt latviešu valodas vidi. Piesaistīt jaunus bibliotēkas lasītājus un veicināt lasīšanu.

Projekta radošā darbnīca “Kā top grāmata” Sandras Osītes vadībā un spēļu diena

Projekta ietvaros organizētās aktivitātes:

- Bibliotēkā notika bērnu rakstnieces **Evija Gulbe** vadīta nodarbība pirmsskolas vecuma bērniem “Sāc dienu ar pasaciņu vienu”. Pasākumā piedalījās Rīgas PII “Saulstariņi” audzēkņi. Rakstniece iepazīstināja bērnus ar savu grāmatu varoņiem, iesaistīja atjautības spēlēs un sarunās. Bērni klausījās, atkārtoja vārdus un frāzes latviešu valodā, paplašinot savu vārdu krājumu un stiprinot valodas prasmes.
- Notika “Klasiskās mūzikas pēcpusdiena bibliotēkā” mūzikas pedagoģes un pianistes Janas Bārtulas vadībā. Dalībnieki iepazīnās ar latviešu mūzikas tradīcijām, komponistiem un noklausījās muzikālus priekšnesumus. Pasākums radīja iespēju apkaimes iedzīvotājiem kopīgi pavadīt laiku izglītojošā un muzikālā gaisotnē.

- Tika organizēta “Spēļu diena bibliotēkā”, kurā piedalījās Bolderājas un Daugavgrīvas pamatskolas 2. klašu skolēni. Pasākums bija veltīts grāmatām, kuru galvenie varoņi ir kaķi. Skolēni diskutēja par izlasītajiem darbiem un spēlēja galda spēli “Flow” (“Straume”), tādējādi veicinot lasītprasmi un sadarbības prasmes.
- Bibliotēkas dārzā notika izglītojoša aktivitāte “Mājputni grāmatās un dzīvē”. Saimniecības “Caunītes” vadītājs Jānis Caune demonstrēja mini Zoo iemītniekus – mājputnus un mazdzīvniekus, stāstīja par to audzēšanu un atbildēja uz jautājumiem. Pasākums pulcēja lielu skaitu apkaimes iedzīvotāju – bērnus, ģimenes un pieaugušos, radot īpašu kopības sajūtu.
- Notika trīs radošās darbnīcas “Kā top grāmata” Sandras Osītes vadībā. Dalībnieki iepazinās ar grāmatas tapšanas procesu, paši izdomāja stāstu, to uzrakstīja un ilustrēja. Katrs dalībnieks izveidoto grāmatu varēja paņemt līdzi uz mājām. Darbnīcās piedalījās bērni no dažādām apkaimēm, tostarp no ģimenēm, kurās latviešu valoda nav dzimtā valoda.
- Bibliotēkā bija apskatāma izstāde “Darbnīcas “Kā top grāmata” interesantākie foto mirkļi”, kas atspoguļoja radošā procesa norisi un dalībnieku iesaisti.
- Noslēgumā notika lekcija “Latviešu grāmatniecības vēstures lappuses”, kurā tika akcentēta latviešu grāmatniecības attīstība un Johana Kristofa Broces (1742–1843) darba “Zīmējumi un apraksti” nozīme Latvijas kultūrvēsturē. Lekcija pulcēja apkaimes iedzīvotājus, studentus un bibliotēkas lasītājus.

Pavisam projekta aktivitātes apmeklēja 329 dalībnieki.

Secinājums: Bolderājas filiālbibliotēka ar projekta aktivitātēm pierādīja sevi kā nozīmīgu informācijas, izglītības, kultūras un sabiedriskās saskarsmes centru. Projekts veicināja latviešu valodas vides stiprināšanu, piederības sajūtas veidošanu apkaimē un valstij, kā arī piesaistīja jaunus bibliotēkas apmeklētājus un sekmēja interesi par lasīšanu.

RCB kā sadarbības partneri piedalījās vairākos finansētos projektos:

- **Iedzīvotāju ideju konkurss “Mans kultūrdārzs Bolderājā”**

ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķi

RCB iesaistījās **RVP aģentūras “Rīgas enerģētikas aģentūra”** izsludinātajā iedzīvotāju ideju konkursā “Mans kultūrdārzs Bolderājā” ([Bolderājas bibliotēkas dārzā taps jauns labiekārtojums bibliotēkas pakalpojumu un kultūras norišu baudīšanai – Rīgas Enerģētikas Aģentūra](#)). Ideju konkurss tiek īstenots Eiropas Savienības INTERREG Baltijas jūras reģiona programmas projekta “Radošas un apritīgas pilsētas – pārejas uz aprites ekonomiku veicināšana vietējā līmenī, iesaistot kultūras un radošās nozares un industrijas CCC)” ietvaros. Projekta ietvaros plānots labiekārtot kultūrvietu Bolderājas filiālbibliotēkas dārzā. Projektu plānots īstenot līdz 2026. gadam. Dārzu plānots veidot un iekārtot kultūras pasākumu vajadzībām, izmantojot aprites

ekonomikas un Jaunā Eiropas Bauhaus principus. 2025. gadā RCB speciālisti iesaistījušies vairākās projekta darba grupās. 6. augustā RCB Bolderājas filiālbibliotēkā notika [tikšanās ar bibliotēkas dārza labiekārtojuma darbu veicējiem](#) – SIA “Tandeems Cycle”, kuras pārstāvji iepazīstināja klātesošos ar sagatavotajām skicēm un pieeju.

Tikšanās ar Bolderājas filiālbibliotēkas dārza labiekārtojuma darbu veicējiem – SIA “Tandeems Cycle”

- **Sabiedrības integrācijas projekts “No tradīcijām līdz patriotismam”**

Bolderājas filiālbibliotēkā Rīgas Bolderājas Jaunās pamatskolas interešu izglītības nodaļa veidojusi audzēkņu darbu izstādi “Krāsu un formu pasaule”, kā arī foto izstādi “Mana apkaime” Sabiedrības integrācijas projekta “No tradīcijām līdz patriotismam” ietvaros. Izstādē eksponēti fotokonkursa labākie darbi. Izstādes atklāšanā 11. novembrī darbu autoriem tika pasniegti goda raksti un balvas.

- **VPP “Sabiedrības saliedētības vektori 2024-2025”**

Čiekurkalna filiālbibliotēka atbalstīja Latvijas Universitātes Valsts pētījumu programmas [projektu “Sabiedrības saliedētības vektori 2024–2025”](#). Filiālbibliotēkas nodrošināja telpas projekta aktivitātēm, informacionālo atbalstu, kā arī sniedza cita veida palīdzību organizatoriskajos darbos. Projekta mērķis: aktivizēt un popularizēt apkaimes kultūras dzīvi, lai iniciatīvu pārņemtu paši apkaimes iedzīvotāji. Bibliotēkas telpās notika iedzīvotāju tikšanās.

10. Publicitāte

Bibliotēkas tēla veidošana, publicitāte, sabiedrības informēšana par bibliotēkas funkcijām, pakalpojumiem

2025. gadā, tāpat kā citos gados, nozīmīga bija bibliotēku pakalpojumu un bibliotēku krājumos esošo informācijas resursu, kā arī bibliotēkas rīkoto pasākumu popularizēšana un informācija sabiedrībai par aktivitātēm un pasākumiem RCB realizēto projektu ietvaros.

Informāciju par RCB struktūrvienību pasākumiem vai citām aktualitātēm sagatavo šīs struktūrvienības atbildīgie darbinieki, bet tālāka informācijas izplatīšana notiek centralizēti – informācija tiek iesniegta RCB Bibliotēku dienestam, kas koordinē sabiedrības informēšanas darbu.

Nozīmīgāko pasākumu un citu aktivitāšu popularizēšanai tika sagatavota informācija nosūtīšanai plašsaziņas līdzekļiem un ievietošanai RCB tīmekļvietnē un sociālo mediju profilos. Sadarbībā ar RD un RVP IKSD sabiedrisko attiecību speciālistiem un IKSD Kultūras pārvaldes darbiniekiem informācija tāpat kā katru gadu regulāri tika ievietota [RVP IKSD tīmekļvietnes](#) jaunumu sadaļā, kā arī [RVP informatīvajā portālā](#). Izvērtējot potenciālo mērķauditoriju, informācija tika sūtīta sadarbības partneriem, plašsaziņas līdzekļiem.

Kultūrpunktu “Strops” pasākumi Čiekurkalna un Bolderājas filiālbibliotēkas dārzā

2025. gada nozīmīgākās aktualitātes, kam tika veltīta īpaša uzmanība (informācijas ievietošana RCB tīmekļvietnē un sociālajos medijos, informācija plašsaziņas līdzekļiem, pasākumu norises fotografēšana un fotogaleriju veidošana), bija:

- filiālbibliotēkas “Rēzna” atvēršana pēc telpu renovācijas;
- konference “Latviešu grāmatniecība un literatūra: no pagātnes uz nākotni”, kas notika norišu cikla “Latviešu grāmatai 500” ietvaros;
- pasākumi un aktivitātes Bolderājas filiālbibliotēkas realizētajā RCB sabiedrības integrācijas projektā “Grāmata svētkus svin” (skat. [Finansējuma piesaiste projektos](#));
- izstāžu atvēršanas pasākumi, tikšanās ar autoriem un māksliniekiem;
- RVP vasaras kultūrpunktu “Strops” pasākumi Bolderājas un Čiekurkalna filiālbibliotēkas dārzā;
- Nacionālo skaļās lasīšanas sacensību Rīgas reģionālais fināls VEF Kultūras pilī;
- Čiekurkalna filiālbibliotēkas simtgades svinības un Imantas filiālbibliotēkas 45 gadu jubilejas pasākums;
- [RCB starptautiskās aktivitātes](#);
- neatņemama RCB pasākumu daļa ir apmeklētājiem piedāvātās mākslas un radošo darbu izstādes, kas regulāri bija apskatāmas CB un filiālbibliotēkā. Katru mēnesi RCB tīmekļvietnē tika publicēts plašā izstāžu piedāvājuma apkopojums [“Mākslas un radošo darbu izstādes \(mēnesis\)”](#).

- Reizi mēnesī tika aktualizēta un papildināta vienota parauga informatīva slaidrāde demonstrēšanai CB un 11 filiālbibliotēkās, kurās ir informatīvie monitori. Slaidrāde sagatavota, ievērojot Rīgas vizuālo identitāti, un satur svarīgāko informāciju par RVP, RCB un filiālbibliotēkām (kontakta informācija, darba laiks, aktualitātes, pasākumi, izstādes utt.).

RCB **reklāmas suvenīri** ar bibliotēkas simboliku: pildspalvas, mapes, auduma maisiņi, krekliņi, lietussargi, aproces, atstarotāji, krūzes.

Bibliotēkas informācija tīmeklī

- **RCB tīmekļvietne**

Sabiedrības informēšanai interneta telpā tiek uzturēta RCB tīmekļvietne rcb.lv. Svarīgākais tīmekļvietnes uzdevums ir atspoguļot aktuālās

izmaiņas bibliotēku darbā un sniegto pakalpojumu pieejamībā. Lai atvieglotu pieeju informācijai un tā būtu pārskatāmāka, veiktas izmaiņas tīmekļvietnes struktūrā un informācijas izkārtojumā. Vienotajā tīmekļvietnes struktūrā iekļauta arī bērniem domātā informācija. 2025. gadā RCB tīmekļvietnē publicēti 473 ieraksti: aktualitātes, fotogalerijas, vakances, informācija par pakalpojumiem u. c.

- **Sociālie mediji**

RCB ir profili/lapas sociālajos medijos facebook.com/RigaCB, twitter.com/RigaCB, instagram.com/rigascb, kur tiek atspoguļota informācija par RCB un filiālbibliotēkām (RCB filiālbibliotēkas atsevišķus profilus neveido, informācija par visām struktūrvienībām tiek atspoguļota vienā kopīgā RCB kā iestādes profilā, ko uztur RCB Bibliotēku dienesta speciālisti). Sociālajiem medijiem ir liela nozīme sabiedrības informēšanā, jo cilvēki salīdzinoši bieži tos izmanto, līdz ar to informāciju saņem ātrāk. Dažādiem sociālajiem medijiem atšķirīga ir to auditorija, publicējot informāciju dažādos informācijas kanālos, tiek panākta lielāka sabiedrības informētība. Tāpēc izvērtēta RCB profila uzturēšana katrā no sociālajiem medijiem.

RCB lapas facebook.com/RigaCB sekotāju skaits pieaudzis (2025. gadā - 2920; 2024. gadā - 2678, 2023. gadā - 2487). Facebook uzskatāms par nozīmīgāko RCB informācijas un komunikācijas kanālu sociālajos medijos.

RCB profila sociālajos medijos Instagram instagram.com/rigascb un twitter.com/RigaCB sekotāju skaits ir mainīgs.

Sociālo mediju saturvienību skaits

	2025
Facebook	577
Instagram	428
Platforma X	97

- **Citas tīmekļvietnes**

- Informācija par RCB kā Rīgas valstspilsētas pašvaldības iestādi atrodama [RVP IKSD tīmekļvietnes iestāžu katalogā](#);
- Nozīmīgākā profesionālā informācija par RCB tika nosūtīta [Latvijas Bibliotēku portālam](#);
- Balstoties uz statistikas datu administrēšanas sistēmā ievadīto CB un visu filiālbibliotēku pamatinformāciju un statistikas datiem, šī informācija tiek atspoguļota [Latvijas Kultūras datu portālā](#);
- Informācija par pasākumiem RCB tiek ievietota portālā [Kultūras kalendārs](#).
- Google meklētājā un kartē tika atjaunota RCB nodaļu un filiālbibliotēku kontaktinformācija, kā arī veiktas izmaiņas bibliotēku darba laikā.
- Informācija par pasākumiem norišu ciklā "Latviešu grāmatai 500" tika iesniegta un publicēta tīmekļvietnēs [notikumi | Latviešu grāmatai 500](#) un [Latviešu grāmatai 500 - Biblioteka.lv](#).

Ar publicitātes darbu saistītās problēmas un to risinājumi

Joprojām aktuāli bija autortiesību jautājumi un tam atvērtais finansējums. 2025. gadam bija noslēgts licences līgums ar biedrību AKKA/LAA par atļauju 2025. gadā RCB pasākumos publiskā izpildījumā izmantot muzikālos, literāros un horeogrāfiskos darbus.

Aktīvi norit darbs pie RCB aktuālās informācijas izplatīšanas internetā, sociālajos medijos, taču grūtāk ir sasniegt to sabiedrības daļu, kas internetu informācijas iegūšanai ikdienā neizmanto.

Bibliotēku vizuālā tēla veidošana pilsētvidē, izmantojot uzrakstus, attēlus, gaismas reklāmas elementus u. c. ne tikai atvieglo bibliotēkas atrašanu, bet veicina arī to atpazīstamību. Uz filiālbibliotēkas "Rēzna" ēkas fasādes tika izvietots RCB logo un uzskatāms uzraksts "Bibliotēka".

11. Sadarbības tīkla raksturojums

ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķi

Sadarbība ar pašvaldību un pašvaldības institūcijām

RCB darbs ik gadu notiek aktīvā sadarbībā ar pārraugošo RVP IKSD, īpaši ciešā sadarbībā ar Kultūras pārvaldi un Izglītības pārvaldi. Dažādu darba jomu īstenošanā iesaistās arī citi RVP departamenti, piemēram, Pilsētas attīstības departaments, Labklājības departaments, Īpašuma departaments.

Sabiedrības informēšanas darbs notiek sadarbībā ar RVP sabiedrisko attiecību speciālistiem, RVP IKSD Kultūras pārvaldes Kultūras projektu un publisko pasākumu nodaļu un sabiedrisko attiecību speciālistiem.

2025. gadā, piedaloties darba grupu sanāsmēs par ēkas Brīvības ielā 49/53 renovāciju un RCB attīstību, turpinājās cieša sadarbība ar RVP kapitālsabiedrību "Rīgas nami".

RCB direktore Dzidra Šmita piedalījās RVP darba grupās, kur iepazīstināja ar RCB tīklu, paveikto un iecerēto bibliotēku tīkla attīstībā. Tāpat RCB direktore regulāri piedalījās RVP IKSD Kultūras pārvaldes organizētās kultūras iestāžu vadītāju sanāsmēs, kurās tika apspriesta iestāžu dalība Rīgas kultūras dzīves organizēšanā. 2025. gadā sadarbības rezultātā veiksmīgi tika organizētas vasaras kultūrpunktu "Strops" aktivitātes Bolderājas un Čiekurkalna filiālbibliotēkas dārzā. Pateicoties RVP piešķirtajam finansējumam (10 000 EUR), 2025. gadā RCB un filiālbibliotēkās tika organizēti pasākumi norišu cikla "Latviešu grāmatai 500" ietvaros (skat. ["Latviešu grāmatai 500" pasākumi](#)).

Aktīva sadarbība ar RVP IKSD notika, realizējot Rīgas vispārējās izglītības iestāžu bibliotēku metodisko pārraudzību, īpaši risinot jautājumus, kas saistīti ar skolu bibliotēku krājumu pārbaudēm un izglītības iestāžu tīkla optimizācijas procesu ietekmi uz skolu bibliotēkām. Konsultācijas tika saņemtas un problēmsituācijas risinātas sadarbībā ar RVP IKSD Izglītības pārvaldi, Finanšu pārvaldi un RVP Finanšu departamentu (vairāk skat. [Metodiskais un konsultatīvais atbalsts izglītības iestāžu bibliotēkām](#)).

RCB piedalījās pašvaldības izsludinātajā sabiedrības integrācijas projektu konkursā, Bolderājas filiālbibliotēkā īstenojot projektu "Grāmata svētkus svin".

Bolderājas filiālbibliotēkā turpinājās bibliotēkas dārza labiekārtošana, kas tiek īstenota ES INTERREG Baltijas jūras reģiona programmas projekta "Radošas un apritīgas pilsētas – pārejas uz aprites ekonomiku veicināšana vietējā līmenī, iesaistot kultūras un radošās nozares un industrijas (CCC)" ietvaros. Vairāk informācijas [CCC – Rīgas Enerģētikas Aģentūra](#). Projektu īsteno **RVP aģentūra "Rīgas enerģētikas aģentūra"** projekta konkursa "Mans kultūrdārzs Bolderājā" ietvaros (vairāk skat. [Finansējuma piesaiste projektos](#)).

Sadarbība Rīgas valstspilsētas pašvaldības ilgspējas mērķu un virzienu īstenošanā

Dokumenta "Rīgas attīstības programma 2022.–2027. gadam" sadaļā "Daudzveidīga un autentiska kultūrvide" kā viena no Rīgas kultūrvietām norādīta RCB. Viens no attīstības programmas uzdevumiem norādīts - "Turpināt attīstīt un iedzīvināt trešās telpas konceptu pilsētas bibliotēkās, veidot tās atvērtas kā kopienu zināšanu, mākslas un kultūras telpu un tikšanās vietu; definēt trešās telpas standartu un atbilstoši tam attīstīt RCB galveno ēku un filiālbibliotēku tīklu. Pilnveidot kultūras centru pakalpojumu klāstu un attīstīt kultūras centrus kā aktuālu kultūras notikumu un radošās darbības vietas." Atbilstoši attīstības programmai RVP iespēju robežās attīsta RCB infrastruktūru (ēku un telpu remontu) un uzlabo piekļūstamību.

Nozīmīgi RCB sadarbības partneri ir:

- pašvaldības izglītības iestādes;

- interešu izglītības centri, Dienas centri bērniem un pilngadīgām personām (izstādes, pasākumi, skat. “Darbs ar bērniem un jauniešiem” un “Pakalpojumi un pasākumi atsevišķām lasītāju mērķgrupām”);
- RVP Kultūras iestāžu apvienība un tās iestādes: **Ziemeļrīgas kultūras apvienība**: (informācijas apmaiņa par pasākumiem, izstādes, vasaras pasākumu programma, telpas RCB pasākumiem). Piemēram, **VEF kultūras pils** organizēja vasaras kultūrpunktu “Strops” Čiekurkalna filiālbibliotēkas dārzā un nodrošināja telpas Skaļās lasīšanas Rīgas reģiona finālam, ko organizēja RCB, savukārt **Pārdaugavas Kultūras apvienība** vasaras kultūrpunktu “Strops” organizēja Bolderājas filiālbibliotēkas dārzā;

Tautas lietišķās mākslas studiju izstādes Daugavas filiālbibliotēkā un filiālbibliotēkā “Vidzeme”

- RVP Kultūras un tautas mākslas centri, tajās darbojošās tautas lietišķās mākslas, glezniecības, fotostudijas u. c. (izstāžu organizēšana bibliotēkās); RCB konference “Latviešu grāmatniecība un literatūra. Ceļā no pagātnes uz nākotni” notika Rīgas Kultūras un tautas mākslas centrā “**Mazā gilde**”;
- 23.–24.septembrī Rīgas domē notika RVP kultūras iestāžu apvienības muzeja “**Rīgas Jūgendstila centrs**” organizēta starptautiska konference “Jūgendstila daudzveidība reģionālajā kontekstā”. RCB konferences atbalstam sagatavoja plašu informācijas resursu izstādi, kas bija veltīta arhitektūras zinātņu doktoram, akadēmiķim, starptautiski atzītam jūgendstila pētniekam Jānim Krastiņam.
- RCB atbalsta **Rīgas apkaimju biedrību** iniciatīvas, iesaistās kopīgu pasākumu rīkošanā, Rīgas iedzīvotāju informēšanā. 2025. gadā sadarbībā ar ČAB turpinās Čiekurkalna filiālbibliotēkas teritorijas iekārtošana un attīstīšana par nozīmīgu apkaimes kultūrvietu. ČAB organizē apkaimes iedzīvotāju pavasara un rudens talkas un kultūras pasākumus. Turpinās sadarbība ar Āgenskalna, Bolderājas un Torņakalna apkaimes biedrībām, popularizējot bibliotēkas un to pakalpojumus šajās apkaimēs.

Citi sadarbības partneri reģionā un Latvijā, veiktās sadarbības aktivitātes

RCB sadarbojās ar dažādām **Latvijas bibliotēkām**.

Tradicionāli nozīmīga ir **sadarbība ar LNB**, kas organizē seminārus, tikšanās, sanāksmes, kā arī sniedz konsultācijas publisko bibliotēku direktoriem un speciālistiem. RCB sadarbojās ar LNB, uzņemot LNB īstenoto starptautisko projektu un mācību dalībniekus RCB filiālbibliotēkās.

RCB visa gada garumā sadarbojās ar citām **Latvijas publiskajām bibliotēkām**:

- Erasmus+ programmas ietvaros RCB uzņēma bibliotekārus no Ļubļinas vojevodistes Hieronima Lopačinska publiskās bibliotēkas (Polija) (Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie). Mācību programmas ietvaros, viena mācību diena (23.jūlijā) tika organizēta **Ogres Centrālajā bibliotēkā**, bet viena (24. jūlijā) - **Jūrmalas Centrālajā bibliotēkā**.
- 26. septembrī RCB apmeklēja divas kolēģu grupas no citām Latvijas pilsētām: **Ikšķiles pilsētas bibliotēkas** bibliotekāri un apmeklētāji viesojās Torņakalna filiālbibliotēkā, savukārt, **Latgales Centrālās bibliotēkas** kolēģi pieredzes apmaiņas braucienā apmeklēja Torņakalna filiālbibliotēku, Āgenskalna filiālbibliotēku un filiālbibliotēku "Vidzeme" .
- 30. oktobrī RCB direktores vietniece Vineta Baško un Bibliotēku dienesta vadītāja Aiga Balode apmeklēja **Valmieras Integrēto bibliotēku**, lai piedalītos konferencē "Digitālā mantojuma dienas 2025: digitalizācija, autortiesības un MI izmantojums".
- 22. decembrī RCB direktore Dzidra Šmita, direktores vietniece Vineta Baško, direktores vietniece Linda Štamere, Bibliotēku dienesta vadītāja Aiga Balode, Personāla nodaļas vadītāja Sanita Lapiņa un Biroja vadītāja Sigita Sīle pieredzes apmaiņā apmeklēja **Ulbrokas bibliotēku** un kultūras centru **Ulbrokas Pērle**.
- Kolēģi no Latvijas bibliotēkām apmeklēja RCB Repozitārija apmaiņas krājumu, lai bez maksas saņemtu grāmatas savu bibliotēku krājumu papildināšanai.

Turpinājās bibliotēkas **sadarbība ar apgādiem**, rīkojot tikšanās ar grāmatu autoriem un tulkotājiem. **Apgāds Zvaigzne ABC** Nacionālo skaļās lasīšanas sacensību Rīgas reģionālā fināla uzvarētājiem nodrošināja balvas - augstvērtīgas grāmatas jauniešiem.

Sadarbībā ar **Dramaturgu asociāciju** aprīlī un maijā RCB un filiālbibliotēkās norišu cikla "Latviešu grāmatai 500" ietvaros notika tikšanās ar Latvijas dramaturgiem.

Sadarbībā ar **Latvijas Rakstnieku savienību** augustā un septembrī RCB filiālbibliotēkās tika organizēti Dzejas dienu pasākumi.

2025. gadā RCB sadarbojās ar **LKA LKK, LU Humanitāro zinātņu fakultāti un LNB** un nodrošinot kvalifikācijas prakses vietas pieciem studentiem KAN, Daugavas, Ilģuciema filiālbibliotēkā un filiālbibliotēkā "Zemgale".

Pārrobežu sadarbība, starptautiskā sadarbība

2025. gadā RCB īstenoja pārrobežu sadarbību, uzņemot ārvalstu viesus, dodoties pieredzes apmaiņas braucienos un piedaloties starptautiskās mācībās.

2025. gadā RCB nepiedalījās ikgadējā starptautiskajā IFLA kongresā un IFLA MetLib konferencē. IFLA kongress tika organizēts Kazahstānas galvaspilsētā Astanā. Tā kā šobrīd Kazahstāna iekļauta to valstu sarakstā, kas pārkāpj pret Krieviju vērstās sankcijas, kā arī pozicionē neitrālu attieksmi Krievijas - Ukrainas karā, RCB tika

pieņemts lēmums kongresu neapmeklēt. Savukārt IFLA MetLib konference tika organizēta Kanādas pilsētā Toronto, bet šis brauciens tika izvērtēts kā saimnieciski neizdevīgs.

13.–19. maijā četras RCB galvenās bibliotekāres piedalījās **Šauļu apriņķa Povila Višinska publiskās bibliotēkas** (Šiaulių apskrities Povilo Višinskio viešoji biblioteka) (Lietuva) organizētā Erasmus+ starptautiskā mācību projektā par darbu ar jauniešiem, kuriem ir īpašas vajadzības “Tiltu veidošana: bibliotekāru iedrošināšana sniegt atbalstu jauniešiem ar īpašām vajadzībām” (“Bridging Gaps: Empowering Librarians To Support Youth With Special Needs”).

Atzīmējot Rīgas un Brēmenes (Vācija) pilsētu sadarbības 40. gadadienu, Brēmenē bija apskatāma RCB fotoizstāde “Viena diena bibliotēkas dzīvē”. Jūnijā un jūlijā fotoizstāde eksponēta **Brēmenes Grēpelingenes (Gröpelingen) apkaimes bibliotēkā**, bet no 15. jūlija līdz augusta vidum – **Brēmenes Huhtingas (Huchting) apkaimes bibliotēkā**. 25.–26. jūnijā Brēmenē viesojās un Brēmenes Grēpelingenes apkaimes bibliotēku un izstādi apmeklēja RCB direktore Dzidra Šmita.

Atzīmējot **Baltu vienības dienu**, RCB septembris tradicionāli tika pasludināts par lietuviešu literatūras mēnesi. Par nozīmīgu tradīciju izveidojusies Baltu vienības dienu atzīmēšana sadarbībā ar **Viļņas Centrālo bibliotēku**. 22. septembrī svinības tika organizētas Lietuvā. RCB pārstāvēja RCB direktore Dzidra Šmita, direktora vietniece Linda Štamere, Bibliotēku dienesta galvenā eksperte bibliotēku jomā Gida Zepkāne un Biroja vadītāja Sigita Sīle. Viļņas kolēģi organizētajā kultūras programmā galvenā uzmanība tika veltīta Baltijas valstu vēsturei un kultūrai.

RCB pārstāves kopā ar Viļņas Centrālās bibliotēkas direktori Rimu Gražieni un direktora vietnieci Simonu Žilieni
RCB direktore Dzidra Šmita un Viļņas Centrālās bibliotēkas direktore Rima Gražiene

RCB direktora vietniece Vineta Baško, Bibliotēku dienesta vadītāja Aiga Balode un galvenā eksperte bibliotēku jomā Zane Ramiņa 10.–12. septembrī apmeklēja **Kauņas apgabala publisko bibliotēku** (Kauno apskrities viešojų Ažuolyno biblioteka), **Kauņas pilsētas publisko bibliotēku** (Kauno Vinco Kudirkos viešoji biblioteka), lai iepazītos ar bibliotēku sniegtajiem pakalpojumiem un pārrunātu turpmākās sadarbības iespējas.

RCB direktora vietniece Vineta Baško, Bibliotēku dienesta vadītāja Aiga Balode, Bibliotēku dienesta galvenā eksperte bibliotēku jomā Zane Valaine un Personāla nodaļas vadītāja Sanita Lapiņa 3.–5. decembrī apmeklēja **Viļņas apgabala Adomas Mickevičus publisko bibliotēku** (Vilniaus apskrities Adomo Mickevičiaus viešoji biblioteka), lai iepazītos ar bibliotēkas sniegtajiem pakalpojumiem un pārrunātu turpmākās sadarbības iespējas.

RCB uzņēma sadarbības partnerus no citām valstīm:

- 3. jūnijā Āgenskalna un Torņakalna filiālbibliotēkas Erasmus+ programmas ietvaros apmeklēja **Berlīnes publisko bibliotēku** darbinieki.
- 16.–20. jūnijā bibliotekāri no **Šauļu apriņķa Povila Višinska publiskās bibliotēkas** (Šiaulių apskrities Povilo Višinskio viešoji biblioteka) (Lietuva) Erasmus+ prpgrammas ietvaros apmeklēja Čiekurkalna, Bolderājas, Torņakalna filiālbibliotēku, filiālbibliotēku “Rēzna” un “Vidzeme”, kā arī ĀAP Rīgas patversmes Dienas centrā.

Šauļu apriņķa Povila Višinska publiskās bibliotēkas un RCB darbinieki Čiekurkalna filiālbibliotēkā

- 21.–25. jūlijā Erasmus+ programmas ietvaros RCB uzņēma bibliotekārus no **Ļubļīnas vojevodistes Hieronima Lopačinska publiskās bibliotēkas** (Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie) (Polija) bibliotēkas. RCB izstrādāja mācību programmu, kuras ietvaros mācības tika organizētas Āgenskalna, Bolderājas, Daugavas, Torņakalna filiālbibliotēkā, filiālbibliotēkā “Vidzeme”, LNB, Ogres Centrālajā bibliotēkā un Jūrmalas Centrālajā bibliotēkā.
- 18. septembrī Bolderājas un Torņakalna filiālbibliotēku apmeklēja **Viļņas apgabala Adoma Mickevičus publiskās bibliotēkas** (Vilniaus apskrities Adomo Mickevičiaus viešoji biblioteka, Lietuva) kolēģi.
- 8. oktobrī projekta “Iekļaujošas bibliotēkas: vieno un iedvesmo” (Bridging & Empowering: Libraries for inclusion) Nordplus programmas ietvaros Bolderājas filiālbibliotēku, filiālbibliotēku “Rēzna” un ĀAP Rīgas patversmes Dienas centrā apmeklēja projekta dalībnieki - bibliotēku darbinieki no **LNB, Latvijas Neredzīgo bibliotēkas, Lietuvas un Somijas bibliotēkām**.

Visu gadu ar e-pasta starpniecību tika uzturēti kontakti ar ārvalstu sadarbības partneriem Viļņā (Lietuva), Tallinā, Pērnāvā (Igaunija), Krakovā (Polija), Brēmenē (Vācija), Helsinkos (Somija).

**Ļubļinas vojevodistes Hieronima Lopačinska publiskās bibliotēkas darbinieki
Bolderājas filiālbibliotēkā un filiālbibliotēkā "Vidzeme"**

Bibliotēku interešu aizstāvības darbs

Bibliotēkas interešu aizstāvība tiek īstenota regulārā darbā un sadarbībā ar RD (Izglītības, kultūras un sporta komitejas, kā arī citu komiteju deputāti), RVP (IKSD un citu departamentu direktori, nodaļu vadītāji un darbinieki). RCB direktore regulāri tiekas ar amatpersonām un darbiniekiem, kuru kompetencē ir kultūras iestāžu pārraudzība, lai stāstītu par RCB darbu, problēmām un sasniegumiem. RCB aktīvi iesaistās RVP stratēģiski svarīgu attīstības dokumentu izstrādē (Rīgas valstspilsētas pašvaldības kultūrpolitikas pamatnostādnes 2025.–2028. gadam, Rīgas attīstības programma 2022.–2027. gadam), kur bibliotēka tiek atspoguļota kā nozīmīga Rīgas kultūras dzīves sastāvdaļa. Regulāras un ilgstošas interešu aizstāvības un sadarbības rezultātā RVP realizē mērķtiecīgu RCB tīkla infrastruktūras attīstību un pilnveidi: 2022. gadā atvērta Āgenskalna filiālbibliotēka, 2023. gadā atvērta Torņakalna filiālbibliotēka, 2024. gadā pēc renovācijas atvērta Bolderājas filiālbibliotēka, 2025. gadā pēc renovācijas atvērta filiālbibliotēka "Rēzna". 2025. gadā remontdarbu uzsākšanai sagatavota CB. Plānots renovācijas darbus turpināt citās RCB struktūrvienībās/filiālbibliotēkās. RVP regulāri atbalsta RCB dalību RVP sabiedrības integrācijas projektos, tāpat RCB tiek atzinīgi novērtēta kā sadarbības partneris dažādos projektos.

Sadarbības tīkls bērnu un jauniešu apkalpošanā

- pašvaldības izglītības iestādes: Rīgas vispārējās izglītības iestādes (tai skaitā skolas, kas īsteno speciālās izglītības programmas) un PII, mūzikas un mākslas skolas (izstādes, pasākumi, skat. ["Darbs ar bērniem un jauniešiem"](#), konsultatīvais atbalsts bibliotēkām);
- interešu izglītības centri, Dienas centri bērniem (izstādes, pasākumi, skat. ["Darbs ar bērniem un jauniešiem"](#)).

12. Metodiskais un konsultatīvais darbs

Situācijas apraksts, kopaina, metodiskā un konsultatīvā darba prioritātes pārskata periodā

Metodisko darbu, konsultācijas, informatīvo atbalstu RCB nodaļām un filiālbibliotēkām sniedz Bibliotēku dienesta eksperti, KAN, ISAN speciālisti. Regulāri tiek aktualizēti normatīvie dokumenti, metodiskie materiāli, instrukcijas, iespēju robežās nodrošināta profesionālā pilnveide.

Metodiskā un konsultatīvā darba prioritātes 2025. gadā bija kvalitatīvu bibliotekāro pakalpojumu nodrošināšana, kvalitatīvs darbs ar BIS ALISE un tās sniegto iespēju izmantošana. Turpinājās digitālo informācijas resursu izmantošanas prasmju papildināšana darbiniekiem. Svarīgas bija RCB sniegtās konsultācijas Rīgas skolu bibliotekāriem par bibliotēku krājumu inventarizāciju veikšanu.

Reģiona galvenās bibliotēkas veiktie metodiskie pasākumi un konsultācijas, īstenotie profesionālās pilnveides un pieredzes apmaiņas pasākumi

RCB organizētie profesionālās pilnveides pasākumi

	Norises laiks	Pasākuma nosaukums, galvenās tēmas	Norises veids	Dalībnieku skaits
1.	08.01.2025.	Žurnālu izsniegšana un citi bibliotekārā darba aktuālie jautājumi	Tiešsaistē	88
2.	30.01.2025.	Nodarbība darbā ar bērniem un jauniešiem	Klātienē	30
3.	10.03.2025.	Nodarbība Rīgas skolu bibliotekāriem "BIS ALISE (skolu)"	Tiešsaistē	100
4.	11.03.2025.	Nodarbība Rīgas skolu bibliotekāriem "BIS ALISE (skolu). Komplektēšana"	Tiešsaistē	102
5.	12.03.2025.	Nodarbība Rīgas skolu bibliotekāriem "BIS ALISE (skolu). Cirkulācija"	Tiešsaistē	89
6.	13.03.2025.	Nodarbība Rīgas skolu bibliotekāriem "BIS ALISE (skolu). Inventarizācijas"	Tiešsaistē	106
7.	02., 03.04.2025.	Nodarbība RCB bibliotekāriem darbiniekiem "BIS ALISE"	Tiešsaistē	130
8.	07., 08., 14., 15.05.2025.	Nodarbību cikls jaunajiem RCB darbiniekiem	Klātienē / Tiešsaistē	32
9.	30.09., 02.10.2025.	Nodarbība RCB bibliotekāriem darbiniekiem "Projekts "Sabiedrības digitālo prasmju attīstība""	Tiešsaistē	100
10.	20.10.2025.	Nodarbība Rīgas skolu bibliotekāriem "BIS ALISE (skolu)"	Tiešsaistē	103
11.	21.10.2025.	Nodarbība Rīgas skolu bibliotekāriem "BIS ALISE (skolu). Inventarizācijas"	Tiešsaistē	121
12.	22.10.2025.	Nodarbība Rīgas skolu bibliotekāriem "BIS ALISE (skolu). Komplektēšana. Cirkulācija"	Klātienē	92
13.	23.10.2025.	Nodarbība Rīgas skolu bibliotekāriem "BIS ALISE (skolu). Statistika"	Tiešsaistē	107
14.	25.11.2025.	Konference "Latviešu grāmatniecība un literatūra: ceļā no pagātnes uz nākotni"	Klātienē	60
15.	26., 27.11.2025.	Nodarbība RCB bibliotekāriem darbiniekiem "BIS ALISE"	Tiešsaistē	130
		Dalībnieku skaits kopā		1390
				(820 skolu bibliotekāri)

RCB darbinieku profesionālās pilnveides ietvaros

tradicionāli tika organizēts nodarbību cikls RCB darbiniekiem, kam stāžs RCB ir mazāks par vienu gadu. Četrās dienās notika astoņas nodarbības par šādām ar RCB darba tēmām: RCB struktūra un darbība, lietotāju apkalpošana, darbs ar BIS ALISE, RCB krājums, publicitāte, novadpētniecība u. c. Nodarbības notika gan klātienē, gan tika organizētas tiešsaistē MS Teams platformā.

**RCB jaunie bibliotekāri tiekas
Bolderājas filiālbibliotēkā**

RCB Bibliotēku dienesta **galvenie eksperti bibliotēku jomā koordinē RCB un filiālbibliotēku darbu visās**

bibliotekārā darba jomās: konsultē par darbu ar krājumu, uzskaiti, lietotāju apkalpošanas jautājumos, par darbu ar datubāzēm un uzzīņu darbu, par novadpētniecības jautājumiem, rakstu sagatavošanu un iesniegšanu RCB sagatavotajiem izdevumiem, RCB īstenotajiem projektiem, publicitātes jautājumiem u. c.

RCB Bibliotēku dienesta speciālisti strādāja šādās jomās:

- bibliotēku pakalpojumi, lietotāju apkalpošana un informēšana;
- novadpētniecības datubāzes ierakstu rediģēšana;
- RCB realizēto projektu koordinēšana;
- norīšu cikla “Latviešu grāmatai 500” pasākumu koordinēšana, līgumu sagatavošana, vizuālo materiālu sagatavošana;
- starptautisko un nacionālo lasīšanas veicināšanas programmu - Ziemeļvalstu literatūras nedēļas, BJVŽ, “Skaļās lasīšanas sacensības”, “Grāmatu starts” - koordinēšana RCB;
- RCB tīmekļvietnes rcb.lv satura veidošana un publicēšana;
- dažādu slaidrāžu par RCB sagatavošana;
- RCB 2024. gada darba pārskata, 2025. gada darba plāna sagatavošana;
- RCB skaitlisko rādītāju apkopošana un analīze, filiālbibliotēku statistikas datu kvalitātes pārraudzība Latvijas Kultūras datu portālā;
- RCB rīkojumu projektu sagatavošana par dažādiem bibliotekārā darba procesiem (lietotāju reģistrēšana, darbs ar personu datiem RCB lietotāju datubāzē, personas datu aizsardzība, žurnālu izsniegšanas kārtība u. c.);
- dalība RCB struktūrvienību reglamentu, darbinieku amata aprakstu sagatavošanā;
- RCB struktūrvienību telpu funkcionālo plānu, mēbeļu specifiskācijas sagatavošana;
- mākslinieciskās noformēšanas darbi CB un filiālbibliotēkās, publicitātes materiālu vizuālo projektu, norāžu un izkārtņu skiču izstrādāšana;

- darbošanās RCB Komplektēšanas padomē, RCB krājumu komisijā, krājumu inventarizācijas komisijā;
- informācijas sagatavošana par RCB iesniegšanai pašvaldībā, LNB, LR KM;
- dalība atbildes vēstuļu projektu sagatavošanā RCB lasītājiem un iedzīvotājiem;
- SBA pakalpojumu nodrošināšana RCB.

RCB Bibliotēku dienesta galvenā eksperte bibliotēku jomā pārstāv RCB Rīgas iekļaujošas un saliedētas sabiedrības pamatnostādņu 2026.–2032. gadam izstrādes darba grupā. Decembrī notika darba grupas pirmā tikšanās.

RCB Bibliotēku dienesta eksperti ir vislielākajā mērā iesaistīti RCB izdevējdarbībā: 2025. gadā tika sagatavots un izdots ikgadējais profesionālais izdevums "RCB gadagrāmata 2024–2025". Tika sagatavots informatīvs izdevums "Rīgas Centrālā bibliotēka un filiālbibliotēkas. Riga Central Library and Its Branch Libraries".

"Rīgas Centrālās bibliotēkas gadagrāmatas 2024–2025" atvēršanas svētki Eduarda Smilģa Teātra muzejā
Muzicē Laima un Arnis Miltiņi. Ziedi visu 22 RCB Gadagrāmatas izdevumu sastādītājai Intai Sallinenei

Metodiskais un konsultatīvais atbalsts izglītības iestāžu bibliotēkām

Metodisko un konsultatīvo atbalstu Rīgas vispārizglītojošo skolu darbiniekiem sniedz RCB Bibliotēku dienesta un ISAN speciālisti, kā arī nepieciešamības gadījumā citi speciālisti un RCB vadība. Pārskata periodā konsultācijas sniegtas klātienē, attālināti pa telefonu, e-pastā un dažādās tiešsaistes platformās. Lai apspriestu skolu bibliotēku darba aktualitātes, 15. aprīlī tika organizēta sanāksme, kurā piedalījās IKSD Izglītības pārvaldes, Kultūras pārvaldes, Finanšu pārvaldes vadītāji un vietnieki, RCB direktore Dzidra Šmita, direktores vietniece Vineta Baško, Bibliotēku dienesta vadītāja Aiga Balode un ISAN vadītāja Dace Vlasova. Sanāksmē tika aktualizēti jautājumi, kas saistīti ar skolu bibliotēku metodisko pārraudzību, skolu bibliotēku krājumu uzskaiti (BIS ALISE un tradicionāli) un skolu bibliotēku krājumu inventarizācijām. Tā kā pagājuši jau 8 gadi, kad skolu bibliotēkas veica pirmās krājumu inventarizācijas RCB pārraudzībā, aktualizējās jautājums par atkārtotu skolu bibliotēku krājumu inventarizāciju veikšanu. Pēc sanāksmes IKSD izdod skolām saistošu rīkojumu, kurā noteikts, ka bibliotēku krājumu inventarizācijas veicamas automatizēti. Līdz 2025. gada beigām tikai trīs RVP pārziņā esošās skolas nav iegādājušās BIS ALISE licenci (Rīgas Valsts 1. ģimnāzija izmanto pašu izveidotu bibliotēkas krājuma uzskaites sistēmu, Rīgas Valsts 2. ģimnāzija joprojām izmanto

automatizēto sistēmu LIIS, ko uztur pašu spēkiem, Rīgas 86. vidusskola joprojām krājuma uzskaiti turpina tradicionāli). 2025. gadā piecās skolu bibliotēkās veiktas automatizētas bibliotēkas krājuma inventarizācijas, ko pārrauga RCB. Lielāko atbalstu krājumu inventarizāciju laikā sniedza BIS ALISE (skolu) sistēmas administratore - ISAN vadītāja Dace Vlasova.

2025. gadā RCB MS Teams platformā organizēja astoņus tiešsaistes seminārus Rīgas vispārizglītojošo skolu bibliotekāriem. Semināru tēmas un dalībnieku skaits skatāms RCB organizēto profesionālās pilnveides pasākumu tabulā.

RCB veica centralizēto dāvinājumu saņemšanu un sadali skolu bibliotēkām, kā arī bija atbildīga par centralizēto dāvinājumu pavaddokumentu noformēšanu un apriti.

Rīgas skolu bibliotekāri izmantoja RCB Repozitārija apmaiņas krājumu, lai bez maksas saņemtu grāmatas savu skolu bibliotēku krājumu papildināšanai. RCB speciālisti sastādīja nepieciešamos dokumentus grāmatu nodošanai un sniedza konsultācijas pareizai šo dāvinājumu uzņemšanai skolas bibliotēkas krājumā.

RCB direktora vietniece, ISAN vadītāja un Bibliotēku dienesta speciālisti veica Rīgas vispārējās izglītības iestāžu bibliotēku statistikas datu kvalitātes pārraudzību Latvijas Kultūras datu portālā.

Skolu bibliotēku jautājumi tika risināti sadarbībā ar LNB, LR KM un RVP IKSD un RVP Finanšu departamenta speciālistiem.

2025. gada pirmajā pusē RCB veica 97 Rīgas vispārējās izglītības iestādes bibliotēkas metodisko pārraudzību. Rīgas pilsētas skolu tīkla pilnveidošanas rezultātā no 1. septembra izglītības iestāžu (attiecīgi arī to bibliotēku) skaits samazinājās līdz 95. Rīgas Čiekurkalna pamatskola tika pievienota un izglītības programmu īstenošana nodota Rīgas 45. vidusskolai, Rīgas 46. pamatskola tika pievienota un izglītības programmu īstenošana nodota Rīgas 31. vidusskolai. Abu skolu optimizēšanas gadījumos RCB speciālisti praktiski iesaistījās un konsultēja skolu bibliotekārus bibliotēku krājumu nodošanā un apvienošanā, kā arī nepieciešamo dokumentu sagatavošanā. ISAN vadītāja elektroniskajā katalogā veica datu ievadi un pārceļšanu BIS ALISE (skolu).

Skolu tīkla pilnveidošanas rezultātā 6 Rīgas skolām mainīts statuss un nosaukums. Attiecīgi mainīts arī bibliotēkas nosaukums:

Skolu bibliotēku nosaukumu maiņa

	Nosaukums līdz 31.08.2025.	Nosaukums no 01.09.2025.
1.	Rīgas 15. vidusskolas bibliotēka	Rīgas 15. pamatskolas bibliotēka
2.	Rīgas 47. vidusskolas bibliotēka	Rīgas 47. pamatskolas bibliotēka
3.	Rīgas 86. vidusskolas bibliotēka	Rīgas 86. pamatskolas bibliotēka
4.	Rīgas Ķengaraga vidusskolas bibliotēka	Rīgas Ķengaraga pamatskolas bibliotēka
5.	Rīgas 89. vidusskolas bibliotēka	Rīgas Gaiļezera pamatskolas bibliotēka
6.	Rīgas Anniņmuižas vidusskolas bibliotēka	Rīgas Anniņmuižas Jaunās pamatskolas bibliotēka

RCB par izmaiņām informēja LNB Bibliotēku attīstības centru (izmaiņu veikšanai Latvijas Kultūras datu portālā) un LR KM Arhīvu, bibliotēku un muzeju nodaļu (izmaiņu veikšanai Latvijas Bibliotēku reģistrā).

RCB ISAN veic Rīgas skolu bibliotēku kopkataloga datu kvalitātes pārraudzību un administrēšanu. Pateicoties organizētajām nodarbībām par darbu ar BIS ALISE (skolu) un individuālajām klātienes un tiešsaistes konsultācijām, arvien palielinās to skolu skaits, kuras pilnvērtīgi izmanto BIS ALISE moduļus (tai skaitā cirkulācijas moduli). Uzlabojas Rīgas skolu bibliotēku kopkataloga kvalitāte, kā arī uzlabojas bibliotekāru prasmes savā darbā izmantot BIS ALISE (skolu) piedāvātās iespējas.

Pārskata gadā veiksmīga sadarbība ar "TietoEVRY Latvia", kas konsultē RCB un risina dažādus ar BIS ALISE (skolu) saistītus jautājumus. RCB turpināja sadarbību ar LNB BAC, LNB Kompetenču attīstības centru, kā arī ar LR KM Arhīvu, bibliotēku un muzeju nodaļu.

Metodiskā un konsultatīvā darba organizācija darbā ar bērniem un jauniešiem

RCB Bibliotēku dienesta speciālisti sniedza konsultācijas un ieteica risinājumus darbā ar bērniem un jauniešiem. Bibliotekāri tika regulāri aicināti piedalīties dažādos LNB tīmekļsemināros un tiešsaistes pasākumos, kur sniegta informācija par jaunāko literatūru bērniem, lasītveicināšanas programmām, medijpratību un citiem aktuāliem jautājumiem. Pārskata periodā RCB Bibliotēku dienests koordinēja un popularizēja lasīšanas veicināšanas programmu "BJVŽ 2025", ievietojot informāciju RCB tīmekļvietnē un sociālajos medijos, sazinoties ar filiālbibliotēku darbiniekiem, kā arī apkopojot potenciālo aizpildīto anketu skaitu filiālbibliotēkās, lai nodrošinātu korektu veicināšanas balvu sadali. Sadarbojoties ar LNB Atbalsta biedrību, turpinājās projekts "Grāmatu starts", kura realizācijā Bibliotēku dienests iesaistījās projekta popularizēšanā, dažādu izdales materiālu un suvenīru iegūšanā, kā arī komunikācijā ar projekta dalībniekiem. Ceturto gadu norisinājās Nacionālo skaļās lasīšanas sacensību Rīgas reģionālais fināls, kura realizācijā iesaistījās gan RCB Bibliotēku dienests, gan RCB Administrācija, gan RCB ISAN darbinieki. Arī Ziemeļvalstu literatūras nedēļas ietvaros sūtīta nepieciešamā informācija un metodiskie ieteikumi. 2025. gadā RCB Bibliotēku dienests palīdzēja ar metodiskiem ieteikumiem filiālbibliotēkas "Rēzna" un Biķernieku filiālbibliotēkas iekārtošanas darbos. Kā katru gadu tika organizētas [nodarbības jaunažiem RCB darbiniekiem](#), kuriem darba stāžs mazāks par gadu. Nodarbības notika Bolderājas filiālbibliotēkā, iepazīstinot ar galvenajiem virzieniem darbā ar bērniem un jauniešiem un citām lasītāju grupām. CB un filiālbibliotēku rīkotās aktivitātes tika atspoguļotas [RCB tīmekļvietnē sadalā "Bērniem"](#), kuras pārraudzību un satura veidošanu koordinēja RCB Bibliotēku dienests.

Janvārī RCB nodarbību telpā notika profesionālās pilnveides nodarbība darbā ar bērniem un jauniešiem. Pasākumu organizēja un vadīja RCB Bibliotēku dienesta galvenā eksperte bibliotēku jomā Zane Valaine. Bibliotekāri noklausījās priekšlasījumu "Darbs ar bērniem un jauniešiem. Teorija un prakse", Madaras Vīlīpas, bijušās LNB BAC nozares speciālistes darbā ar bērniem un jauniešiem prezentāciju "Skats no malas: darbs ar bērniem un jauniešiem", sarunu ar Imantas filiālbibliotēkas galveno bibliotekāri Daigu Lapāni un

Daugavas filiālbibliotēkas galvenās bibliotekāres Alises Prancānes prezentāciju "Digitālais rīks Kahoot!", kā arī paši izmēģināja digitālā rīka lietošanu. Par nodarbības norisi tika saņemti atzinīgi vērtējumi.

Sadarbība metodiskā, konsultatīvā u. c. profesionālo jautājumu jomā

Dažādu aktuālu jautājumu risināšanā RCB speciālisti konsultējās ar LNB BAC speciālistiem.

Veiksmīga sadarbība ar LNB BAC turpinājās, lai nodrošinātu ērtāku pieeju dažādiem bezatlīdzības izdevumiem Latvijas publisko bibliotēku krājumu papildināšanai.

Metodiskā un konsultatīvā darba problēmas un to risinājumi, profesionālās pilnveides vajadzības

Arī 2025. gadā joprojām skolu bibliotekārus ietekmēja skolotāju skaita samazināšanās skolās. Bibliotekāri arvien vairāk tika iesaistīti mācību procesa nodrošināšanā (atbalsta sniegšanā pedagogiem, stundu vadīšanā, klašu audzināšanā un citos pedagoģiskajos darbos), lielās slodzes dēļ grūtāk bija atrast laiku bibliotekāro darbu veikšanai.

2025. gadā turpinās bibliotekāro darbinieku mainība skolu bibliotēkās, kas radīja papildus slodzi RCB darbiniekiem, mācot un atbalstot jaunus skolu bibliotekārus gan darbā ar BIS ALISE (skolu), gan stāstot par pareizu krājuma uzskaiti un dokumentu apriti skolas bibliotēkā.

Automatizēto inventarizāciju pārraudzīšana un arvien aktīvāks skolu bibliotekāru darbs ar BIS ALISE (skolu), prasa arvien aktīvāku RCB ISAN speciālistu iesaisti, lai skolu bibliotekāriem sniegtu nepieciešamās konsultācijas, kā arī praktisku palīdzību.

Lielu ietekmi uz skolu bibliotekāru darbu joprojām atstāja pāreja uz mācībām latviešu valodā. Bijušajās mazākumtautību skolu bibliotēkās tika norakstīts liels skaits grāmatu krievu valodā, taču ne visās skolās bija pietiekošs finansējums, lai norakstīto grāmatu vietā iepirktu atbilstošu skaitu grāmatu latviešu valodā. Skolu bibliotekāri apmeklēja RCB Repozitāriju savu bibliotēku krājumu papildināšanai.

Konsultējot skolu bibliotekārus un arī RCB darbiniekus, nepieciešama normatīvo dokumentu pārzināšana (valsts līmeņa bibliotēku un izglītības nozares dokumenti, RVP dokumenti) un prasme savas zināšanas nodot tālāk. Nepieciešamas prasmes iespējami īsā laikā atrisināt dažādas problēmas, kā arī komunicēt ar dažādiem cilvēkiem. Svarīga ir nepārtraukta profesionālā pilnveide un speciālistu pieredzes apmaiņa.

Profesionālās pilnveides jomā joprojām aktuāli autortiesību jautājumi, kā arī darbs ar dažādām lietotāju grupām. Nepieciešamas praktiskas nodarbības publiskās uzstāšanās iemaņu uzlabošanai, kā arī mūsdienīgu publicitātes materiālu sagatavošanai, jaunākās literatūras tematikai veltīti apskati.

Rīgas Centrālās bibliotēkas direktore
Dzidra Šmita

05.03.2026.

Rīgas Centrālās bibliotēkas un filiālbibliotēku 2025. gada izmantojuma rādītāji

	Lietotāju skaits	T. sk. bērni un jaunieši līdz 18 gadiem	Apmeklējumu skaits	T. sk. apmeklējums bērni un jaunieši līdz 18 gadiem	Izsniegums	T. sk. izsniegums bērniem un jauniešiem līdz 18 gadiem
CB	9140	1539	80380	11876	134750	26374
Āgenskalna filiālbibliotēka	2634	618	24784	9730	30402	7547
Filiālbibliotēka „Avots”	1679	301	14856	2367	23308	4338
Bīķernieku filiālbibliotēka	1315	322	10225	1772	15904	2709
Bišumuižas filiālbibliotēka	935	292	11755	3899	19418	6436
Bolderājas filiālbibliotēka	1185	301	12409	3056	18993	4220
Čiekurkalna filiālbibliotēka	1532	441	17168	4934	28794	6639
Daugavas filiālbibliotēka	1919	595	27282	6971	35386	8591
Grīziņkalna filiālbibliotēka	1652	310	16027	3236	26608	5188
Iļģuciema filiālbibliotēka	2390	529	23355	5793	27425	5505
Imantas filiālbibliotēka	3378	969	33652	10520	51381	12541
Jaunciema filiālbibliotēka	480	130	7158	2259	11828	2226
Juglas filiālbibliotēka	2158	386	25980	3595	34148	3847
Filiālbibliotēka „Kurzeme”	1707	461	17234	4684	32236	7371
Ķengaraga filiālbibliotēka	2630	670	26925	5073	39014	7286
Mežciema filiālbibliotēka	1332	551	13356	4284	19272	5036
Filiālbibliotēka „Pārdaugava”	3590	640	45320	9428	65907	10174
Pļavnieku filiālbibliotēka	2237	704	23053	4931	36653	6333
Filiālbibliotēka „Pūce”	2253	906	22666	9418	36520	12407
Filiālbibliotēka „Rēzna”	1561	294	12978	2142	15984	2613
Sarkandaugavas filiālbibliotēka	1513	365	17073	4756	28740	6462
Filiālbibliotēka „Strazds”	1880	584	22953	7032	23906	8545
Šampētera filiālbibliotēka	1622	379	17210	3817	28730	6506
Torņakalna filiālbibliotēka	1578	418	13812	4087	20828	6481
Filiālbibliotēka „Vidzeme”	4575	1191	38922	10317	71282	16212
Filiālbibliotēka „Zemgale”	2082	588	24192	6043	42622	8928
Ziemeļblāzmas filiālbibliotēka	1686	422	20201	4086	32403	4511
ĀAP Dienas centrā	229	0	10201	0	12795	0
ĀAP BKUS	124	12	738	10	1385	0
Kopā:	60 996	14 918	631 865	150 116	966 622	205 026

RCB vienotajā datubāzē reģistrēti **42427** lietotāji,
no tiem bērni un jaunieši līdz 18 gadiem – **11777**

Rīgas Centrālās bibliotēkas un filiālbibliotēku kopējais krājums

RCB struktūrvienība	Krājums 31.12.2024.	Jauniegu- vumi 2025	Izslēgts 2025	Krājums 31.12.2025.	(+) vai (-)
CB	91243	4727	21135	74835	-16408
Repozitārija aktīvais krājums	9947	19	6703	3263	-6684
Bibliotēku dienests	1738	354	164	1928	190
ĀAP BKUS	1570	465	320	1715	145
Āgenskalna filiālbibliotēka	9898	989	703	10184	286
Filiālbibliotēka „Avots”	16552	878	1237	16193	-359
Biķernieku filiālbibliotēka	9883	931	2390	8424	-1459
Bišumuižas filiālbibliotēka	7992	725	915	7802	-190
Bolderājas filiālbibliotēka	15741	896	496	16141	400
Čiekurkalna filiālbibliotēka	17165	1141	1366	16940	-225
Daugavas filiālbibliotēka	22561	1060	1406	22215	-346
Grīziņkalna filiālbibliotēka	12091	803	809	12085	-6
Iļģuciema filiālbibliotēka	17726	1033	2527	16232	-1494
Imantas filiālbibliotēka	49213	1546	2133	48626	-587
Jaunciema filiālbibliotēka	9617	855	992	9480	-137
Juglas filiālbibliotēka	18510	1082	1177	18415	-95
Filiālbibliotēka „Kurzeme”	16574	1092	1075	16591	17
Ķengaraga filiālbibliotēka	19874	1270	954	20190	316
Mežciema filiālbibliotēka	8209	702	431	8480	271
Filiālbibliotēka “Pārdaugava”	35563	1409	5648	31324	-4239
Pļavnieku filiālbibliotēka	26164	1098	1878	25384	-780
Filiālbibliotēka „Pūce”	12791	1031	1019	12803	12
Filiālbibliotēka „Rēzna”	15254	877	1636	14495	-759
Sarkandaugavas filiālb.	28677	970	1508	28139	-538
Filiālbibliotēka „Strazds”	20850	846	629	21067	217
Šampētera filiālbibliotēka	21548	1133	877	21804	256
Torņakalna filiālbibliotēka	12406	690	584	12512	106
Filiālbibliotēka „Vidzeme”	43034	1697	1678	43053	19
Filiālbibliotēka „Zemgale”	14456	1248	1563	14141	-315
Ziemeļblāzmas filiālbibl.	18769	1112	1573	18308	-461
ĀAP Dienas aprūpes centrā	390	143	187	346	-44
Reorganizētais krājums	186	0	0	186	0
Kopā	606 192	32 822	65 713	573 301	-32 891

Rīgas Centrālās bibliotēkas un filiālbibliotēku jaunieguvumi 2025. gadā

RCB struktūrvienība / filiālbibliotēka	Pirktie (par RCB budžeta līdzekļiem)		Nepirktie (dāvinājumi)		Nepirktie (bibliotēka nodod otrai bibliotēkai)		Kopā		Periodika (2025)		Pavisam kopā	
	Eks.	EUR	Eks.	EUR	Eks.	EUR	Eks.	EUR	Žurnāli	Laikraksti	Eks.	EUR
CB	1783	23670,73	1144	8372,78	582	4523,66	3509	36567,17	1209	9	4727	36567,17
Repozitārija aktīvais krājums	15	216,24	1	16	3	25,03	19	257,27	0	0	19	257,27
Bibliotēku dienests	5	81,96	5	44,67	0	0	10	126,63	342	2	354	126,63
ĀAP BKUS	118	1163,26	1	5,06	0	0	119	1168,32	346	0	465	1168,32
Āgenskalna	573	6685,46	82	513,2	0	0	655	7198,66	330	4	989	7198,66
„Avots”	500	5741,54	56	494,42	10	69,78	566	6305,74	310	2	878	6305,74
Bīķernieku	516	5814,53	54	481,77	2	39,27	572	6335,57	356	3	931	6335,57
Bišumuižas	442	5009,05	45	267,74	22	129,54	509	5406,33	214	2	725	5406,33
Bolderājas	475	5431,71	76	516,65	0	0	551	5948,36	344	1	896	5948,36
Čiekurkalna	549	6200,12	126	767,21	22	134,01	697	7101,34	442	2	1141	7101,34
Daugavas	642	7357,72	87	693,01	0	0	729	8050,73	327	4	1060	8050,73
Grīziņkalna	490	5472,17	80	673,9	0	0	570	6146,07	231	2	803	6146,07
Iļģuciema	593	6618,56	45	408,5	0	0	638	7027,06	395	0	1033	7027,06
Imantas	595	6909,95	391	2146,54	168	1238,7	1154	10295,19	390	2	1546	10295,19
Jaunciema	441	4980,64	25	191,91	0	0	466	5172,55	388	1	855	5172,55
Juglas	533	6015,99	191	1024,02	19	151,27	743	7191,28	336	3	1082	7191,28
„Kurzeme”	499	5570,29	300	910,69	0	0	799	6480,98	290	3	1092	6480,98
Ķengaraga	529	5915,04	353	1560,75	116	913,18	998	8388,97	269	3	1270	8388,97
Mežciema	439	4929,97	55	331,3	0	0	494	5261,27	206	2	702	5261,27
“Pārdaugava”	686	8152,41	200	1374,17	0	0	886	9526,58	521	2	1409	9526,58
Pļavnieku	595	6866,84	170	902,3	0	0	765	7769,14	330	3	1098	7769,14
„Pūce”	511	5647,61	210	1169,74	0	0	721	6817,35	309	1	1031	6817,35
„Rēzna”	586	6537,69	55	316,63	40	256,20	681	7110,52	194	2	877	7110,52
Sarkandaugavas	568	6556,83	66	396,59	22	148,18	656	7101,60	312	2	970	7101,60
„Strazds”	549	6292,91	60	515,85	0	0	609	6808,76	235	2	846	6808,76
Šampētera	550	6243,36	164	661,57	0	0	714	6904,93	419	0	1133	6904,93
Torņakalna	557	6371,39	39	401,61	0	0	596	6773,00	94	0	690	6773,00
„Vidzeme”	953	11296,15	183	1437,55	41	258,37	1177	12992,07	517	3	1697	12992,07
„Zemgale”	621	6977,39	208	785,95	45	492,17	874	8255,51	373	1	1248	8255,51
Ziemeļblāzmas	612	7082,63	169	1108,81	0	0	781	8191,44	328	3	1112	8191,44
ĀAP Dienas centrā	0	0	0	0	0	0	0	0	140	3	143	0
Kopā	16525	191810,10	4641	28490,89	1092	8379,40	22258	228680,39	10497	67	32822	228680,39
									10564			

**Norišu cikla “Latviešu grāmatai 500” pasākumi
Rīgas Centrālajā bibliotēkā 2025. gadā**

Nr.	Datums	Pasākums	Bibliotēka	Apmekl.
1.	9. aprīlis	Nodarbība bērniem „Sāc dienu ar pasaciņu vienu”, tikšanās ar rakstnieci Eviņu Gulbi , projekts „Grāmata svētkus svin”	Bolderājas filiālbibliotēka	44
2.	12. aprīlis	Tikšanās bērniem un vecākiem ar dramaturģēm Bīrtu Zujāni un Inesi Tālmani , sadarbībā ar Dramaturgu asociāciju	Filiālbibliotēka “Vidzeme”	25
3.	16. aprīlis	Saruna ar rakstnieku Jāni Lejiņu par grāmatu “Dieva dusmības bērni”	Filiālbibliotēka “Pārdaugava”	30
4.	24. aprīlis	Tikšanās ar dzejnieci un tulkotāju Daigu Lapāni	Filiālbibliotēka “Zemgale”	24
5.	25. aprīlis	“Dramaturģijas lasītāju klubiņš”: Lelde Stumbre , Egils Šnore , sadarbībā ar Dramaturgu asociāciju	Torņakalna filiālbibliotēka	15
6.	25. aprīlis	Lekcija “Latviešu grāmatniecības vēstures lappuses”, lektore Aija Taimiņa, projekts „Grāmata svētkus svin”	Bolderājas filiālbibliotēka	25
7.	13. maijs	Tikšanās bērniem un jauniešiem ar autoru Paulu Timrotu	Filiālbibliotēka “Pūce”	46
8.	15. maijs	“Klasiskās mūzikas pēcpusdiena bibliotēkā”, lektore Jana Bārtula , projekts „Grāmata svētkus svin”	Bolderājas filiālbibliotēka	25
9.	16. maijs	Tikšanās ar bērnu grāmatu autori Agnesi Vanagu	Čiekurkalna filiālbibliotēka	58
10.	14. maijs	Tikšanās ar grāmatas “Pasaule uz spārna” redaktori Martu Dziļumu un izdevēju Ligitu Kovtunu	Filiālbibliotēka “Avots”	34
11.	19. maijs	Tikšanās ar dzejnieku un bērnu grāmatu autoru Kārli Vērdinu	Sarkandaugavas filiālbibliotēka	34
12.	21. maijs	Nacionālo skaļās lasīšanas sacensību Rīgas reģionālais fināls	VEF Kultūras pils	190
13.	29. maijs	Tikšanās ar jaunajiem dramaturgiem Mariku Puduli-Indāni , Baibu Zīli , Māri Bortņikovu , sadarbībā ar Dramaturgu asociāciju	CB Dzejas lasītava	15
14.	3. jūnijs	Arno Jundze un Veidenbaumi	Filiālbibliotēka “Vidzeme”	29
15.	12. jūnijs	Izglītojoša nodarbība “Mājputni grāmatās un dzīvē”, piedalās saimniecības “Caunītes” vadītājs un īpašnieks Jānis Caune	Bolderājas filiālbibliotēka	135
16.	30. jūlijs, 1., 6. augusts	Darbnīca “Kā top grāmata” mākslinieces un pedagoģes Sandra Osītes vadībā, projekts „Grāmata svētkus svin”	Bolderājas filiālbibliotēka	51
17.	16. augusts	Pasākums “Izlasi Rīgu radoši ar Rīgas Centrālo bibliotēku” Rīgas svētkos, viesojas rakstnieces Laura Vinogradova un Zane Zusta	Vērmānes dārzs	
18.	21. augusts	Dzejas dienas sadarbībā ar Latvijas Rakstnieku savienību: tikšanās ar dzejnieku Andri Breži	Bolderājas filiālbibliotēka	13
19.	28. augusts	Dzejas dienas sadarbībā ar Latvijas Rakstnieku savienību: tikšanās ar dzejnieci Ēriku Bērziņu	Filiālbibliotēka “Avots”	21
20.	4. septembris	Dzejas dienas sadarbībā ar Latvijas Rakstnieku savienību: tikšanās ar dzejnieku Arti Ostupu	Torņakalna filiālbibliotēkā	17

Rīgas Centrālā bibliotēka 2025

Nr.	Datums	Pasākums	Bibliotēka	Apmekl.
21.	11. septembris	Dzejas dienas sadarbībā ar Latvijas Rakstnieku savienību: tikšanās ar rakstnieci Andru Manfeldi	Filiālbibliotēka "Vidzeme"	29
22.	17. septembris	Tikšanās ar dzejnieci Madaru Gruntmani	Torņakalna filiālbibliotēka	18
23.	18. septembris	Tikšanās ar dzejnieci Ivetu Ratinīku	Āgenskalna filiālbibliotēka	42
24.	18. septembris	Dzejas dienas sadarbībā ar Latvijas Rakstnieku savienību: tikšanās ar dzejnieku Edvīnu Raupu	Ķengaraga filiālbibliotēkā	38
25.	25. septembris	Dzejas dienas sadarbībā ar Latvijas Rakstnieku savienību: tikšanās ar dzejnieku Robertu Vilsonu	Filiālbibliotēkā "Rēzna"	56
26.	2. oktobris	Dzejas dienas sadarbībā ar Latvijas Rakstnieku savienību: tikšanās ar rakstnieci Māru Zālīti	Ziemeļblāzmas filiālbibliotēka	88
27.	23. oktobris	Tikšanās ar rakstnieci Dženu Andersoni	Ilguciema filiālbibliotēka	20
28.	23. oktobris	Tikšanās bērniem ar dzejnieci Indru Brūveri	Grīziņkalna filiālbibliotēka	20
29.	30. oktobris	Tikšanās ar rakstnieku Māri Bērziņu	Daugavas filiālbibliotēka	82
30.	3. novembris	Tikšanās bērniem un jauniešiem ar rakstnieci Lauru Bebri (Dreiži)	Ilguciema filiālbibliotēka	50
31.	3. novembris	Tikšanās ar bērnu rakstnieci Leldi Jauju	Filiālbibliotēka "Pārdaugava"	30
32.	5. novembris	Tikšanās ar dzejnieci un bērnu grāmatu autori Inesi Zanderi	Filiālbibliotēka "Strazds"	43
33.	6. novembris	Tikšanās ar rakstnieku Mārtiņu Volfu	Čiekurkalna filiālbibliotēka	14
34.	6. novembris	Tikšanās ar aktieri, režisoru un autoru Zigurdu Neimani	Filiālbibliotēka "Pūce"	51
35.	11. novembris	Tikšanās ar aktieri un tulkotāju Gundaru Ābolīnu	Juglas filiālbibliotēka	65
36.	13. novembris	Tikšanās bērniem ar dzejnieci Ēriku Bērziņu	Filiālbibliotēka "Avots"	11
37.	25. novembris	Konference "Latviešu grāmatniecība un literatūra: no pagātnes uz nākotni"	Mazā Ģilde	60
38.	25. novembris	Tikšanās ar rakstnieku Gunti Tāleru	Juglas filiālbibliotēka	22
39.	25. novembris	Tikšanās ar dzejnieci Ingu Pizāni	Imantas filiālbibliotēka	20
40.	25. novembris	Tikšanās ar novadpētnieku, grāmatu autoru Aivaru Jakoviču	Jaunciema filiālbibliotēka	16
41.	28. novembris	Tikšanās ar bērnu rakstnieci Eviju Gulbi	Sarkandaugavas filiālbibliotēka	62
42.	17. decembris	Tikšanās ar aktrisi un grāmatu autori Zani Daudziņu	Ķengaraga filiālbibliotēka	50
			Apmeklējums kopā:	1718

RCB darbinieku apmeklētie citu institūciju organizētie profesionālās pilnveides pasākumi 2025. gadā

Norises laiks	Organizētājs	Pasākuma nosaukums, tēma	Klātienē/ tiešsaistē	Stundu skaits
RVP				
18.02.2025.	RVP IKSD Kultūras pārvalde	Metodiskā diena kultūras iestāžu vadītājiem: Kultūras piekļūstamības iespējas	Klātienē	3
26.03.2025.	RVP IKSD Kultūras pārvalde	Metodiskā diena kultūras iestāžu vadītājiem: Kultūras piekļūstamības iespējas	Klātienē	3
29.10.2025.	RVP RDA	MI pieredzes apmaiņas seminārs	Tiešsaistē	3
20., 24.11.2025.	RVP RDA	Microsoft Copilot Chat iespējas un pielietojums	Tiešsaistē	2
02.12.2025.	RVP Centrālā administrācija, CERT	Virtuālā vide 2025. Apdraudējumu evolūcija	Tiešsaistē	1
04., 15.12.2025.	RVP RDA	Microsoft Copilot Chat praktiskā lietošana	Tiešsaistē	2
LNB				
25.10.2024.- 01.05.2025.	LNB BAC	Bibliotekāru kompetenču pilnveides programma "Medijpratības meistari"	Klātienē/Tiešsaistē	20
20.01.2025.	LNB BAC	Seminārs jauniešiem skolu bibliotekāriem par statistikas datu ievadi Latvijas digitālajā kultūras kartē	Tiešsaistē	2
12.03.2025.	LNB BAC	Latvijas skolu un bērnu bibliotekāru 2. lasītpatikas forums Tukumā	Klātienē	5
18.03.2025.	LNB	Publisko bibliotēku loma Latvijas sabiedrības lasīšanas veicināšanā: Pētījuma atklāšanas pasākums	Tiešsaistē	3
28.03.2025.	LNB, LR Saeima, UNESCO Latvijas Nacionālā komisija	Konference "Lasīšana digitālajā laikmetā, rakstītā vārda spēks un bibliotēkas"	Klātienē/ tiešsaistē	6
15., 16.04.2025.	LNB	Apaļā galda diskusija: Tendences publisko bibliotēku darbā 2024. gadā	Klātienē	5
29.04.2025.	LNB, Latvijas Bērnu un jaunatnes literatūras padome, Latvijas Grāmatizdevēju asociācija	Konference: Literatūras zināšanas lasītveicinātājiem	Klātienē	5
08., 09. 05.2025.	LNB, Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitātes bibliotēka, Jelgavas Pilsētas bibliotēka	Latvijas akadēmisko, speciālo un publisko bibliotēku direktoru 2025. gada pavasara sanāksme	Klātienē	8

Rīgas Centrālā bibliotēka 2025

Norises laiks	Organizētājs	Pasākuma nosaukums, tēma	Klātienē/ tiešsaistē	Stundu skaits
06., 07.05.2025.	LNB BAC	Mākslīgā intelekta apguve medijpratības veicināšanai bibliotēkās	Klātienē	8
13.05.2025.	LNB, LKM	Seminārs: Pašvaldību vēlēšanas – līdzdalība un atbildība	Tiešsaistē	2
14.07.2025.	LNB KAC	Neformālās izglītības programma "Satuvināt cilvēkus — bibliotēku sociālā loma demokrātiskā sabiedrībā"	Klātienē	4
15.07.2025.	LNB KAC	Neformālās izglītības programma "Kad vārdi kļūst par pasaulēm – lasītveicināšana bērniem"	Klātienē	4
16.10.2025.	LNB, LKM	Zinātniskā konference "Latviešu grāmatas ceļš: terminoloģija un valoda piecsimtgaides gaismā"	Klātienē	6
22.10.2025.	LNB BAC	Seminārs reģionu galveno bibliotēku metodiķiem	Klātienē	5
24.10.2025.	LNB	Starptautisks simpozījs "Tiesības uz lasīšanu. Rīgas manifests"	Klātienē	4
30.10.2025.	LNB, Valmieras Integrētā bibliotēka	Digitālā mantojuma dienas 2025: digitalizācija, autortiesības un MI izmantojums	Klātienē	5
08.11.2025.	LNB	Pasākumu cikla "Latviešu grāmatai 500" kulminācijas pasākums "Cauri tumsai ar grāmatu"	Klātienē, tiešsaistē	9
13.11.2025.	LNB, LBB	Seminārs un diskusija "Bibliodoma. Latvijas bibliotēkas un to krājumi kara ēnā: izaicinājumi, iespējas un atbildība"	Klātienē	6
26.11.2025.	LNB BAC	Latvijas akadēmisko, speciālo un publisko bibliotēku direktoru rudens sanāksme	Klātienē	5
08.12.2025.	LNB BAC	Seminārs bibliotekāriem, kas strādā ar bērniem un jauniešiem "Strādāsim kopā!"	Klātienē	4
09.12.2025.	LNB Bērnu literatūras centrs	BJVŽ seminārs lasītveicinātājiem. Metodika	Tiešsaistē	2
Citi rīkotāji				
30.01.2025.	Latvijas Pašvaldību mācību centrs	Interneta atkarība, riska faktori un iespējamie risinājumi	Tiešsaistē	3
07.02.2025.	Eiropas Komisijas pārstāvniecība sadarbībā	Eiropas Savienības informācijas sniedzēju forums "Drošība un sabiedrības noturība"	Klātienē	5
11.02.2025.	Drossinternets.lv	Izglītības konference "Pieredzēt mākslīgo intelektu"	Tiešsaistē	4
27.02.2025.	Latvijas Pašvaldību mācību centrs	Tiešsaistes radošā darbnīca "3 soļi kā palīdzēt sociālā riska grupas un mazākaizsargāto ģimeņu bērniem justies droši digitālajā vidē"	Tiešsaistē	3
28.02.2025.	LU	LU 83. starptautiskās zinātniskās konferences Bibliotēkzinātnes un informācijas zinātnes sekcija	Klātienē	8
20.03.2025.	Ķekavas novada pašvaldība	Ķekavas novada kultūras forumā "Kultūra un cilvēks. Cilvēks kulturālais"	Klātienē	5

Rīgas Centrālā bibliotēka 2025

Norises laiks	Organizētājs	Pasākuma nosaukums, tēma	Klātienē/ tiešsaistē	Stundu skaits
26.03.2025.	Latvijas Drošāka interneta centrs	Vebinārs pedagogiem "Esi interneta izcilnieks"	Tiešsaistē	2
25.04.2025.	LBB	Latvijas Bibliotekāru biedrības 23.kongress	Klātienē	7
07.05.2025.	SIA "Baltijas Datoru akadēmija"	Mākslīgais intelekts tuvplānā – jaunas iespējas produktīvākam darbam	Tiešsaistē	2
10.06.2025.	Ogres Centrālā bibliotēka	Konference "Lasītrosme. Forums par brīvās lasīšanas metodi Latvijas skolās"	Klātienē	5
16.06.2025.	"Pieturzīmes", Aiga Veckalne	Vebinārs "Vienkāršā valoda un tās ieviešana – mīti un patiesība"	Tiešsaistē	4
14., 15., 21., 22.08.2026.	Rīgas Tehniskās universitātes Mūžizglītības departaments	Miro / MS Whiteboard kopradei publiskajā pārvaldē nodarbinātajiem	Tiešsaistē	12
03.09.2025. 01.10.2025.	LKA LKK atbalsta biedrība sadarbībā ar LKA	Fantastikas spožums un posts 79. lapaspusē. Rakstnieku un literatūrzinātnieka izziņošā saruna par fantastikas literatūru un šausmu literatūru	Klātienē	6
10.09.2025.	SIA "Baltijas Datoru akadēmija"	Vadi, radi, izzini: mākslīgais intelekts darbībā	Tiešsaistē	5
15.09.2025.	Latvijas Pašvaldību mācību centrs	Cilvēktiesības digitālajā laikmetā: izaicinājumi un iespējas	Tiešsaistē	2
19.09.2025.	LU bibliotēka	Starptautiska zinātniskā konference "Meklējiet rakstos!"	Klātienē	6
30.09.2025.	VARAM	Informatīva lekcija par projektu "Sabiedrības digitālo prasmju attīstība"	Tiešsaistē	5
10., 14.10. 2025., 04.12.2025.	Latviešu valodas aģentūra	Aktuālas tendences jaunākajā latviešu literatūrā	Tiešsaistē	12
13.10.2025.	Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība	Tiesu prakse darba tiesībās 2025	Tiešsaistē	2
20.11.2025.	TietoEvy Latvia	BIS ALISE pārvaldība	Klātienē	8
28.11.2025.	Eiropas Komisijas pārstāvniecība	ES informācijas sniedzēju forums "Stratēģiskais izrāviens – ES un Latvijas aizsardzībai un konkurētspējai"	Klātienē	5
04.12.2025.	Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra	Latvijas Tūrisma forums 2025	Klātienē	5